

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 2^ο - Τεύχος 6 (Β' Τρίμηνο 1987: Απρίλιος, Μάιος, Ιούνιος)

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

• Οι εκλεγές στους Συνεταιρισμούς	65
• Δ.Θ. Πάνου: «Ο Κλήρος και οι Συνεταιρισμοί»	67
• Κ.Α. Παπαγεωργίου: «Συνεταιριστική Ιδεολογία και «Εξουσίες» της ΠΑΣΕΓΕΣ»	71
• Φωτεινής Θ. Τζωρτζάκη: «Παιδαγωγική θέση και προσφορά του Σχολικού Συνεταιρισμού»	75
• Τα Συνεταιριστικά στη Βουλή	80
• Β. Λαμπροπούλου - Δημητριάδου: «Επίκαιρη Συνεταιριστική Νομοθεσία»	81
• Χαρ. Παπαχρίστου: «Αγροτική Οικονομία και Συνεργατισμός»	88
• Το ενδιαφέρον του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Συνεταιριστική Ανάπτυξη - Σύσταση 1004/1985	93
• Θέσεις - Απόψεις	96
• Εκείνοι που φεύγουν: Ιωάννης Αφεντάκης, Πέτρος Πρωτονοτάριος	100
• Ο ρόλος του ΕΟΜΜΕΧ στην ανάπτυξη της Συνεργασίας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	103
• Νέα Βιβλία	108
• Η Νέα Νομοθεσία για τους Συνεταιρισμούς (Ν. 1667/86)	110
• Συνεταιριστικές Ειδήσεις απ' όλο τον κόσμο	119

Revue Cooperative «SINETERISTIKI PORIA» Cooperative Review

25, Koumoundourou str. - Athens 104 37

Sommaire a page 120 - Table of contents page 120

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΒΡΙΔΙΑ

ΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΘΗΝΑ

σπέρνεις και παίρνεις

- Δεν πλαγιάζουν
- αντέχουν στις παθήσεις
- γαρνίζουν τη βόκα πάντοτε με σιάνες
- προσαρμόζονται σ' όλα τα εδάφη
- έχουν μεγάλη και σταθερή απόδοση

ΤΑ ΥΒΡΙΔΙΑ
ΑΡΗΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ΑΘΗΝΑ
ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ
ΓΙΑΤΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΕΙΔΙΚΑ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

*φέτος κάντε τη σπορά σας
με ελληνικά υβρίδια καλαμποκιού*

Συμφέρουν

ΚΥΔΕΠ

Καρόλου 27, Πλατεία Κορσικάνκη, 101 37 Αθήνα, τηλ.: 51.46.212-51.46.313, τэлеξ: 218515

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ — ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τεύχος 6 (Β' Τρίμηνο 1987: Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος)

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Με αφορμή τις πρόσφατες αρχαιρεσίες στους Συνεταιρισμούς, η «Εταιρεία Φίλων του Συνεργατισμού» έκανε την ακόλουθη ανακοίνωση:

«Η Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού», που έγκαιρα επισήμανε στο περιοδικό «Συνεταιριστική Πορεία» την ανάγκη αποφυγής της κοιμματικής αναμέτρησης στις εκλογές των Γεωργικών Συνεταιρισμών και τις επιζήμιες συνέπειες αντίθετης τακτικής, με έκδηλη ανησυχία παρακολούθησε την ολοκληρωτική κοιμματικοποίηση των εκλογών που διεξήχθησαν στους πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς για την ανάδειξη διοικητικών οργάνων. Παρατηρήθηκαν έντονες παρεμβάσεις εξωτερικών παραγόντων και συνεχείς κοιμματικές αναμετρήσεις μεταφερόμενες με αλληλοσυγκρουόμενα στοιχεία στον τύπο για τη δημιουργία εντυπώσεων.

Οι προσπάθειες αυτές, όχι μόνο δεν συμβάλλουν στην ανάπτυξη των Συνεταιρισμών, αλλά αντίθετα αποδυναμώνουν την εσωτερική συνοχή τους και κλονίζουν τη δύναμή τους και γι' αυτό πρέπει ν' αποδοκιμάζονται από κάθε γνήσιο συνεταιριστή και από τη συνεταιριστική ηγεσία. Η κοιμματική αναμέτρηση, δεν έχει θέση μέσα στους Συνεταιρισμούς, γιατί είναι ξένη προς την αποστολή τους και την εύρυθμη λειτουργία τους, ευγώνοντας και ενθαρρύνοντας όσους αντιστρατεύονται το θεσμό, γιατί βρίσκουν την ευκαιρία να ξεφυτρώσουν έντεχνα από διάφορες και σκοτεινές πλευρές. Αν τα πολιτικά κόμματα δεν κατανοούν ή αδιαφορούν για τη μεγάλη ζημιά στον Συνεργατισμό που προκαλεί η παρέμβασή τους με τις συνεχιζόμενες προσπάθειες κοιμματικοποίησης των συνεταιριστικών οργάνων, η συνεταιριστική κίνηση με τους αρμόδιους παράγοντες και την ηγεσία της, αλλά και κάθε ειλικρινής συνεταιριστής, έχουν ιερό χρέος ν' αντιδράσουν στη συνέχιση μιας τακτικής, που ζημιώνει ανεπανόρθωτα τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Η «Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού», ως επιστημονικό - ιδεολογικό σώματείο, κάνει έκκληση στα όργανα που εκλέχτηκαν να ξεχάσουν την κοιμματική τους ένταξη και σαν γνήσιοι συνεταιριστές να προχωρήσουν στο εξής, με αποκλειστικό γνώμονα τη συνεταιριστική τους ιδεολογία, σε ευγενική άμιλλα, ώστε στη συνέχεια του εκλογικού αγώνα για τις δευτεροβάθμιες, τριτοβάθμιες Συνεταιριστικές Οργανώσεις και τις Συνεταιριστικές Εταιρείες, ν' αναδειχτούν στις διοικήσεις οι πιο άξιοι, για να ξαναβρεί η κίνηση το σωστό δρόμο στην ορθότερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων που την απασχολούν και απαιτούν ολοκληρωτική συνοχή, γιατί οι εχθροί της παραμονεύουν και η ευθύνη της ηγεσίας είναι μεγάλη. Η ζημιά που έγινε στη βάση ως μη συνεχιστεί».

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ Α. Ε.

Σωστή λίπανση

σημαίνει:

- ΚΑΛΗ ΣΟΔΕΙΑ
- ΠΟΙΟΤΗΤΑ και
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΘΗΝΑ: Κεφαλληνίας 46 & Πατησίων - Τ.Κ. 112 51

Τηλ. 8648225 - 8648715 - 8648793 - TLX: 224116 - 224653 SYEL GR

Υ Π Ο Κ Α Τ Α Σ Τ Η Μ Α Τ Α

ΠΕΙΡΑΙΑΣ: Κλαπανάρα 4 - Τ.Κ. 186 48

Τηλ. 4631481-4 — TLX 241430 SYEL GR

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Τιμισοκή 33 ή Τ.Κ. 546 24

Τηλ. (031) 220691 - 220859 — TLX 410386 SYEL GR

ΚΑΒΑΛΑ: Ομονοίας 54 - Τ.Κ. 653 02

Τηλ. (051) 836948-9 — TLX 452325 SYEL GR

ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ: Φιλίππου 1 - Τ.Κ. 502 00

Τηλ. (0463) 22377 - 23377 — TLX 432331 SYEL GR

Ο ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Με τη συμπλήρωση 2 χρόνων από το θάνατο του αείμνηστου Προέδρου της «Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού» Δ.Θ. Πάνου, αναδημοσιεύουμε αποσπάσματα από ιδιαίτερης αξίας κείμενό του με τίτλο «Ο Κλήρος και οι Συνεταιρισμοί», θέμα ιδιαίτερα επίκαιρο και σήμερα.

Το κείμενο γράφηκε το 1946 με την ευκαιρία που αποφασίστηκε τότε να διδάσκονται στις Εκκλησιαστικές Σχολές και συνεταιριστικές γνώσεις. Δημοσιεύτηκε στο περ. «Η Φωνή των Συνεταιρισμών», Νοέμβριος 1946 σ. 181 επ.

«... Ο Συνεταιρισμός είναι, ως γνωστόν, ή κατ' έξοχήν οργάνωσις τῶν οικονομικῶς ἀσθενῶν τάξεων, τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ τιμίων καὶ προσδευτικῶν ἀτόμων, τὰ ὅποια ἐπιδιώκουν διὰ τῆς προσωπικῆς ἐνώσεως καὶ συνεργασίας τὴν θελίωσιν τῆς θέσεώς των ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Δὲν εἶναι κεφαλαιοκρατικὴ ἐπιχειρήσις, ὅπως π.χ. ἡ ἀνώνυμος ἐταιρεία, ὅπου τὸ κεφάλαιον εἶναι τὸ κύριον ἀντικείμενον καὶ ὅπου ἡ συμμετοχὴ δι' ἑνὸς ἢ πλειόνων μεριδίων (μετοχῶν) εἶναι ἐλευθέρᾳ εἰς πάντας, ἀρκεῖ νὰ εἶναι διατεθειμένοι νὰ καταβάλουν τὴν ἀξίαν τοῦ μεριδίου ἵνα ἀποκτήσουν καὶ νομικὴν ἀπαίτησιν ἐπὶ τῆς περιουσίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῆς ἐταιρείας.

Ὁ συνεταιρισμός δὲν ἐνδιαφέρεται τόσο διὰ τὸ χρῆμα ὅσον διὰ τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προθυμίαν συναλλαγῆς τῶν συνεταίρων μετὰ τὴν συνεταιριστικὴν ἐπιχείρησιν. Αἱ ἐκ τῆς συνεταιριστικῆς ἐπιχειρήσεως πρόσοδοι περιέρχονται μάλιστα εἰς τὰ μέλη ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς συνεργασίας των μετὰ τὸν συνεταιρισμὸν καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἐγκαταστάσεών του καὶ οὐχὶ ἀναλόγως τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν διὰ κεφαλαίων εἰς τὴν συνεταιριστικὴν ἐπιχείρησιν.

Ὁ συνεταιρισμός δὲν εἶναι ὁ κεφαλαιοκράτης ἐπιχειρηματίας, ὁ ὁποῖος παράγει ἐμπορεύματα διὰ νὰ τὰ ρίξῃ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀποκομίσῃ κέρδη, διὰ τὰ ὅποια καὶ μόνον ἐνδιαφέρεται. Ἐπιζητεῖ ἀπλῶς νὰ καλύψῃ ἀνάγκας τῆς οικονομίας τῶν μελῶν του (πιστωτικὰς, προμηθευτικὰς κλπ.) καὶ οὐχὶ νὰ πραγματοποιήσῃ κέρδη. Ὁ συνεταιρισμός, τέλος, εἶναι καὶ καλλίτερος ἐργοδότης διότι δὲν εἶναι ἕνας κοινὸς ἐπιχειρηματίας πρόθυμος νὰ κατακρατήσῃ τὴν ὑπεραξίαν τῆς ἐργασίας τοῦ εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ἀλλ' ἀνταμειβεῖ δικαίως τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσφέρει τοῦτο εἰς τὴν συνεταιριστικὴν ἐπιχείρησιν....

Ἡ συνεταιριστικὴ ἰδεολογία πλησιάζει περισσότερο πρὸς τὸν χριστιανισμὸν, παρά ὁ καπιταλισμὸς, διότι ἐπιδιώκει τὴν θελίωσιν τῆς οικονομικῆς θέσεως τῶν πτωχῶν καὶ δίδει ἀπάντησιν εἰς τὴν καθημερινὴν προσευχὴν πρὸς τὸν Κύριον ἀφοῦ δίδει τὸν «ἐπιούσιον ἄρτον» εἰς τὸν πτωχὸν συνεταῖρον καὶ προετοιμάζει μίαν νέαν κοινωνίαν ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὴν ἰδέαν «ὁ καθένας γιὰ ὅλους καὶ ὅλοι γιὰ τὸν καθένα» ποῦ εἶναι τὸ θάθρον καὶ ἡ σημαία τῆς συνεταιριστικῆς κινήσεως.

Τὸ χαρακτηριστικὸν πράγματι γνῶρισμα τοῦ συνεταιρισμοῦ εἶναι ἡ ἀλληλέγγυος εὐθύνη τῶν συνεταίρων, ἡ ἀλληλοβοήθεια, ἡ προθυμία τῆς θυσίας διὰ τὸν συμπολίτην, τὸν συγχωριανόν, παῦ εἶναι μέλος τοῦ συνεταιρισμοῦ. Εἶναι ἡ πραγματοποίησις τῆς βασικῆς ἀλτρουϊστικῆς ἰδέας τοῦ νὰ ζῆ κανεὶς διὰ τὸν ἄλλον.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἐκεῖνος ποῦ ἐδίδαξε τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, ἐξεδίωξε τοὺς ἐμπόρους ἐκ τοῦ Ναοῦ καὶ διεδήλωσεν ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπηρετῆ τις συγχρόνως καὶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν Μαμωνᾶ. Ἄλλ' αὐταὶ ἀκριβῶς εἶναι αἱ ἀρχαὶ καὶ ἐπιδιώξεις τοῦ συνεταιρισμοῦ, ὥστε δικαίως ἐλέχθη ὅτι εἰς τὸν συνεταιρισμὸν

είναι εύκολώτερον νά είναι κανείς Χριστιανός παρά εις μίαν επί κέρδει οίκονομίαν».

Ἡ κατάλυσις ἢ τούλάχιστον ὁ παραγκωνισμός τοῦ συναγωνισμοῦ καί τῆς κερδοσκοπίας ἐκ τῆς σημερινῆς συναλλακτικῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ ἐπιδίωξις τοῦ συνεταιρισμοῦ, ὁ ὁποῖος ζητεῖ ἐπίσης νά πατάξῃ τόν ἐγωϊσμόν εἰς τόν οἰκονομικόν βίον ἵνα καί ἐκεῖ ἐπικρατήσουν ἰδέαι πλέον ἀνθρωπιστικάι, ὅπως εἶναι ἡ ἀλληλοβοήθεια, ἡ φιλαλληλία, ἡ θυσία διὰ τόν πλησίον. Ὁ ἐγωϊσμός φαίνεται ὅτι εἶναι φυσικόν χαρακτηριστικόν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά δύναται νά παταχθῇ διὰ τῆς διδασκαλίας, τοῦ παραδείγματος, τῆς ἠθικῆς ἐξυψώσεως, τοῦ πολιτισμοῦ, ἀντικαθίστάμενος ἀπό τήν ἠθικῶς ἀνωτέραν ἀλτροῦστικὴν ἀρχήν. Πράγματι, ὁ συνεταιρισμός ἀποτελεῖ μέσον παραγκωνισμοῦ τοῦ ἐγωϊσμοῦ καί ἐπικρατήσεως ἀνθρωπιστικωτέρων ἀρχῶν.

Ἄλλὰ καί τὸν ἔμφυτον ἐγωϊσμόν ἀκόμη τοῦ ἀνθρώπου κολακεύει ὁ συνεταιρισμός διότι ἡ ἀλληλοβοήθεια δέν ἔχει τὸν μειωτικὸν χαρακτήρα τῆς ἔξωθεν βοήθειας, τῆς ἐξαρτήσεως ἐκ τῆς καλῆς διαθέσεως τοῦ ἄλλου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀναγκαστικῶς ἀποτείνεται εἰς δυσκόλους στιγμάς ὁ πτωχός ἵνα ὀρθοποδήσῃ. Εἰς τὸν συνεταιρισμὸν βοηθεῖ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καί οὕτω ἱκανοποιεῖται ψυχικῶς καί ὁ λαμβάνων καί ὁ παρέχων χεῖρα βοήθειας. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν διότι ὁ λαμβάνων, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε ἐβοήθησε καί αὐτός μετὰ τὴν σειρὰν του τὸν βοηθοῦντα, δέν ἔχει τὸ αἰσθηματὶς κατατερότητος, τῆς ἐξαρτήσεως καί δέν θά θιγεται εἰς τὸν ἐγωϊσμόν του. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἱκανοποιεῖται ὁ ἐγωϊσμός τοῦ παρέχοντος ἀλτροῦστικὴν βοήθειαν ἀφοῦ καί ὁ ἐγωϊσμός φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ τὴν βαυτεῖραν ρίζαν τοῦ ἀλτροῦσμοῦ. Ἀπὸ ὅλων τούτους θιασώτας τοῦ συνεταιριστικοῦ θεσμοῦ ἐτόνισθη ὅτι ἡ συνεταιριστικὴ ὀργάνωσις δέον νά θεωρηθῇ ὡς ἕν ἀνώτερον οἰκονομικὸν σύστημα, τοῦ ὁποῦοι ἀξίζει ἢ ἐπέκτασις ὄχι μόνον ἀπὸ τῆς καθαρῶς οἰκονομικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καί ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικῆς. Οἱ συνεταιρισταὶ πιστεύουν ὅτι οἱ συνεταιρισμοὶ καλοῦνται ὄχι μόνον νά προσφέρουν οἰκονομικὰ ὀφέλη εἰς τὰ μέλη των καί ἐμμέσως εἰς ὀλόκληρον τὴν κοινωνίαν, νά αὐξήσουν τὸν ἐθνικὸν πλοῦτον καί νά καταλείβουν τοῦτον δικαιοτέρων, ἀλλὰ καί νά ἐμποτίσουν τὸν οἰκονομικὸν βίον μετὰ ἀρχὰς συμφώνους πρὸς τὰ αἰτήματα καί προσταγὰς τῆς ἠθικῆς.

Ἐκεῖ ὅπου ἀναπτύσσεται ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις κατὰ φυσικὸν λόγον ἐκπηγάζουν ἐξ αὐτῆς ἠθικαὶ ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς ὅλης οἰκονομίας. Χάρις εἰς τὴν δρασίν των συνεταιρισμῶν ἐπατάχθη ἡ τοκογλυφία, ἐπεβλήθησαν ἠθικώτεραι ἀρχαὶ κατὰ τὴν ἐμπορίαν τῶν προϊόντων (νόθευσις τῶν τροφίμων, χρησιμοποίησις λιποβαρῶν σταθμῶν κλπ.) καί παρηγκωνίσθησαν τὰ κοινωνικὰ παράσιτα. Ἐπετεύχθη ὁ εὐθηνὸς δανεισμός, ἡ τοῖς μετρητοῖς προμήθεια τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ἡ ἐξευρέσις εὐθηνῆς καί ἀνθρωπίνης κατοικίας, ἦτοι ἀποκατεστάθη μία νοικοκυρευμένη οἰκιακὴ οἰκονομία καί μία περισσότερον ἠθικοκοινωνικὴ διαθίωσις, ἐνῶ διὰ τῆς ὀργανώσεως τῶν ἀτόμων οἱ πρότερον ἀπομεμονωμένοι παραγωγοὶ ἢ καταναλωταὶ ἠνώθησαν, ἐξησφάλισαν καί ἐθελιώσαν τὴν ἠθικὴν των θέσιν.

Δέν εἶναι ὄθεν τυχαῖον τὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ μέρους διακεκριμένων θεωρητικῶν τῶν συνεταιρισμῶν, ὅπως ὁ B. WILLIAM KING, JOSEPH MAZZINI, F. W. RAIFFEISEN, ED. DE BOÏVE κλπ. ἐτόνισθη ἰδιαιτέρως ἡ συγγένεια τῶν συνεταιριστικῶν ἀρχῶν μετὰ τοῦ κανόνα τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, εἶναι δὲ γνωστὸν καί ἐκ τῆς βιογραφίας τοῦ FASSBENDER ποία θρησκευτικότης, πόσον χριστιανικὸν αἰσθηματὶς κατεῖχε τὸν πατέρα τῶν γεωργικῶν πιστωτικῶν συνεταιρισμῶν RAIFFEISEN.

(Ἐν τῇ συνέχειᾳ αναφέρεται ἐν τῇ συνεταιριστικῇ δραστηριότητι των ἀποκαλούμενων «Χριστιανῶν σοσιαλιστῶν» ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ. Καί συνεχίζει):

Σημαντικαὶ προσωπικότητες τῆς συνεταιριστικῆς κινήσεως ὄλων τῶν χωρῶν ὑπῆρξαν κληρικοὶ. Οὕτω ἀπαντῶμεν εἰς τὴν Ἰρλανδίαν τὸν καθολικὸν ἱερέα FINLAY, εἰς τὴν γεωργικὴν συνεταιριστικὴν κίνησιν τῆς Γερμανίας τοὺς εὐαγγελικοὺς ἱερεῖς A. MEYENSCHER, ERWIN GROS καί ἄλλους, εἰς τὴν αὐστριακὴν ὡς Γενικὸν

Διευθυντήν τῆς Συνομοσπονδίας γεωργ. συνεταιρισμῶν τύπου RAIFFEISEN, τὸν Ἀρχιερέα RANCHINGER. Εἰς τὴν ἰταλικὴν συνεταιριστικὴν κίνησιν εἶναι γνωστὸ τὸ ὄνομα τοῦ καθολικοῦ Ιερέως DR. CERUPTI, εἰς τὴν πολωνικὴν τοῦ καθολικοῦ Ιερέως WOPJONNECK, εἰς τὴν ρωσικὴν τοῦ ὀρθοδόξου Ιερέως ALFEROF.

Εἴτε καθολικὸς εἴτε διαμαρτυρόμενος, ὁ Κλήρος ὄλων τῶν χωρῶν ἐνδιεφέρθη διὰ τοὺς συνεταιρισμοὺς καὶ ἰδίᾳ τοὺς γεωργικοὺς πιστωτικοὺς, οἱ ὅποιοι ἀσφαλῶς μέγα μέρος τῆς ἐπιτυχοῦς ἀναπτύξεώς των ὀφείλουσαν εἰς αὐτόν, ὅπως εἰς τὴν Ἰταλίαν, Γαλλίαν, Ἰσπανίαν, Οὐγγαρίαν κλπ.

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καθὼς καὶ τὰ ἀναφερθέντα παραδείγματα μᾶς πείθουσαν ὅθεν ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν σημαντικὸς δύναται νὰ εἶναι ὁ ρόλος τοῦ Κλήρου εἰς τὴν οικονομικὴν καὶ ἠθικοπλαστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ γεωργικοῦ. Ὁ Ιερεὺς τοῦ χωρίου, καλλίτερον ἴσως παντὸς ἄλλου γνωρίζων τὰς ἀνάγκας ἑνὸς ἐκάστου, τὴν δεινὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατάστασιν ὀλοκλήρων περιφερειῶν, δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἀσυγκίνητος, νὰ μὴ θελήσῃ συμπαθῶν καὶ συμπονῶν τοὺς συνανθρώπους του, τὸ ποιμνιὸν του, νὰ ἀναμιχθῆ ἐνεργῶς εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ συνεταιρισμοῦ τοῦ χωρίου του. Εἶναι ἀμέτρητον τὸ κῦρος, τὸ ὅποιον δύναται νὰ προσδώσῃ κατ' αὐτόν τὸν τρόπον εἰς τὴν κίνησιν, ἀλλὰ καὶ ἡ συμβολὴ του εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς μας ὅπου σπανίζουσαν τὰ μορφωμένα ἡγετικά στελέχη. Ἐκκλησία, Σχολεῖον, Συνεταιρισμὸς - Παπᾶς, Δάσκαλος, Συνεταιριστής, αὐτοὶ μποροῦν νὰ μορφώσουσαν τὸ χωριό. Δὲν δύναται νὰ εὐσταθήσουσαν τυχὸν ἐνδοιασμοὶ ἐκ μέρους τοῦ Κλήρου περὶ μὴ σκοπίμου ἀναμίξεώς του εἰς ζητήματα πρακτικῆς πολιτικῆς, ἀφοῦ ἐπανειλημμένως ὁ Κλήρος μας ἔλαθε καὶ λαμβάνει θέσιν ἀπέναντι ἄλλων θεμάτων (κοινωνικῶν, γλωσσικῶν κλπ.).

Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ Κλήρος μας ἔχει νὰ ὠφεληθῆ ἐκ τῆς συνεργασίας του μετὰ τῶν συνεταιρισμῶν. Πλὴν τῆς ἰκανοποιήσεως καὶ τῆς χαρᾶς ἐκ τῆς δημιουργικῆς του ἐργασίας τεινούσης εἰς τὴν θελίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἀγροτῶν μας καὶ κοινωνικῶς καὶ ἠθικῶς, θὰ κερδίσῃ καὶ εἰς κῦρος καὶ εἰς συμπάθειαν καὶ εἰς σεβασμὸν. Θὰ κερδίσῃ τὰς ψυχὰς τοῦ ποιμνίου του, ἰδίᾳ σήμερον ὅπου πολλὰ εἶναι τὰ ἀπολωλότα πρόβατα. Θὰ ἐξυψωθῆ ἔτι περισσότερον εἰς τὴν καρδίαν ὄλων μας ὅταν παύσῃ ὁ Κλήρος μας ζῶν ἐν σχετικῇ ἀπομονώσει προσηλωμένος εἰς τὴν τυπικὴν —πολλάκις— ἐξάσκησιν τοῦ Ιεροῦ τοῦ ἐπαγγέλματος, τῶν στενῶν λειτουργικῶν του καθηκόντων καὶ ἀναπτύξῃ δρᾶσιν πλέον ἀνθρωπιστικὴν.

Διότι ἔχει ὑποχρέωσιν ὁ Κλήρος μας νὰ διδάσκῃ τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς ὄχι μόνον ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος, ἀλλὰ καὶ νὰ εἰσάγῃ τὰς ἰδέας καὶ ἀρχὰς αὐτὰς εἰς τὴν πρακτικὴν, νὰ φροντίξῃ διὰ τὴν διάδοσιν καὶ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν των. Ἄλλ' ἀκριβῶς ὁ συνεταιρισμὸς εἶναι τὸ σχολεῖον ἐφαρμογῆς τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας».

Μη ξεχνάτε νὰ ἐμβάσετε τὴν ετήσια εἰσφορὰ σας γιὰ τὸ
περιοδικό. Στηρίζεται αποκλειστικὰ σ' αὐτήν.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

φτιάχνει το σήμερα χτίζει το αύριο!

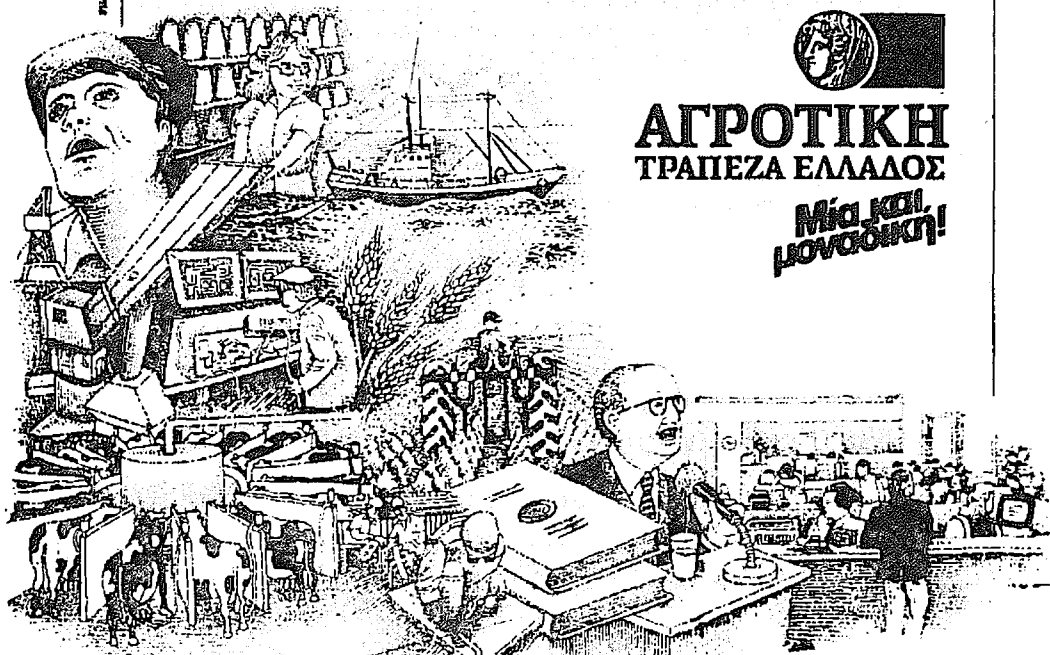
Η Αγροτική Τράπεζα σήμερα υλοποιεί τα όνειρα και τις ελπίδες του λαού μας. Η προοπτική μιας Ελλάδας οικονομικά και πολιτιστικά αναπτυγμένης είναι κυρίαρχος στόχος της Αγροτικής Τράπεζας. Για την επιτυχία του στόχου αυτού η Αγροτική Τράπεζα κινεί, χωρίς κερδοσκοπική αντίληψη, τα χρήματα όλων μας, δυναμικά και αποδοτικά για όλους τους Έλληνες.

Έτσι, η Αγροτική Τράπεζα εκσυγχρονίζει και βιομηχανοποιεί την παραδοσιακή γεωργική παραγωγή. Ίδρύει Συνεταιριστικές Βιομηχανίες

που τις στελεχώνει με ειδικούς, ενώ παράλληλα παρέχει προηγμένη τεχνολογική στήριξη και χορηγεί δάνεια με νέα Αντίληψη για την Αγροτική Πίστη.

Αλλά η συμμετοχή της και σε άλλους παραγωγικούς τομείς της δημόσιας ζωής της χώρας είναι σημαντική και ουσιαστική, όπως σημαντική και ουσιαστική είναι η παρέμβασή της και στον αγώνα για την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Αυτή είναι η Αγροτική Τράπεζα, σήμερα!

**ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**Μία και
μοναδική!**

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ «ΕΞΟΥΣΙΕΣ» ΤΗΣ ΠΑΣΕΓΕΣ

Του Κ. Λ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ανάμεσα στις αρκετές ιδιαιτερότητες της συνεταιριστικής κίνησης, τοποθετείται και η εξάρτησή του συνεταιριστικού οικοδομήματος από τον πρωτοβάθμιο τοπικό συνεταιρισμό. Ο πρωτοβάθμιος συνεταιρισμός αποτελεί το πρωτογενές σημείο λήψης αποφάσεων, που με την έμμεση αντιπροσωπευτική διαδικασία μεταφέρονται προς λειτουργικά υπερκείμενα συνεταιριστικά όργανα, τα οποία όμως, ως προς τη διαδικασία χάραξης κατευθύνσεων, αποτελούν όργανα υποκείμενα στη βούληση των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών. Οι κατευθύνσεις που χαράζουν και οι αποφάσεις που παίρνουν, δεν αποτελούν παρά τη συνισταμένη της βούλησης των μελών τους. Οι συνεταιριστικές οργανώσεις «άνωτερου» βαθμού (Ενώσεις, Κεντρικές Ενώσεις, Συνεταιριστικοί Οργανισμοί, ΠΑΣΕΓΕΣ) δεν διαθέτουν δική τους αυτόνομη βούληση άλλη από τη συλλογική βούληση των μελών τους. Ουσιαστικά είναι οι αποδέκτες και οι εφαρμοστές της βούλησης της πλειοψηφίας των μελών τους, βούλησης που έχει αφηγηρία στον πρωτοβάθμιο συνεταιρισμό.

Αυτή η διαφορά είναι σημαντική σε σύγκριση τόσο με τις ιδιωτικές όσο και με τις δημόσιες επιχειρήσεις, με τις οποίες μπορεί να υπάρχουν φαινομενικές ομοιότητες ως προς την περιφερειακή διάρθρωση. Μια ιδιωτική επιχείρηση με περιφερειακές μονάδες, έχει την κεντρική διοίκησή της, όπου παίρνονται οι αποφάσεις και διαδίδονται στις περιφερειακές μονάδες προς εφαρμογή. Το ίδιο συμβαίνει με τις δημόσιες και ημιδημόσιες επιχειρήσεις και φορείς προσφοράς υπηρεσιών (π.χ. Τράπεζες). Οι βασικές αποφάσεις παίρνονται στο κέντρο, εκτός από εκείνες που έχουν εκχωρηθεί από το κέντρο στις περιφερειακές μονάδες ή υποκαταστήματα. Η μοναδικότητα των συνεταιρισμών έγκειται στο ότι οι αποφάσεις παίρνονται στην περιφέρεια, ενώ το κέντρο αποτελεί το ενιαίο σημείο συntonισμένης έκφρασης της συνισταμένης των περιφερειακών αποφάσεων. Αντίθετα, στις ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις γίνεται, στην καλύτερη περίπτωση, λόγος για αποκεντρωμένη διοίκηση, που συνεπάγεται εκχώρητη ορισμένων διοικητικών αρμοδιοτήτων από το κέντρο προς την περιφέρεια. Η διαφορά αυτή είναι εμφανής από το γεγονός ότι στους συνεταιρισμούς είναι δυνατή η απρόσκοπτη λειτουργία πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών και όταν δεν υπάρχει ανώτερου βαθμού οργάνωση, ενώ στις ιδιωτικές και τις δημόσιες επιχειρήσεις δεν νοείται η ύπαρξη παραρτήματος, υποκαταστήματος ή περιφερειακής μονάδας χωρίς κεντρική διοίκηση. Έτσι, ενώ από το 1900 λειτουργούσαν πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί, μόλις το 1917 ιδρύθηκε η πρώτη Ένωση συνεταιρισμών (Καλαμάτας) και το 1935 η ΠΑΣΕΓΕΣ. Σε αντιδιαστολή, η ΑΤΕ ιδρύθηκε το 1929 και κάθε υποκατάστημα ιδρύθηκε μετά την ημερομηνία αυτή, με απόφαση της διοίκησής της.

Μια πρόσθετη ιδιαιτερότητα των συνεταιρισμών, που πηγάζει από τον ίδιο το θεσμό και από το θεμέλιο της ιδεολογίας του, που κατοχυρώνει την ελευθερία εισόδου και εξόδου των μελών, αναφέρεται στο δικαίωμα του μέλους (συνεταιρισμού) να μετέχει ή όχι σε ανώτερου βαθμού συνεταιριστική οργάνωση. Όπως το φυσικό πρόσωπο είναι ελεύθερο να γίνεται μέλος ή όχι στο συνεταιρισμό, έτσι και ο συνεταιρισμός αποφασίζει να γίνει ή όχι μέλος σε ανώτερου βαθμού συνεταιριστική οργάνωση, αν και στην περίπτωση αυτή η αποδοχή του θεσμού της συνεργασίας συνεπάγεται και την προέκτασή του μέχρι το εθνικό και το διεθνές ακόμη επίπεδο, εφόσον η προέκτασή αυτή προσρίζεται να διευρύνει τα προσδοκώμενα οφέλη. Συνεπώς είναι: η έκτη από τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές, δηλ. της συνεταιριστικής

συνεργασίας (1), που όμως δεν αίρει την εθελοντικότητα της συνεργασίας, αφού εξ ορισμού η συνεργασία δεν μπορεί ν' αποστερηθεί το στοιχείο της εθελοντικότητας (2). Λογικό επακόλουθο της συλλογιστικής αυτής είναι και το γεγονός, ότι οι συνεταιρισμοί συμμετέχουν μόνο σε συνεταιριστικές οργανώσεις ανωτέρου βαθμού, αν προσδοκούν να εξυπηρετήσουν με τον τρόπο αυτόν καλύτερα τα συμφέροντα των μελών τους και των κοινωνιών τους, σύμφωνα με την έκτη διεθνή συνεταιριστική αρχή.

Οι ιδιομορφίες αυτές του συνεταιριστικού θεσμού, δεν έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη από το νόμο 1541) 85. Ορισμένες σχετικές περιπτώσεις αναφέρονται στη συνέχεια, ως σημεία εκτροπής από τη συνεταιριστική ιδεολογία, ανεξάρτητα αν στο μεταξύ πρακτικές δυσκολίες οδήγησαν σε τροποποιήσεις του νόμου.

Το άρθρο 63 του νόμου 1541) 85 ορίζει ότι από τις συγχωνεύσεις συνεταιρισμών και ενώσεων, που επιβάλλει ο νόμος, επιτρέπονται εξαιρέσεις ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της ΠΑΣΕΓΕΣ. Ως ΠΑΣΕΓΕΣ, στην περίπτωση αυτή ο νομοθέτης θεωρεί το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΑΣΕΓΕΣ, αφού και από τα δικαστήρια δεν αμφισβητήθηκε η αρμοδιότητά του σύμφωνα με το άρθρο 63 του νόμου (3). Στην περίπτωση αυτή, η ΠΑΣΕΓΕΣ, σε αντίθεση προς το ρόλο της ως εκφραστή της συνισταμένης των βουλήσεων των μελών της, αποκτά δική της βούληση. Και από εντολοδόχος μεταβάλλεται σε εντολέα έναντι των μελών της, αφού κρίνει και αποφασίζει για λογαριασμό τους. Ούτε ακόμη η γενική συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ θα μπορούσε με τη διαδικασία της πλειοψηφίας, να αποφασίζει για τη διάλυση — μέσω συγχώνευσης — ενός από τα μέλη της, γιατί αυτό θα συνιστούσε αλλοτρίωση του δικαιώματος των μελών μιας συνεταιριστικής οργάνωσης να αποφασίζουν για τη σύσταση και τη διάλυση της οργάνωσής τους. Η έννοια της εκ των άνω προς τα κάτω (από την κεντρική προς την τοπική οργάνωση) δομής της εξουσίας δεν ισχύει για τους συνεταιρισμούς, όπως εξηγήθηκε στα προηγούμενα.

Σύμφωνα με την αρχή της εθελοντικότητας στους συνεταιρισμούς, σε περίπτωση που κάποιος συνεταιρισμός θεωρεί ότι θίγεται σοβαρά από αποφάσεις π.χ. μιάς Ένωσης Συνεταιρισμών, μπορεί να αποχωρήσει, οπότε οι σχετικές αποφάσεις δεν τον επηρεάζουν. Αντίθετα με τις ρυθμίσεις του νόμου 1541) 85 και μετά την αποχώρηση οι αποφάσεις της ΠΑΣΕΓΕΣ για κάθε βαθμού συνεταιριστική οργάνωση εξακολουθούν να ισχύουν. Αν π.χ. μια Ένωση Συνεταιρισμών, που σύμφωνα με το νόμο, όφειλε να συγχωνευθεί με μιá άλλη, αποχωρούσε από την ΠΑΣΕΓΕΣ, η αποχώρησή της αυτή δεν θα μετέβαλλε κατά τίποτε την υποχρέωσή της (με το αρχικό καθεστώς του νόμου 1541/85 — τώρα βλ. «Συνεταιριστική Πορεία» τ. 5/87 σελ. 26 παρ.) αν η ΠΑΣΕΓΕΣ απέρριπτε αίτηση της Ένωσης, να εξαιρεθεί. Αυτό γιατί η σχετική εξουσία, που δόθηκε από το νόμο στην ΠΑΣΕΓΕΣ, δεν στηριζόταν στη θέση της ως κορυφαίας συνεταιριστικής οργάνωσης, δεν πήγαζε από το καταστατικό της που είχαν αποδεχθεί τα μέλη της και το οποίο επομένως είχε ισχύ μόνο μεταξύ των μελών, αλλά αποτελούσε παραχώρηση ορισμένων δημόσιας εξουσίας προς την ΠΑΣΕΓΕΣ. Έτσι, στην περίπτωση αυτή, η ΠΑΣΕΓΕΣ ενεργούσε ως ημικρατικός οργανισμός και όχι ως κορυφαία συνεταιριστική οργάνωση. Αρμοδιότητα απέκτησε εκ μεταβίβασης από το Δημόσιο (3).

Η ίδια η ΠΑΣΕΓΕΣ δεν θα έπρεπε να αποδεχθεί αυτόν το ρόλο, που δρiscει απόλυτη αντιστοιχία στη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην ΕΣΣΕ (Εθνική Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών Ελλάδας) κατά την περίοδο της δικτατορίας Με-

ταξά (±), αφού ο ορθός προορισμός της είναι να αποτελεί όργανο εφαρμογής των αποφάσεων των συνεταιρισμών και όχι του Κράτους.

Ένα δεύτερο σημείο, στο οποίο η ΠΑΣΕΓΕΣ αναλαμβάνει δημόσια εξουσία, είναι στον καθορισμό της ημερομηνίας διεξαγωγής των αρχαιρεσιών στις κάθε βαθμού συνεταιριστικές οργανώσεις. Ούτως ή άλλως ο καθορισμός μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας ή περιόδου για τη διεξαγωγή αρχαιρεσιών είναι αντίθετος προς τη φύση των συνεταιριστικών οργανώσεων, που σύμφωνα με το Σύσταγμα αυτοδιοικούνται και σφειλουν να διεξάγουν αρχαιρεσίες όταν προκύψει ανάγκη ή όταν λήξει η θητεία των συμβουλίων τους. Ειδικότερα η ΠΑΣΕΓΕΣ όφειλε να μην αποδεχθεί αυτή την υποχρέωση για τον πρόσθετο λόγο ότι είχε συνδεθεί με παράταση θητειών οργάνων διοίκησης των συνεταιρισμών που θα είχαν λήξει (άρθρο 76). Στην πράξη, η κατάσταση που διαμορφώθηκε είναι για δύο λόγους αντίθετη προς τη συνεταιριστική ιδεολογία, έστω και αν είναι σύμφωνη με το γράμμα του νόμου. Έτσι, μιλά διοίκηση της ΠΑΣΕΓΕΣ της οποίας η θητεία είχε λήξει έδωσε εντολή διεξαγωγής αρχαιρεσιών σε συνεταιριστικές οργανώσεις των οποίων η θητεία των οργάνων διοίκησης είχε επίσης λήξει.

Ένα τρίτο, τέλος σημείο, στο οποίο ανατίθεται στην ΠΑΣΕΓΕΣ η άσκηση εξουσίας επί των μελών της και η εκ των άνω ρύθμιση των υποθέσεών τους, αναφέρεται στην τύχη του προσωπικού κατά τη συγχώνευση συνεταιριστικών οργανώσεων (άρθρο 43). Σύμφωνα με το νόμο, οι συνεταιριστικοί υπάλληλοι, που κρίνεται ότι πλεονάζουν και δεν κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθούν από τη συνεταιριστική οργάνωση που προέκυψε από τη συγχώνευση, «ποσοθετούνται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΠΑΣΕΓΕΣ στις πλησιέστερες αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις ή σε επιχειρήσεις στις οποίες αυτές μετέχουν». Η διοίκηση κάθε συνεταιριστικής οργάνωσης υποκαθίσταται από το διοικητικό συμβούλιο της ΠΑΣΕΓΕΣ, χωρίς η πρώτη να έχει ούτε καν δικαίωμα γνώμης ή ένστασης.

Διατάξεις όπως αυτές, συνιστούν παρανόηση και εκτροπή του συνεταιριστικού θεσμού. Και το μεν Κράτος έχει συχνά την τάση να επιθυμεί να υποτάσσει στην εξουσία του και τους πιο φιλελεύθερους θεσμούς. Οι ίδιοι όμως οι εκπρόσωποι των θιγόμενων θεσμών εξυπακούεται ότι πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες να αποφύγουν τη νόθευσή τους. Το λάθος στην προκείμενη περίπτωση είναι της ΠΑΣΕΓΕΣ, που, είτε δεν αντιλήφθηκε το ιδεολογικό ολισθημα, είτε θεώρησε ότι μπορεί να παρακάμψει τη συνεταιριστική ιδεολογία αλλά προς όφελος, όπως νομίζει, της συνεταιριστικής κίνησης.

Στη δεύτερη περίπτωση η διοίκηση της ΠΑΣΕΓΕΣ πρόσφερε συναίνεση στην καθιέρωση επιμέτρων εκ των άνω και εκ των έξω, ενώ είναι ταγμένη για την ορθή ερμηνεία και ορθή εφαρμογή των συνεταιριστικών αρχών. Συντάχθηκε επίσης έτσι με όσους επικαλούνται την ανωριμότητα των συνεταιρισμών για να δικαιολογήσουν τις επιμέτρεις αυτές. Όταν όμως δεν αναγνωρίζεται υπευθυνότητα των συνεταιρισμών για να ρυθμίζουν μικρά εσωτερικά θέματα όπως αυτά, δεν πρέπει να προσδοκάται αποδοχή διεκδικήσεων για ανάληψη ευθυνών σε σοβαρά έργα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Παπαγεωργίου Κ., «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, Ίδρυμα Ευγενίδου», Αθήνα 1986.
2. WATKINS, W. P., COOPERATIVE PRINCIPLES, TODAY AND TOMORROW, HOLLISAKE BOOKS, MANCHESTER, 1986 (κεφ. 6).
3. Λαμπροπούλου - Δημητριάδου Β., «Νομολογία στο θέμα των αναγκαστικών συγχωνεύσεων γεωργικών Συνεταιρισμών Ν. 1541/85. Έννοια της Κρατικής Προστασίας», Συνεταιριστική Πορεία, 4)1986.
4. Αλιβιζάτος Μπάμπης, «Γεωργικοί Συνεταιρισμοί και Συντεχνιακή Οργάνωσις», Αθήνα 1939.

Ε Λ Σ Υ Διανομές

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΩΝ - ΕΞΑΓΩΓΩΝ - ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ Α. Ε.

Ιδρύθηκε το 1978 με έδρα την ΑΘΗΝΑ. Διατηρεί Υποκατάστημα στη Θεσσαλονίκη.

Αποκλειστικοί Μέτοχοι της Εταιρείας είναι ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ.

Το κύριο έργο της ΕΛΣΥ είναι να διοχετεύει στα μεγάλα αστικά κέντρα τα προϊόντα που παράγουν οι πιο σημαντικές Συνεταιριστικές Βιομηχανίες, όπως είναι οι ΣΕΒΑΘ, ΣΕΚΟΒΕ, ΣΕΠΕΚ, ΑΒΕΛ, ΒΙΟΧΥΜ, ΡΟΔΟΠΗ και οι Ενώσεις Συνεταιρισμών ΛΕΣΒΟΥ, ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΣΕΡΡΩΝ, ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ, ΛΑΚΩΝΙΑΣ, ΗΛΕΙΑΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΣ, ΝΑΞΟΥ, ΤΗΝΟΥ κλπ.

Επίσης συνεργάζεται με Ολλανδικούς και Ιταλικούς Συνεταιρισμούς από τους οποίους εισάγει προϊόντα τους για την ελληνική αγορά.

Οι δραστηριότητες της ΕΛΣΥ άρχισαν το 1982 με κύκλο εργασιών 180 εκατ. δραχμών και σε 5 χρόνια πέτυχε να δεκαπλασιάσει τις εργασίες της, που έφθασαν το 1986 στο ποσό των 1744 εκατομ. δραχμών.

Η ΕΛΣΥ είναι καθαρά Συνεταιριστική Οργάνωση, που δεν επεδίωξε ποτέ ειδική μεταχείριση ή κάποια προσηκία αλλά, λειτουργώντας με αυστηρά ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια, διακινεί τα αγνά και αγόρευτα προϊόντα των Συνεταιριστικών Οργανώσεων επί ανταγωνιστικής βάσεως.

Η ΕΛΣΥ είναι η μοναδική στο είδος της Εταιρεία Διανομών και Εμπορίας που στηρίζεται στα πρότυπα των Σουηδικών Συνεταιρισμών. Διαθέτει πλήρη εξοπλισμό, οργάνωση και μηχανισμό που χρησιμοποιεί τις πιο σύγχρονες μεθόδους για τη διακίνηση και εμπορία των τροφίμων και ποτών.

Ο ιδρυτής και σήμερα επίτιμος Πρόεδρος της Εταιρείας κ. Α λ έ ξ α ν δ ρ ο ς Μ π α λ τ α τ ζ ή ς παρακολουθεί με ενδιαφέρον και υποδοχή το έργο της.

Πρόεδρος του Δ.Σ.: Ηλίας Μαντούβαλος
Γενικός Διευθυντής: Λάσκαρης Κοκκωνιάς

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31-12-1986

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

Αξία εγκαταστάσεων - Εξοπλισμού - Μεταφορικών	Δρχ.	32.681.225
Συμμετοχή σε Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις	"	46.176.000
Εμπορεύματα	"	155.905
Απαιτήσεις εν γένει	"	192.366.773
Διαθέσιμο: Ταμείο - Καταθέσεις	"	75.926.129
Μεταβατικοί Λογαριασμοί	"	5.480.256

Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο

Μετοχικό Κεφάλαιο - Αποθεματικό	"	116.378.070
Υποχρεώσεις εν γένει	"	247.865.531
Μεταβατικοί Λογαριασμοί	"	1.489.777

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1986

Σύνολο εσόδων	"	204.794.270
Σύνολο εξόδων	"	203.774.761
Καθαρά κέρδη χρήσεως	"	1.019.509

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Της ΦΩΤΕΙΝΗΣ Θ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ(*)

Ο Σχολικός Συνεταιρισμός είναι σύστημα σχολικής ζωής, που υπηρετεί αβίαστα και πολύ αποτελεσματικά όλα τα αιτήματα της παιδαγωγικής.

Η λειτουργία του υπηρετεί πιο φανερά και πιο άμεσα τα παιδιά των απορωτέρων κοινωνικών τάξεων, καθώς υποβοηθεί με τους πόρους που εξασφαλίζει και τα ίδια και το σχολείο τους, για ν' αντικρίζουν ορισμένες πρακτικές, υλικές ανάγκες, που για αυτές δεν είναι λογικό να ζητούν τη βοήθεια της πολιτείας.

Με τις αρχές και τις μεθόδους του, όμως, με το θαύματα κοινωνικό πνεύμα του υπηρετεί καθολικότερα την ανώτερη αποστολή της παιδείας.

Ο Σχολικός Συνεταιρισμός έχει οργάνωση απλή, ανάλογη με τις δυνατότητες της παιδικής ηλικίας και οικεία στα παιδιά, ιδιαίτερα στη χώρα μας στα παιδιά των αγροτικών περιοχών. Αποτελεί φυσική προέκταση της προσχολικής εμπειρίας τους. Με τις ποικίλες δραστηριότητες, στις οποίες καλεί τα παιδιά, δίνει πολλές ευκαιρίες για να διασαφηνίζεται η προσχολική αυτή εμπειρία, να συστηματοποιείται, να θαθαίνει και να πλουτίζει, με τρόπο αβίαστο και φυσικό.

Με τα ποικίλα ενδιαφέροντα που δημιουργεί, θάξει σε κίνηση ολόκληρη την παιδική προσωπικότητα, κεντρίζει την παρατηρητικότητα, τη διάθεση για έρευνα. Οι σκοποί τους — σκοποί που τους επιδιώκουν με δική τους θέληση τα παιδιά — κρατούν άγρυπνο το ενδιαφέρον τους και παρορμούν σε προσωπική προσπάθεια και σε αυτοπροαίρετη εργασία.

Οι πολλαπλές δραστηριότητες που ζητούν από τα παιδιά οι σκοποί του είναι το πιο αποτελεσματικό μέσο για να καταπιαστούν με ζήλο σε υπεύθυνη και δημιουργική εργασία και ν' αφοσιωθούν σε πολύμορφη πρακτική απασχόληση. Ξέρουν καθαρά τί επιδιώκει η κάθε τους απασχόληση και ποιά θα είναι τα ωφέληματα από αυτήν.

Με τη ζωντανή, πραγματική οργάνωσή του, με τους θετικούς του σκοπούς, που αδιάκοπα, καθώς προχωρεί στη δράση του, γίνονται πλατύτεροι και περισσότεροι, ο Σχολικός Συνεταιρισμός βοηθεί με τρόπο αναντικατάστατο, ίσως, να κρατούν τα παιδιά τη φυσική τους ζωτικότητα, να τη δυναμώνουν, να διατηρούν ευλύγιστη την προσαρμοστικότητά τους, να κρατούν πάντα ζωντανή την πείρα τους, και να κεντρίζονται διαρκώς σε νέα έρευνα, ν' αποκτούν αδιάκοπα καινούρια πείρα, να παίρνουν επομένως μέσα στο συνεταιρισμό τους θέση ζωντανή και δημιουργική, παρακολουθώντας τις νέες ανάγκες που προκαλεί η εξέλιξή του. Αποτελεί έτσι μέθοδο που παρακολουθεί και βοηθεί τη φυσική ανάπτυξη των παιδιών. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή του Σχολικού Συνεταιρισμού για την κοινωνική, την ηθική και την πολιτική αγωγή των παιδιών, σύμφωνα με τις θασικές και αιώνιες παιδαγωγικές αρχές.

Ο Σχολικός Συνεταιρισμός δημιουργεί στο σχολείο ατμόσφαιρα και ζωή που συνδέεται στενά με την ατμόσφαιρα και τη ζωή που έχουν γνωρίσει τα παιδιά κατά την προσχολική τους ηλικία και επίσης την ανασαίνουν και τη ζουν έξω από αυτό, μέσα στην οικογένεια και τη μικρότερη ή τη μεγαλύτερη κοινότητά τους. Όχι μόνο το αναγκάζει — και τα βοηθεί φυσικά — να λύνουν τα προβλήματα

(*) Απόσπασμα από το έργο της συγγραφέως «Σχολικοί Συνεταιρισμοί», Β' Έκδοση, Αθήνα 1978. Έκδοση της Υπηρεσίας Συνεταιριστικής Εκπαιδεύσεως της ΠΑΣΕΓΕΣ(σ.126-133).

Δίνεται, για λόγους τεχνικούς, με μονοτονικό σύστημα αλλά με την ορθογραφία κλπ., της εποχής που γράφηκε.

που κάθε φορά τους δημιουργούν οι διάφορες δραστηριότητες και οι σκοποί του συνεταιρισμού τους, αλλά επίσης συχνότατα απαιτεί από τα παιδιά να έρχονται σε επαφή και να συνεργάζονται με το φυσικό και τον κοινωνικό κόσμο που τα τριγυρίζει. Βοηθεί έτσι έμπρακτα για να γνωρίζουν τα παιδιά την πραγματική ζωή — συντελούν σημαντικά για αυτό και οι οικονομικές του δραστηριότητες.

Έχει πιστοποιηθεί ότι ο γνήσιος σχολικός συνεταιρισμός υπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο το ιδανικό της παιδείας να δώσει ηθική καλλιέργεια στα παιδιά. Καθώς ο σχολικός συνεταιρισμός τους ζητεί ν' αναλάβουν σοβαρές υποχρεώσεις, ασκεί την υπομονή και τη θούλησή τους.

Καθώς μέσα στους σκοπούς του πολλοί αναφέρονται στην υπηρεσία του συνόλου των παιδιών, του σχολείου και της κοινωνίας που τα περιβάλλει, καθώς βάση της λειτουργίας του είναι η συνεργασία και ουσία του το πνεύμα της αυτοβοήθειας και της αλληλεγγύης, ο σχολικός συνεταιρισμός υπηρετεί άριστα και έμπρακτα το ιδανικό αυτό.

Με την προσφορά της εργασίας των μελών από δική τους θέληση και πρωτοβουλία για κοινούς σκοπούς, με την αγαθή συνήθεια να χρησιμοποιούν προγραμματισμένα και εξυπηρετικά τον ελεύθερο χρόνο τους, με τη συνετή χρησιμοποίηση των πόρων του για υπερατομικές εκδηλώσεις, ο σχολικός συνεταιρισμός πλατύνει βαθμιαία μέσα στην παιδική συνείδηση τους συναισθηματικούς ορίζοντες, καλλιεργεί το πνεύμα της κοινωνικότητας και υψώνει, όσο το επιτρέπει η ηλικία των παιδιών, στην έννοια της ευθύνης, της αλληλεγγύης, του ηθικού χρέους. Έχει πιστοποιηθεί ότι ο γνήσιος σχολικός συνεταιρισμός υπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο τα παιδαγωγικά αυτά ιδεώδη: Φέρνει μια ανανέωση στην ατμόσφαιρα του σχολείου, δημιουργεί ένα ιδιαίτερο ηθικό τόνο. Και είναι πολύ φυσικό. Μέσα σε μια σχολική κοινωνία, όπου ο καθένας έχει την ευκαιρία να προσφέρει κάτι, όπου η κάθε προσφορά είναι ευπρόσδεκτη και σεβαστή, δημιουργείται αυτόματα μια αγνή παιδική δημοκρατία. Σ' αυτήν οι νεαροί πολίτες συνεισφέρουν ανάλογα με τις κλίσεις και τις αρμοδιότητές τους. Νιώθουν έτσι πως υπάρχει αμοιβαία εξάρτηση ανάμεσά τους, μαθαίνουν να κατανοούν, ν' αναγνωρίζουν και να σέβονται τον πλάιό τους, όπως και τον ίδιο τον εαυτό τους.

Τη μικρή αυτή δημοκρατία τη ζεσταίνει η ευγενική άμιλλα για κοινά μεγαλύτερα επιτεύγματα, η φιλότιμη προσπάθεια όλων μαζί για ένα ομαδικό σκοπό, η ισοτιμία και η συναδέλφωση, η ενωμένη προσπάθεια.

Ο σχολικός συνεταιρισμός κάνει ν' ανθίσει στο σχολείο μια μικρή κοινωνία, όπου δεν υπάρχουν αντίπαλοι — οι ταπεινωμένοι και οι πολυτιμημένοι — αυτοί οι μυστικοί εχθροί, που από τόσο νωρίς γνωρίζουν τα σκοτεινά συναισθήματα της φιλοπρωτίας και της εγωιστικής επιβολής ή του φθόνου και της μειονεξίας, συναισθήματα ολέθρια για την ψυχική υγεία των ατόμων, καθώς και για την ηθική υγεία και την πραγματική προκοπή του κοινωνικού συνόλου. Μέσα στη δημοκρατία του σχολικού συνεταιρισμού υπάρχουν μόνο πρόθυμοι εργάτες και αγαθοί συνεργάτες, που δημιουργούν με υπομονή και πρόσχαρη διάθεση κάτι για το καλό όλων, του σχολείου τους, του τόπου τους.

Ο σχολικός συνεταιρισμός βοηθεί, εξάλλου, αυτόματα και το μεγάλο πρόβλημα του σχολείου, την πραγματική πειθαρχία, και μάλιστα σε κρίσιμη ώρα. Τα παιδιά από τη νηπιακή τους ηλικία ήδη, αλλά προπάντων μετά τα οκτώ τους χρόνια αρχίζουν να νιώθουν την ανάγκη της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας, ανάγκη που ολοένα γίνεται ισχυρότερη. Το σχολείο είναι οπωσδήποτε αναγκασμένο να επιβάλλει τάξη και πειθαρχία. Αυτές τις δύο αντίθετες ανάγκες, των παιδιών από τη μιά μεριά και του σχολείου από την άλλη, έρχεται να τις συνδιαλλάξει φυσικά και αβίαστα ο σχολικός συνεταιρισμός, που μέσα στους κόλπους του τα περιθώρια για ανταρσία, για αταξία, για απειθαρχία, περιορίζονται πολύ. Όπου δεν υπάρχει πίεση, παραγκωνισμός, ταπείνωση και πικρία, όπου προσφέρονται ευ-

καιρίες για εσωτερική ικανοποίηση, αμοιβαία αναγνώριση και χαρά από δημιουργική προσπάθεια, η τάση για απειθαρχία και αταξία δε βρίσκει κατάλληλο έδαφος να θλαστήσει. Αντίθετα στην εργασία μέσα στο συνεταιρισμό μπαίνει σε κίνηση χρήσιμη, ελεύθερη αλλά και αυτοπειθαρχημένη ολόκληρη η προσωπικότητα του καθενός: ανθίζουν άνετα και βρίσκουν δημιουργική διέξοδο εσωτερικές κλίσεις και δυνάμεις, που χωρίς τη δράση στο συνεταιρισμό θα έμεναν ίσως πιεσμένες, αφανέρωτες, ανεκμετάλλευτες και θα ξεσπούσαν πότε πότε από τα μυστικά τους θάθη σε ανεξήγητες εκδηλώσεις απειθαρχίας και αταξίας, θα τάραζαν τη γαλήνη και την οργανωμένη σχολική ζωή.

Το σχολείο, που έχει καλά συγκροτημένο το συνεταιρισμό του, δεν αναγκάζεται να επιβάλει σιωπηλή προσαρμογή και υποταγή σε νόμους, που ελάχιστα ή και καθόλου δεν τους έχουν κατανοήσει τα παιδιά.

Με το σχολικό συνεταιρισμό η πειθαρχία έρχεται από μόνη της, τη θέλουν τα ίδια τα παιδιά, τα ίδια τη θεσιάζουν. Γιατί μόνα τους νιώθουν πως χωρίς αυτήν δε θα μπορέσουν τίποτα να πετύχουν. Ο δάσκαλος λυτρώνεται σε σημαντικό βαθμό από το άχαρο έργο του κυριάρχου. Μπορεί να γίνει πλάι στα παιδιά ο στοργικός, ο πρῶτος, ο αγαθός, ο φωτισμένος οδηγός.

Είναι ενδεικτικό ότι ο σχολικός συνεταιρισμός εφαρμόστηκε αποτελεσματικά για να υποδοηθεί την τάξη και την πειθαρχία σε σχολεία απροσάρμοστων παιδιών. Κανείς, θέβαια, δεν ισχυρίζεται ότι ο σχολικός συνεταιρισμός κρατεί το μαγικό ραβδί που μπορεί ν' αλλάξει ριζικά από μια μέρα σε άλλη καταστάσεις δημιουργημένες από χρόνια, ιδιαίτερα στα δικά μας σχολεία και που έχουν αιτίες πολύ ουσιαστικές και βαθιές. Οπωσδήποτε όμως καλύτερεύει αισθητά τη σχολική ατμόσφαιρα και ζωή.

Παράλληλα ο σχολικός συνεταιρισμός είναι σύστημα προσφορότατο για την εφαρμογή των νεότερων διδακτικών μεθόδων. Στα πλατιά του πλαίσια βρίσκει χώρο για εφαρμογή το αξίωμα του Βέλγου παιδαγωγού Οβίντ Ντεκρολύ (1871 - 1932): «Το σχολείο για τη ζωή με τη ζωή». Γιατί ο σχολικός συνεταιρισμός εξασφαλίζει —όπως το επιθυμεί ο Ντεκρολύ, επίσης και οι πρόδρομοί του— γενική ατμόσφαιρα και ζωή μέσα στο σχολείο, που συνδέεται με τη γύρω κοινωνική ζωή και ανταποκρίνεται στις ψυχολογικές ανάγκες των παιδιών, καθώς και στις ικανότητές τους για δράση. Βοηθεί να νιώσουν μέσα στο σχολείο τα παιδιά τις δικές τους ανάγκες, τους δικούς τους σκοπούς, τις δικές τους τάσεις, αλλά επίσης παράλληλα τις συνθήκες — φυσικές και ηθικές — της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν και θα πρέπει να δράσουν για να εκφράσουν τον εαυτό τους.

Τα «κέντρα ενδιαφέροντος» που ζητεί το Σχολείο του Ντεκρολύ να δημιουργεί προοδευτικά για τα παιδιά — από τις απλές ανθρώπινες ανάγκες και εκδηλώσεις ως τη συνειδητοποίηση της ανάγκης των ανθρώπων για συνεργασία, αλληλεγγύη και αδιάκοπη καλλιέργεια και τελειοποίηση — μπορούν να θρουν στο σχολικό συνεταιρισμό την αναντικατάστατη απλή και στερεή οργάνωση που θα βοηθήσει την εφαρμογή τους. Ο σχολικός συνεταιρισμός κρατεί αδιάπτωτο το ενδιαφέρον των παιδιών για τα θέματα που τα απασχολούν, κρατεί άγρυπνη την πνευματική τους δραστηριότητα — την παρατήρηση, την έρευνα, την προσωπική πνευματική προσπάθεια — για να νιώσουν και να μάθουν αυτό που τα ενδιαφέρει. Οι συνεταιριστικές δραστηριότητες αποτελούν κέντρα ενδιαφέροντος που θεμελιώνουν τα διάφορα μαθήματα: γλωσσικό, ιστορία, γεωγραφία, σχέδιο κτλ.

Επίσης το κλίμα του ευνοεί ποικίλες συλλογικές δραστηριότητες, που θάση τους έχουν την οργάνωση των παιδιών σε ομάδες με αυτοδιοίκηση και αποτέλεσμα την ηθική διάπλαση και την καλλιέργεια του κοινωνικού πνεύματος, όπως το επιθυμεί ο Ντεκρολύ.

Και το «Σύγχρονο Σχολείο» του Γάλλου Ζωρζ Φρενέ που επιδιώκει την απο-

δέσμευση του εσωτερικού κόσμου των παιδιών με την ελεύθερη έκφραση και με μέσο το σχολικό τυπογραφείο, βοηθό και πολύτιμο συνεργάτη του έχει το σχολικό συνεταιρισμό. Και αυτό όχι μόνο γιατί ο σχολικός συνεταιρισμός παρέχει τα αναγκαία οικονομικά μέσα και γιατί με την οργάνωση και το πνεύμα του βοηθεί να συνδέεται το σχολείο με την εξωσχολική κοινωνία, αλλά και γιατί δημιουργεί στη σχολική ζωή πολύπλευρα και πραγματικά ενδιαφέροντα και γεννά στην ψυχή των παιδιών θαυότερες, αληθινές ανάγκες για έκφραση. Για το λόγο αυτό το «Σύγχρονο Σχολείο» συνεργάζεται με τον «Κεντρικό Οργανισμό του Συνεργατισμού στο Σχολείο», καθώς επίσης και με τα σχολεία που εφαρμόζουν τη μέθοδο της εργασίας με ομάδες ήδη από τα 1917, σύμφωνα με το πνεύμα του Ροζέ Κουζινέ.

Η μέθοδος του Κουζινέ ζητεί να είναι το σχολείο οργανωμένο σύμφωνα με τη φύση του παιδιού, να το βοηθεί να κατακτά τις γνώσεις και να διαμορφώνει την προσωπικότητά του με δική του προσπάθεια, με ενεργή μάθηση και αυτοαγωγή και πάντοτε στηριγμένο στα ενδιαφέροντά του, με βασική προϋπόθεση ότι το παιδί θα αντιλαμβάνεται άμεσα τη χρησιμότητα και το σκοπό που έχει η κάθε γνώση. Το Σχολείο του Κουζινέ είναι οργανωμένο σε παιδική κοινωνία, όπου ομάδες παιδιών έχουν ευκαιρίες να αφοσιώνονται με συνεργασία σε ποικίλες δραστηριότητες, να καλλιεργούν και να εκφράζουν ελεύθερα το πνεύμα και το ήθος τους.

Φανερό είναι ότι και η μέθοδος της εργασίας σύμφωνα με τις αρχές του Κουζινέ δεν θα μπορούσε να βρει πιο κατάλληλη σχολική ατμόσφαιρα, για να εφαρμοστεί άνετα και αποδοτικά, από αυτήν που εξασφαλίζει ο σχολικός συνεταιρισμός.

Συμπερασματικά μπορεί να διατυπωθεί η γνώμη ότι ο σχολικός συνεταιρισμός διευκολύνει την εφαρμογή των νεότερων διδακτικών μεθόδων, όχι μόνο γιατί είναι σε θέση να παρέχει τα αναγκαία υλικά μέσα, αλλά και γιατί δημιουργεί αθίσασα, με τρόπο φυσικό, ποικίλα ενδιαφέροντα, που βοηθούν και ζωογονούν κάθε μορφή διδασκαλίας και γενικά τη σχολική ζωή. Είναι σύστημα που προσαρμόζεται ευκολότατα στην αντιληπτική δύναμη των παιδιών της βασικής παιδείας. Για το λόγο αυτό του ανήκει θέση ξεχωριστή ανάμεσα στις μεθόδους που δοκιμάστηκαν, από τότε που άρχισαν να παραμερίζονται τα ατομικιστικά παιδαγωγικά ιδανικά του 18: και 19. αιώνα και έγινε εντονότερα και θαυότερα αισθητή η ανάγκη να καλλιεργήσει η παιδεία πνεύμα κοινωνικότητας και συνεργασίας.

Η εκπαιδευτική μας ιστορία προσφέρει ένα λαμπρό διδάγμα: Το σύστημα των σχολικών επιτροπών, που έδινε τη δυνατότητα στους κατοίκους μίας κοινότητας να παίρνουν ενεργό μέρος για τη λύση των εκπαιδευτικών προβλημάτων και να παρακολουθούν από κοντά τις προσπάθειες και το έργο του σχολείου. Με το σύστημα εκείνο στηρίχθηκαν και βοηθήθηκαν ν' ανθίσουν ξακουστά σχολεία στα χρόνια της σκλαβιάς.

Σήμερα το σύστημα αυτό έχει ατονίσει και έχει επικρατήσει οργάνωση συγκεντρωτική. Αν στις μεγάλες πόλεις η εφαρμογή των σχολικών επιτροπών είναι προβληματική, στις μικρές κοινότητες θα μπορούσε να είναι ευεργετικά εφαρμόσιμη. Ο σχολικός συνεταιρισμός προσφέρεται για να αναβιώσει γόνιμα το παλιό αυτό σύστημα. Τα επίτιμα μέλη του — γονείς ή άλλοι κάτοικοι της κοινότητας — έρχονται σε στενή επαφή με το σχολείο, ζουν τα προβλήματά του, συμμερίζονται τις προσπάθειές του. Γίνονται έτσι πολύτιμοι σύμβουλοι στο έργο του, κάποτε και χορηγοί του.

Με τον τρόπο αυτό το σχολείο γίνεται κέντρο ζωής, όπου όλοι: γονείς, κάτοικοι, Αρχές και Οργανώσεις της Κοινότητας, με τις οποίες συνεργάζεται ο σχολικός συνεταιρισμός και μαζί τα παιδιά, οι μελλοντικοί δημιουργοί της εθνικής μας προκοπής, συνεργάζονται σε μια ολοκληρωμένη σχολική κοινωνία, που έχει δικά της οικονομικά θεμέλια, κοινωνική οργάνωση με βάση το αίσθημα της ευθύνης, την ικανότητα για αυτοβοήθεια, το αίσθημα της αλληλεγγύης.

Επίσης, με τα ειδικά παιδαγωγικά του πλεονεκτήματα, ο Σχολικός Συνεταιρισμός αποτελεί σύστημα αγωγής που ανταποκρίνεται πλατύτερα στο πνεύμα και τα αιτήματα της εποχής μας.

Η διαμόρφωση της ζωής σήμερα απαιτεί από το Σχολείο να εφαρμόζει μέθοδο δημοκρατικής αγωγής, που να στηρίζεται στην καλλιέργεια της ιδέας ότι υπάρχει ανάμεσα σε όλους μας αμοιβαία εξάρτηση, στην καλλιέργεια του αμοιβαίου σεβασμού. Η σύγχρονη πρόοδος δε στηρίζεται πια τόσο στις επιδόσεις των ατόμων, αλλά περισσότερο στη συλλογική προσπάθεια.

Σήμερα, επίσης, έχει γίνει πιο έντονη στη συνείδηση των λαών η συναίσθηση της ανάγκης για μια αδερφική, αγαθή συνεννόηση που θα εξασφάλιζε στον κόσμο την ειρήνη. Ήδη το 17. αιώνα ο Κομένιος ζητούσε από την παιδεία να δίνει την απαραίτητη ηθική μόρφωση που οδηγεί προς την αδερφική συνεννόηση, την ανθρωπινή αλληλεγγύη, την ειρηνική ζωή, προς την αναγέννηση του κόσμου. Είχε προτείνει μάλιστα τη δημιουργία ενός Διδακτικού Κολλεγίου που θα πλαισίωνε τους σοφούς, οι οποίοι θα θεαρούσαν ιερό χρέος τους να κατευθύνουν τις επιστημονικές ανακαλύψεις για το καλό του ανθρωπίνου γένους.

Ενάμιση αιώνα έπειτα από τον Κομένιο, ο Πεσταλότσι τόνιζε στα έργα του με θέρμη ότι η παιδεία πρέπει να γίνει ο δημιουργός μιας καλύτερης, ειρηνικής, πιο ευτυχισμένης ανθρωπότητας.

Στις αρχές του 19. αιώνα ένας απλός αγωνιστής της εθνικής μας ανεξαρτησίας, ο στρατηγός Μακρυγιάννης, θέλησε με τα ακόλουθα λόγια να φρονηματίσει τους Έλληνες, που αφού στάθηκαν άξιοι να υπηρετήσουν με αυτοθυσία το ιδανικό της Ελευθερίας ως τη νίκη, έμειναν σαν απειθάρχητα παιδιά ανίκανοι να υπηρετήσουν με λογική πειθαρχία τη νεοσύστατη πατρίδα: «Όταν αγωνιστεί (καθένας) μόνος του και φικιάσει ή χαλάσει να λέγει «ε γ ώ» όταν όμως αγωνίζονται πολλοί και φικιάνουν, τότε να λένε «ε μ ε ί ς». Είμαστε εις το «ε μ ε ί ς» κι όχι εις το «ε γ ώ». Και εις το εξής να μάθομεν γνώση, αν θέλομεν να φικιάσομεν χωριόν, να ζήσομεν όλοι μαζί(1)».

Αυτό το «ε μ ε ί ς» έχει χρέος σήμερα να καλλιεργήσει η παιδεία στην ψυχή των παιδιών σε κλίμακα εθνική, αλλά επίσης και σε κλίμακα πλατιά, παγκόσμια.

Συχνά ακούμε και λέμε πως οι τεχνικές κατακτήσεις του σύγχρονου πολιτισμού έχουν γίνει για την ανθρωπότητα πηγή αθεβαιότητας και άγχους, ενώ θα μπορούσαν να σημάνουν την αρχή μιας νέας ζωής, πολύ καλύτερης, αν θα συνοδεύονταν και από μια νέα αντίληψη για τις ανθρώπινες σχέσεις. Πολύ σωστά. Από πού όμως θα μπορούσε να ξεκινήσει η προσπάθεια για να καλλιεργηθεί νέα αντίληψη της ζωής, αντίληψη ηθικά εκπολιτιστική, ανθρωπιστική, αν όχι από την παιδεία;

Όλοι οι φιλόσοφοι και παιδαγωγοί, από τον Πλάτωνα ως το Ρουσό και ως τους σύγχρονους εκπαιδευτικούς αναμορφωτές, πίστεψαν και πιστεύουν πως η παιδεία είναι το καλύτερο μέσο για την αναγέννηση της κοινωνίας.

Η παιδεία επηρεάζει τον άνθρωπο στην ηλικία που διαμορφώνεται το ήθος και σχηματίζονται οι πεποιθήσεις σαν μόνιμα πια εφόδια, που βοηθούν αργότερα τα άτομα να δρουν και να αντιδρούν στα περιστατικά της ζωής.

Δε θα μπορούσε ν' αναφέρει κανείς μέσα περισσότερο συντελεστικά για μια νέα συγχρονισμένη κατεύθυνση της αγωγής, από την έμπρακτη και προοδευτική συνειδητοποίηση της αξίας — πρακτικής και ηθικής — που υπάρχει στην κοινωνικότητα, τη συνεργασία και την όσο γίνεται πλατύτερη αλληλεγγύη. Το σύστημα του Σχολικού Συνεταιρισμού προσφέρεται σαν άριστος τρόπος για μια τέτοια αγωγή, για την παιδική μάλιστα και την πρώτη εφηβική ηλικία, ίσως, μοναδικός.

(1) Βλ. Μακρυγιάννη «Απομνημονεύματα» Τ. Β' σελ. 217.

ΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Η δημοσιότητα των Ισολογισμών των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων

Σχετικά με το θέμα της δημοσιότητας των ισολογισμών των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων κλπ., δόθηκε από τον Υπουργό Γεωργίας η εξής απάντηση στη Βουλή (Πρακτ. 5.11.86).

«1. Η διαφάνεια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων διασφαλίζεται με τη δημοσιότητα των ισολογισμών τους, όπως σας γνωρίσαμε με το 34509)27.8.86 έγγραφό μας σε απάντηση της ΠΑΒ 5226)24.7.86. Ο όρος δημοσιότητα είναι ευρύτερος του όρου δημοσίευση και σημαίνει τη δυνατότητα κάθε ενδιαφερομένου να λαμβάνει γνώση των ισολογισμών των παραπάνω οργανώσεων. Η δημοσιότητα αυτή των ισολογισμών των αγροτικών συνεταιρισμών καθιερώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 5 και 6 του Ν. 1541)85 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του Προεδρ. Δ)τος 590)12.11.85 «Τήρηση μητρώου και ειδικών φακέλων των αγροτικών συνεταιρισμών». Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 5 του Ν. 1541)85 οι ισολογισμοί των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών φυλάσσονται σε ειδικό φάκελο που τηρείται για κάθε συνεταιρισμό από την Ένωση στην οποία υπάγεται. Κάθε ενδιαφερόμενος σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Π.Δ. 590)1985, μπορεί με προφορική του αίτηση στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης, να λαμβάνει γνώση των στοιχείων που υπάρχουν στους ατομικούς φακέλους των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών που φυλάσσονται στην ένωση και φυσικά και των ισολογισμών τους και να παίρνει επικυρωμένα αντίγραφα τους κατόπιν έγγραφης αίτησής του.

Όσον αφορά τις ενώσεις αγροτικών

συνεταιρισμών, υποχρεούνται να δημοσιεύουν τον ισολογισμό τους μέσα σε ένα μήνα από την έγκρισή του, σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στο νομό που εδρεύουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 6 του Ν. 1541)85. Με τις ίδιες διατάξεις οι κεντρικές κλαδικές συνεταιριστικές ενώσεις, οι συνεταιριστικοί οργανισμοί και η ΠΑΣΕΓΕΣ, υποχρεούνται να δημοσιεύουν τον ισολογισμό τους, μέσα σε ένα μήνα από την έγκρισή του, σε μια εφημερίδα της Αθήνας, αν έχουν την έδρα τους εκτός Αττικής.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η ισχύουσα νομοθεσία εξασφαλίζει πλήρως την δημοσιότητα των ισολογισμών των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων όλων των βαθμίδων και συνεπώς τη διαφάνεια των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων και της εν γένει οικονομικής τους διαχείρισης.

Το θέμα της εισαγωγής ειδικού λογιστικού σχεδίου για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς δεν αντιμετωπίζεται προς το παρόν.

2. Για τα στοιχεία που ζητούνται με την ΑΚΕ και συγκεκριμένα για τους αιτούμενους ισολογισμούς των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων ενός νομού σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου με εμπορική ιδιότητα. Σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία η Κρατική Εποπτεία έχει σαν αντικείμενο τη διαπίστωση της νόμιμης λειτουργίας των αγροτικών συνεταιρισμών, την τήρηση δηλαδή του νόμου και του καταστατικού τους. Ο έλεγχος της οικονομικής τους διαχείρισης, αποτελεί αντικείμενο του εποπτικού τους συμβουλίου και της γενικής τους συνέλευσης».

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Επιμέλεια Β. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

α) Τροποποιήσεις του Ν. 1541/85

Μετά τις τροποποιήσεις που επέφεραν στο ν. 1541) 85 η ΠΥΣ 90) 30.6.86 (ΦΕΚ Α' 84/86), το άρθρο 32 του ν. 1644) 86 (ΦΕΚ Α' 131/86) και η ΠΥΣ 17) 2.1.87 (ΦΕΚ Α' 2/1987), νέες τροποποιήσεις του επέρχονται με το άρθρο 9 του ν. 1697) 28.4.87 (ΦΕΚ Α' 57/87): Ρυθμίσεις νομικών προσώπων εποπτείας του Υπουργείου Γεωργίας και άλλες διατάξεις.

Οι κυριότερες διατάξεις του άρθρου 9 είναι οι εξής:

- παρ. 3: κύρωση της ΠΥΣ 17) 87 (δλ. προηγ. τεύχος μας).
- παρ. 4 - 5: διεύρυνση των περιπτώσεων κατ' εξαίρεση ίδρυσης περισσότερων συνεταιρισμών στην ίδια περιφέρεια.
- παρ. 8 - 9: Κολύματα εκλογής ως μέλους των Δ.Σ. και Ε.Σ. αγροτικού συνεταιρισμού.
- παρ. 10 - 15: διεύρυνση αρμοδιοτήτων και διακανονισμός λειτουργίας του σώματος ελεγκτών άρθρου 32 ν. 1541) 85. Καθιέρωση διενέργειας τακτικού κάθε 2 χρόνια και έκτακτου ελέγχου με εντολή του Υπουργού Γεωργίας ή του Νομάρχη ή μετά από αίτηση της ΠΑΣΕΓΕΣ, του Δ.Σ., Ε.Σ. και Γ.Σ. του συνεταιρισμού ή του 1) 5 των συνεταίρων ή αντιπροσώπων.
- παρ. 16: με πρόταση της ΠΑΣΕΓΕΣ και του Υπουργού Γεωργίας μπορεί να επιτραπεί η σύσταση ένωσης αγροτικών συνεταιρισμών ειδικού σκοπού με περιφέρεια και ευρύτερη των ορίων ενός νομού, παράλληλα με τη σύσταση της μιας ένωσης αγροτικών συνεταιρισμών γενικού σκοπού.

Με τις υπόλοιπες παραγράφους 6, 7, 17 - 27, επέρχονται και άλλες μικρότερης σημασίας τροποποιήσεις του ν. 1541) 85.

β) Αρχαιρείες Συνεταιρισμών

Με την απόφ. Υπ. Γεωργίας αριθ. 53214) 22.12.86 κατ' εξουσιοδότηση του άρθρ. 32 ν. 1644) 86 (ΠΥΣ 90/86) παρατάθηκε η προθεσμία διεξαγωγής αρχαιρειών μέχρι 30.6.87 και εξουσιοδοτήθηκε η ΠΑΣΕΓΕΣ να ορίσει με τις με αριθ. 123) 23.1.87 και 124) 16.2.87 αποφάσεις του Δ.Σ., τις ακριβείς ημερομηνίες διεξαγωγής τους για μεν τους πρωτοβάθμιους από 5 - 30.4.87 για τις Ενώσεις από 17 - 31.5.87 για δε τις λοιπές συνεταιριστικές οργανώσεις και την ΠΑΣΕΓΕΣ από 21 - 28.6.1987.

Σχετικές εγκύκλιοι κυκλοφόρησαν οι με αρ. 726) 15.1.87 και 765) 21.1.87 του Υπουργείου Γεωργίας και η με αρ. 8) 17.2.87 της ΠΑΣΕΓΕΣ.

γ) Χρηματοδότηση Συνεταιρισμών

— Απόφ. Υπ. Οικον. αρ. 761712) 6160) 12.8.86 (ΦΕΚ Β' 558): Τροποποίηση της απόφασης αρ. 22082) 31.5.85 με την οποία παρασχέθηκε η εγγύηση του Δημοσίου προς την ΕΤΕ για τη χορήγηση δρχ. 30.000.000 στον Συνεταιρισμό Ε-

πιπλοποιών - Κατασκευαστών - Καταστηματαρχών Αθηνών (ΣΕΚΚΑ Π.Ε.).

— Απόφ. Υπ. Οικον. αρ. 83194) 1737) 26.8.86 (ΦΕΚ Β' 563): Παροχή εγγύησης του Δημοσίου στην ΕΤΕ για τη χορήγηση δανείου μέχρι ποσού δρχ. 1 δισεκατομμυρίου στον ΕΟΜΜΕΧ για τη δανειοδότηση ΜΜΕ.

— Απόφ. ΕΝΠΘ της Τ.Ε. (ΦΕΚ Α' 8/1987): Τροποποίηση της απόφασης της Ν.Ε. 991) 9) 4.12.56 «περί χρηματοδότησεως καταναλωτικών και πιστωτικών Συνεταιρισμών» (Χρηματοδοτούνται για κεφάλαιο κίνησης με ποσό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το τριπλάσιο του καταβεβλημένου κεφαλαίου, πλέον τυχόν αποθεματικών, αφαιρουμένων τυχόν ζημιών).

— Απόφ. Υπ. Γεωργίας αρ. 385570) 5320) 26.6.86 (ΦΕΚ Β' 603/19.9.86). Καθορισμός διαδικασίας υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων βελτίωσης των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων στον Κανονισμό 355) 1977 της ΕΟΚ. Καθορισμός δικαιολογητικών και λοιπών διαδικασιών για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων στους φορείς των επενδύσεων από το ΠΔΕ και το ΕΓΤΠΕ (FEOGA).

— Πράξη Διοικητή Τρ.Ελλ. αρ. 946) 6.2.87 (ΦΕΚ Α' 13): Χρηματοδότηση από την ΑΤΕ και τις εμπορικές τράπεζες για αγορά, εμπορία, τυποποίηση και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων.

— Πράξη Διοικητή Τρ. Ελλ. αρ. 945) 3.2.87 (ΦΕΚ Α' 19): Χρηματοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΠ) από την Α. Τ. Ε.

— Πράξη Διοικητή Τρ. Ελλ. αρ. 847) 11.9.86 (ΦΕΚ Α' 162): Τροποποίηση της ΠΔ) ΤΕ 511) 13.6.85 που αφορά τη χρηματοδότηση των φορέων εμπορίας σιτηρών για την αγορά απευθείας από τους παραγωγούς και τα αλωνιστικά συγκροτήματα σιταριού και κριθαριού.

— Απόφ. Υπ. Οικον. 126307) 2912) 22.12.86: (D' 902): Παροχή εγγύησης Ελλ. Δημοσίου στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για κάλυψη δανείων της σε συνάλλαγμα προς την ΑΤΕ μέχρι ισόποσο ποσό 6.800 εκατ. δρχ. για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε μικρομεσαίες γεωργικές βιομηχανίες στον πρωτογενή αγροτικό τομέα και στον τομέα της βιοτεχνίας.

Ανακοινώθηκε πρόσφατα (αρχές Μαΐου 1987) απόφαση του Υπουργού Γεωργίας για ανετώτερη διαδικασία χρηματοδότησης των συνεταιρισμών και ιδιωτών που υπάγονται στον Κανον. 355) 77 της ΕΟΚ, με την μερική προκαταβολή της εθνικής επιδότησης, ώστε να μην επιβαρύνονται με δάνεια για να εισπράξουν τις Κοινοτικές και εθνικές επιδοτήσεις, ενώ το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής δεν θα υπερβαίνει σε καμμία περίπτωση το 30%.

δ) Φορολογικά Συνεταιρισμών

Σε συνέχεια και εφαρμογή του ν. 1642) 86 για τον ΦΠΑ (ΦΕΚ Α' 125/86) εκδόθηκαν τα ακόλουθα νομοθετήματα, που ενδιαφέρουν άμεσα και τους Συνεταιρισμούς:

• Ν. 1676) 29.12.86 (ΦΕΚ Α' 204/86): Καθορισμός των συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας και ρύθμιση άλλων θεμάτων.

Ειδικότερα αφορούν τους συνεταιρισμούς και οι διατάξεις των άρθρων 17—31 για την επιβολή φόρου στη συγκέντρωση κεφαλαίων σε αγτικατάσταση και διευ-

ρρηση των τελών χαρτοσήμου, που καταργούνται ως προς τις θεωρούμενες σαν πράξεις συγκέντρωσης κεφαλαίων (άρθρ. 18, 31). Στον φόρο αυτό υπάγονται και οι συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού, οποιαδήποτε άλλη εταιρεία, νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή κοινωνία, εφ' όσον ο σκοπός που επιδιώκουν τα πρόσωπα αυτά είναι κερδοσκοπικός (άρθρ. 17 παρ. β). Απαλλάσσονται όμως από αυτόν το φόρο οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού και οι κάθε φύσης ενώσεις και κοινοπραξίες τους (άρθρ. 22 παρ. 1 εδ. α').

• Ν. 1684) 26.2.87 (ΦΕΚ Α' 18/87): Για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ α) ορισμένων εισαγωγών αγαθών και β) των προσωρινά εισαγομένων αγαθών εκτός των μεταφορικών μέσων, παλετών και εμπορευματοκιβωτίων.

• Υπουργικές αποφάσεις σχετικές με την εφαρμογή του ν. 1642) 86 περί ΦΠΑ:
— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Π 6792) 646) 7.10.86 για τον τρόπο τήρησης λογαριασμού του Φ.Π.Α.

— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Π.Σ. 3044) 135) 15.10.86 για την έκδοση θεωρημένων αποδείξεων λιανικής πώλησεως αγαθών.

— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Π 6938) 678 για τον διαχωρισμό ακαθαρίστων εσόδων από λιανικές πωλήσεις κατά συντελεστή ΦΠΑ σε επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ειδών διατροφής.

— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Σ 3043) 134) 15.10.86 για τον καθορισμό του χρόνου έκδοσης εκκαθάρισης επί αγοράς και πώλησης αγαθών για λογαριασμό τρίτου.

— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Π 6787) 641) 7.10.86 για απαλλαγή από τον ΦΠΑ αγαθών που επανεισάγονται στην ίδια κατάσταση που είχαν κατά την εξαγωγή.

— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Π 7015) 690) 7.10.86 για εξαίρεση δειγμάτων από θειώρηση ως παράδοσης αγαθών.

— Αποφ. Υπ. Οικον. Γεωργ. με αρ. Π. 6784) 638) 7.10.86 για το χρόνο εξαγωγής αγροτικών προϊόντων, που πωλούνται χωρίς ΦΠΑ από αγροτικούς συνεταιρισμούς ή ενώσεις τους (Β' 774).

— Αποφ. Υπ. Οικον. με αρ. Π 6780) 643) 7.10.86 για τον καθορισμό διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής από το ΦΠΑ στην παράδοση αυτοούσιων αγροτικών προϊόντων, που πραγματοποιείται από αγροτικούς συνεταιρισμούς και ενώσεις τους προς άλλον υποκείμενο στο φόρο, που τα προορίζει για εξαγωγή.

— Αποφ. Υπ. Οικ. με αρ. Π 6793) 647) 7.10.86 για τον καθορισμό τύπου και περιεχόμενου του ειδικού στοιχείου για αγρότες, που ασκούν παράλληλα και εμπορική δραστηριότητα ή εξάγουν τα προϊόντα τους στο εξωτερικό (Β' 774).

— Αποφ. Υπ. Οικ. με αρ. Π 6788) 642) 7.10.86 για τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής από τον ΦΠΑ της παράδοσης αγαθών σε ορισμένα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα.

— Αποφ. Υπ. Οικ. με αρ. Π 6786) 640) 7.10.86 περί απαλλαγής από τον ΦΠΑ της παροχής υπηρεσιών και παράδοσης αγαθών σε εκδηλώσεις για την οικονομική τους ενίσχυση.

— Αποφ. Υπ. Οικ. με αρ. Π 2070) 1820) 20.3.87 για τον ΦΠΑ στις πράξεις επί αυτοούσιων αγροτικών προϊόντων, που ενεργούνται από τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

— Αποφ. Οικον. Π 3082) 25.6.87 για τη διαδικασία επιστροφής ΦΠΑ σε ορισμένες περιπτώσεις.

— Απόφ. Οικον. Γεωργ. Π 2869) 2389) Πολ. 137) 4-6-78 για απαλλαγή από τον ΦΠΑ της αγοράς μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

— Αναλυτική και ενδιαφέρουσα και η σχετική εγκύκλιος του Υπ. Οικονομικών για την εφαρμογή του ν. 1642) 86.

• Με την με αρ. Σ698) 62 Πολ. 103) 24.3.87 εγκύκλιος του Υπ. Οικονομικών διευκρινίζεται ότι:

α) οι γεωργικοί συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους, εφ' όσον διανέμουν στα μέλη τους αγαθά και ταυτόχρονα φροντίζουν για την αποστολή τους με μεταφορικά μέσα δικά τους ή τρίτων μπορούν, αντί της έκδοσης των δύο στοιχείων, διατακτικής και δελτίου αποστολής, να εκδίδουν ένα νέο στοιχείο του αρθρ. 20 του ΚΦΣ, δηλ. το «Τιμολόγιο Πώλησης - Δελτίο Αποστολής».

β) και με την έκδοση αυτού του νέου στοιχείου, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περ. Ε της παρ. 2 του άρθρ. 6 του Ν.Δ. 3843) 58, με τις οποίες προβλέπεται ότι τα εισοδήματα των γεωργικών συνεταιρισμών οποιουδήποτε βαθμού, που προέρχονται από τη διάθεση αγαθών στα μέλη τους, απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος.

• Στο υπό ψήφιση φορολογικό νομοσχέδιο περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν άμεσα τους συνεταιρισμούς, όπως του αρθ. 14 για την φορολόγηση κεφαλαιοποίησης υπεραξίας που εμφανίζεται και στους ισολογισμούς των συνεταιρισμών. Ακόμη το άρθρ. 22 παρ. 1 για τα φορολογικά στοιχεία συνεταιρισμών επιτηδευματικών.

ε) Συνεταιριστική Εκπαίδευση

— Απόφαση 230 Παντείου Ανωτάτης Σχολής 113) 18.4.86 (ΦΕΚ Β' 203) : Πρόγραμμα διδασκαλίας μαθημάτων ακαδ. έτους 1986-87 και επ. του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης της Παντείου ΑΣΠΕ (Διδάσκεται η Συνεταιριστική Οικονομία στο η' εξάμηνο στην Κατεύθυνση Οικονομικής Διοίκησης).

— Π.Δ. 91) 14.4.87 (ΦΕΚ Α' 50) : Τροποποίηση ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων του Γεωργικού και Κτηνοτροφικού τμήμα των ημερήσιων και εσπερινών Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. (Προβλέπεται μάθημα Γεωργικής και συνεταιριστικής οικονομίας, που περιλαμβάνει μελέτη δραστηριοτήτων και λειτουργίας συνεταιριστικών οργανώσεων με σχετική επίσκεψη στο χώρο τους από τους μαθητές, καθώς και λειτουργία σχετικού εργαστηρίου. Ακόμη προβλέπεται ειδικό Τμήμα αγροτοδιομηχανικών συνεταιρισμών και γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

— Π.Δ. της 12.5.87 (Α' 63) : Ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων.

Προβλέπεται η διδασκαλία Κεφαλαίων συνεταιριστικού περιεχομένου στα μαθήματα «Στοιχεία Πολιτικής Οικονομίας», «Γεωργία και Ανάπτυξη» κ.α.

στ) Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί

Δημοσιεύθηκε στην Ε.Κ. (τ.Α' 52/16.4.87) το π.δ. 93) 9.4.87 (στην επεξεργασία του οποίου από το ΣτΕ αναφερθήκαμε στο προηγούμενο τεύχος μας) με τίτλο: «Αναμόρφωση και ενσωμάτωση της νομοθεσίας για τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς, τρόπος οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας αυτών και πολεοδομική εκτάσεων οικοδομικών συνεταιρισμών και οικοδομικών οργανισμών».

Το προεδρικό αυτό διάταγμα, αντικαθιστά και καταργεί το π. δ. 17) 84 για τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς.

Οι κυριώτερες διατάξεις του είναι οι ακόλουθες:

- Διατηρείται η διάκριση σε αστικούς και παραθεριστικούς συνεταιρισμούς (αρ. 1)
- Διατηρείται η δυνατότητα εκκίνησης της διαδικασίας σύστασης οικοδομικών συνεταιρισμών από τους ΟΤΑ και το Υπουργείο με τη διαφορά ότι τηρείται σειρά χρονικής προτεραιότητας για την αποδοχή των μελών (άρθρ. 4), αντί των ασαφών κριτηρίων του προηγούμενου π. δ) τος.
- Διατηρείται η απαγόρευση συμμετοχής σε άλλον οικοδομικό συνεταιρισμό της ίδιας κατηγορίας (άρθρ. 6).
- Διατηρείται η απαγόρευση συμμετοχής με περισσότερες από μία μερίδες (άρθρ. 7) που αντιπροσωπεύουν και πάλι περιορισμένη έκταση 500 - 1.000 τμ.
- Διατηρείται σε ποσοστό 30 - 40% τουλάχιστον, η παραχώρηση της έκτασης για κοινόχρηστους χώρους και 5% για κοινωφελείς σκοπούς προς τους ΟΤΑ χωρίς δικαίωμα αποζημίωσης (άρθρ. 18).
- Διατηρείται η δυνατότητα αναγκαστικής συνέγωσης συνεταιρισμών ή αναγκαστικής συμμετοχής ιδιοκτησιών σε συνεταιρισμούς για λόγους πολεοδομικής οργάνωσης (άρθρ. 20).
- Διαφοροποιήσεις — κάτω από την πίεση της πραγματικότητας — προβλέπονται στις μεταβατικές διατάξεις (άρθρ. 22) και συγκεκριμένα:
 - όσοι συνεταιρισμοί ήσαν μικτοί (αστικοί και παραθεριστικοί) μέχρι τη δημοσίευση του π.δ. 17) 84 εξακολουθούν να είναι.
 - όσοι μέχρι τη δημοσίευση του π.δ. 17) 84 ήσαν μέλη σε περισσότερους από ένα οικοδομικούς συνεταιρισμούς της ίδιας κατηγορίας, μπορούν να παραμείνουν μέλη.
 - όσα μέλη έχουν περισσότερες της μιας μερίδες σε οικοδομικό συνεταιρισμό, τις διατηρούν. Μπορούν όμως να τις μεταβιβάσουν ελεύθερα μόνο μέσα σε 2 χρόνια.

Ζ) Διάφορα

- Ο παραπάνω ν. 1697) 87 (ΦΕΚ Α' 57/87) που τροποποίησε πρόβατα το ν. 1541) 85 περιέχει και άλλες διατάξεις που ενδιαφέρουν τους συνεταιρισμούς:
 - άρθρο 1, 2, 3: περί λειτουργίας ΕΟΚ, ΛΣΟ, Οργανισμού Βάμβακος και Ο.Κ.Α.Α. και πρόκληση σύστασης ΝΠΔΔ για τον έλεγχο και διάθεση διαφόρων γεωργικών προϊόντων.
 - άρθρο 7: χορηγίες από το ΚΤΓΚ και Δασών, που περιλαμβάνουν χρηματικά θραβεία σε συνεταιρισμούς με φιλοδοξική δράση, δωρεάν διάθεση δενδρυλλίων σ' αυτούς και με ή χωρίς αποζημίωση διάθεση ακινήτων και εκτάσεων ιδιοκτησίας του.
 - άρθρο 8: τροποποιήσεις του ν. 4332) 1929 περί ΑΤΕ.
 - άρθρο 9 παρ. 1 - 2: τροποποιήσεις του ν. 504) 76 για τον τρόπο διενέργειας προμηθειών, έργων και εργασιών αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, μετά από γνωμοδότηση Ειδικής Επιτροπής. Λεπτομέρειες θα καθορισθούν με π.δ.
 - Ν. 1682) 2.2.87: Μέσα και όργανα αναπτυξιακής πολιτικής. Προγραμματικές συμφωνίες και αναπτυξιακές συμβάσεις, ένταξη επενδύσεων στα ΜΟΠ, τροποποίηση του ν. 1262) 82 και άλλες διατάξεις (Α' 14/16.2.87).

— άρθρο 1 παρ. 6 - 7: Στο Υπουργείο Βιομηχανίας συστάται Επιτροπή Προγραμματικών Συμφωνιών και Αναπτυξιακών Συμβάσεων (ΕΠΣΑΣ) στην οποία μετέχει και εκπρόσωπος της ΠΑΣΕΓΕΣ.

— άρθρο 3 παρ. 12: Σε επιχειρήσεις ΟΤΑ και Συνεταιρισμών παρέχεται επί πλέον επιχορήγηση μέχρι 15 μονάδες του ν. 1262) 82.

— άρθρο 18: Διαγράφονται οι οφειλές από μεσομακροπρόθεσμα δάνεια σε δολάρια ΗΠΑ προς αλιευτικούς και γεωργικούς συνεταιρισμούς και τις ενώσεις του κ.ά. μέσω της ΑΤΕ από κεφάλαια AMAG - Ανασυγκρότησης, έτους 1965.

— άρθρο 23 παρ. 4: Συνιστάται στο Υπουργείο Εμπορίου Γνωμοδοτική Επιτροπή Τιμών, στην οποία συμμετέχει και εκπρόσωπος της ΠΑΣΕΓΕΣ.

— άρθρο 24 παρ. 1: Διευρύνονται οι δραστηριότητες της ΑΤΕ και της επιτρέπεται η συμμετοχή στην ίδρυση ή αύξηση κεφαλαίου τραπεζικών εταιριών και η έκδοση σε δημόσια εγγραφή ομολογιακού δανείου στο εσωτερικό ή και στο εξωτερικό. (Κατ' αυτόν τον τρόπο όμως η ΑΤΕ οδηγείται στον κερδοσκοπικό ιδιωτικό τομέα και απομακρύνεται από τον τελικό αλλά και αρχικό προορισμό της δηλ. την μετατροπή της σε συνεταιριστική ή έστω σε μικτή κρατικό - συνεταιριστική Τράπεζα, που είναι αίτημα και προσδοκία όλου του αγροτικού κόσμου).

• Αποφ. Εργ. 11671) 10.3.87 (Β' 114): Κήρυξη υποχρεωτικής της από 7.8. 1986 ΣΣΕ του Προσωπικού των Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

• Αποφ. Εθν. Οικον. Γεωργ. 7905) 87 (Β' 136/23.3.87): Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων περί Οργανισμού της ΑΤΕ.

• Ν. 1700) 6.5.87 (Α' 61): Ρύθμιση θεμάτων εκκλησιαστικής περιουσίας.

— άρθρο 2 παρ. 1: Προβλέπεται η δ υ ν α τ ό τ η τ α π α ρ α χ ώ ρ η σ η ς της χ ρ ή σ η ς ολόκληρης της ακίνητης μοναστηριακής περιουσίας μέσω του ΟΔΕΠ και των ΟΔΜΠ με προορισμό την αξιοποίηση και εκμετάλλευσή της κατά προτίμηση σε α γ ρ ό τ ε ς που είναι μέλη, ή με αυτήν την παραχώρηση γίνονται μέλη γεωργικών ή κτηνοτροφικών συνεταιρισμών, καθώς και σε γεωργικούς ή κτηνοτροφικούς συνεταιρισμούς και σε φορείς του δημόσιου τομέα. Σαν οικονομικό αντάλλαγμα θα καταβάλλεται από τον ΟΔΕΠ ή τους ΟΔΜΠ στην οικεία μονή ποσοστό 5% του αντίστοιχου ακαθάριστου εισοδήματος.

Σαν ακίνητη περιουσία νοούνται εδώ τα αγροτικά και επιδεχόμενα γεωργική εκμετάλλευση ακίνητα, τα δάση, οι βοσκότοποι και χορτολιβαδικές εκτάσεις, τα λατομεία, μεταλλεία και ιχθυοτροφεία.

• Αποφ. Οικον. Γεωργ. Εμπ. 503) 113) 87 (Β' 146/87): Οιογπνευματοποίηση 800 τόννων περίπου αποσύκων που διαχειρίζεται η ΣΥΚΙΚΗ.

• Αποφ. Δ.Σ. της ΑΤΕ αρ. 1) 23-1-86 (Β' 173/86): Συγκρότηση της Επιτροπής Πιστώσεων της ΑΤΕ στην οποία συμμετέχει και ο Πρόεδρος της ΠΑΣΕΓΕΣ.

• Αποφ. Εσωτ. 79970) 86 (Β' 194/87): Σύσταση Κοινοτικής - Κτηνοτροφικής Επιχείρησης στην Κοινότητα Δήμητρας - Λαρίσης (με τη συμμετοχή Γ.Π. Συνεταιρισμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 246 παρ. 3 π.δ. 76/85).

• Αποφ. Εργασ. 30746) 6.4.87: Επιχορήγηση εργοδωτών - συνεταιρισμών για την πρόσληψη αποφοίτων των Σχολών Μαθητείας Στελεχών Γεωργικών Συνεταιρισμών του ΟΑΕΔ.

• Παροχές Ο.Γ.Α.

— Αποφ. Προεδρ. Υγ. αρ. Α1) 387) 2.12.86 (Β' 848): Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση παροχών ΟΓΑ.

— Αποφ. Προεδρ. Γεωργ. αρ. 435111) 26.11.86 (Β' 840): Περιορισμός των δικαιολογητικών που υποβάλλουν οι πολίτες στις υπηρεσίες του Υπουργ. Γεωργίας.

— Αποφ. Υγείας, Γεωργ. αρ. Φ 34β) 1052) 20.1.87 (Β' 28): Μεταβίβαση έναντι τιμήματος στους πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή των μέσων και μηχανημάτων ενεργητικής προστασίας των καλλιεργιών από τον παγετό, που αγοράσθηκαν και εγκαταστάθηκαν από τον ΟΓΑ.

η) Γενικού ενδιαφέροντος σημαντικά νομοθετήματα

— Ψήφισμα Β') 6.3.86 (Α' 24): Μεταφορά του κειμένου του Συντάγματος στη δημοτική γλώσσα.

— Ν. 1586) 1.4.86 (Α' 37): Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΓΑ και άλλες διατάξεις (Βλ. και π.δ. 251/31.7.86 Α' 119).

— Ν. 1591) 24.4.86 (Α' 50): Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, θέσπιση μέτρων για την πάταξη της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα αρμοδιότητας Υπ. Οικονομικών.

— Ν. 1598) 6.6.86 (Α' 73): Ρύθμιση μισθώσεων κατοικιών και άλλες διατάξεις. (Νεότερος σχετικός νόμος ψηφίστηκε στις 14.5.87 από τη Βουλή και είναι προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

— Ν. 1599) 11.6.86 (Α' 75): Σχέσεις Κράτους - πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις.

— Ν. 1622) 14.7.86 (Α' 92): Τοπική αυτοδιοίκηση - περιφερειακή ανάπτυξη και δημοκρατικός προγραμματισμός.

— Ν. 1641) 11.8.86 (Α' 122): Μικτά δανειοδοτικά στεγαστικά προγράμματα του ΟΕΚ και άλλες διατάξεις.

— Ν. 1648) 2.10.86 (Α' 137): Προστασία πολεμιστών, αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μειονεκτούντων προσώπων.

— Ν. 1656) 16.10.86 (Α' 160): Για την προστασία του περιβάλλοντος.

— Π.Δ. 409) 28.11.86 (Α' 191): Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί Α.Ε. προς το Κοινοτικό Δίκαιο.

— Π.Δ. 419) 10.12.86 (Α' 197): Προσαρμογή του ν. 3190) 55 περί ΕΠΕ προς τις διατάξεις της ΕΟΚ.

— Ν. 1674) 24.12.86 (Α' 203): Ρύθμιση θεμάτων ΑΕΙ και άλλες διατάξεις.

— Ν. 1694) 13.3.87 (Α' 5): Επέκταση διατάξεων του Ν. 1505) 84 σε πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου, του συστήματος υπολογισμού των συντάξεων σε 35α σε όλους τους συνταξιούχους του Δημοσίου και άλλες διατάξεις.

— Αποφ. Υφυπ. Υγείας αρ. Α16) 8181 (Β' 57/5.2.87): Περὶ ὄρων ιδρύσεως και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

Του ΧΑΡ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ

Σ' ένα παγκόσμιο συνέδριο της «Διεθνούς Συνεταιρικής Ένωσης» το 1948 στην Πράγα ένας Ιταλός αντιπρόσωπος είπε τα εξής: «Γνωρίζω ότι η αγροτική συνεργασία δεν έχει τη δοξασμένη ιστορία των σκαπανέων της ROCHDALE, αλλά έχει την ιστορία των γαλακτοκομείων μέσα στα οποία οι φτωχοί κτηνοτρόφοι των βουνών έφεραν το γάλα τους για να το επεξεργασθούν από κοινού, έχει την ιστορία των χωρικών της Σικελίας που παλαίψανε για να έχουν τη γη που οι αφεντάδες δεν καλλιεργούν και την καλλιεργούν με τα χέρια, διότι δεν έχουν τις μηχανές που κατέχουν οι μεγάλοι ιδιοκτήτες. Όσοι από σας έχουν επισκεφθεί την Ιταλία, έχουν αναμφίβολα θαυμάσει τις συνεταιρικές ομοσπονδίες στη Μπολόνια, στο Μιλάνο ή αλλού (. . . .). Η αγροτική συνεργασία είναι διαδομένη σ' ολόκληρο τον κόσμο (. . . .)».

Ρίζες δημιουργικής συνεργασίας των ανθρώπων βρίσκονται στους περασμένους αιώνες σ' όλες τις χώρες όπως δείχνουν αρχαίες λαϊκές παραδόσεις συχνά ανώνυμες.

Συντροφικές κτηνοτρόφων, αλιέων ή γεωργών, γίνονταν για την από κοινού εκμετάλλευση παραγωγικών χώρων ή την αποτελεσματικότερη πρόσπιση των συμφερόντων των συνεργαζομένων. Επίσης συντεχνίες βιοτεχνών, αρχικά χωρικών, οργανώθηκαν κατά επαγγέλματα για να προστατεύουν τα οικονομικά τους συμφέροντα.

Οι αγρότες ζούσαν ουσιαστικά απομονωμένοι, δεν μπορούσαν να επικοινωνούν εύκολα με τα αστικά κέντρα ή βρίσκονταν σε καθεστώς κλειστής οικιακής οικονομίας. Νεώτερες όμως ιδέες — που

διαδόθηκαν κυρίως από τη μεγάλη Γαλλική Επανάσταση — για την ελευθερία του ατόμου να ζει, να εργάζεται, να εκλέγει το επάγγελμά του καθώς και η καθιέρωση της αρχής του ελεύθερου ανταγωνισμού, προπαντός όμως η ραγδαία επιστημονική και τεχνική πρόοδος και η ανάλογη οικονομική και κοινωνική εξέλιξη, ανάγκασαν τους οικονομικά και κοινωνικά αδύνατους να επιδιώκουν, ολοένα και περισσότερο, την προστασία των συμφερόντων τους με κατάλληλη οργάνωση (συνδικαλιστική, συνεταιρική, πολιτική).

Από τότε γίνεται σκληρή πάλη μεταξύ κυρίως τριών βασικών αρχών:

α) Η Φιλελεύθερη Οικονομική Σχολή

Η αρχή της κεφαλαιοκρατικής κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης, η εφαρμογή του αδέσμευτου «LAISSEZ FAIRE, LAISSEZ PASSER» δεν έχει αποδόσει τα θεωρητικά αναμενόμενα ευτυχή αποτελέσματα. Στον τομέα της αγροτικής οικονομίας δεν πήρε, πολλές φορές, χρήσιμο παραγωγικό χαρακτήρα, αλλ' επιζήμια οικονομική και κοινωνική μορφή με την ουσιαστική επικράτηση τοκογλόφων, κερδοσκόπων και γενικά παρασιτικών μεσαζόντων και αδιάστατων εκμεταλλευτών των παραγωγών και των καταναλωτών και γενικότερα της κοινωνίας. Και τούτο, άσχετα με την καλή θέληση των θεωρητικών αυτής της Σχολής, για λόγους βασικά γεωοικονομικούς.

Για πολύ καιρό οι κλαστικοί οικονομολόγοι πίστευαν ότι ο αγροτικός τομέας θα αποτελούσε υπόδειγμα εφαρμογής της θεωρίας τους. Αυτό όμως το ιδανικό σχήμα των θεωρητικών της «Φιλελεύθερης Οικονομικής Σχολής» δεν πραγματοποιείται στις σύγχρονες αγροτικές αγο-

ρές. Και αυτή η θεωρία έγινε ένα είδος «οικονομικής θεολογίας» σύμφωνα με το χαρακτηρισμό του διάσθημου Οικονομολόγου J. GALBRAITH (2).

Επειδή όμως αυτή η πλάνη εξακολουθεί να επηρεάζει δυσμενώς την οικονομία και πολιτική πολλών χωρών σε βάρος παραγωγής και καταναλωτών και γενικότερα της κοινωνίας, επιβάλλεται να μελετηθεί πληρέστερα και αντικειμενικά αυτό το ζήτημα (3).

Όταν οι κλασικοί οικονομολόγοι στον περασμένο αιώνα είχαν επεξεργασθεί ένα θεωρητικό σχήμα για το πώς διαμορφώνονται οι τιμές μέσα σ' ένα υποθετικό «αγνό και τέλει ανταγωνισμό», πίστευαν ότι η οικονομία μικρών μονάδων (που στο μεγαλύτερο τμήμα είχαν βιοτεχνική μορφή) της εποχής τους θα ανταποκρίνονταν α ι ώ ν ι α στην πραγματικότητα. Η ραγδαία όμως εξέλιξη της επιστήμης που επηρεάζει βαθιά τη σύγχρονη τεχνική και οικονομία και η δημογραφική πίεση, ευνοούν νέες συνθήκες ζωής και εργασίας των ανθρώπων και αυξανόμενες ανάγκες που ο λ ο έ ν α μεγαλύτερες επιχειρήσεις προσπαθούν να ικανοποιήσουν.

6) Η Σχολή Κρατικού Παρεμβατισμού.

Η αρχή της διευθυνόμενης από το Κράτος οικονομίας δεν αποδίδει τελικά καλά αποτελέσματα, ούτε για το άτομο ούτε και για το σύνολο.

Συνήθως καταλήγει σε αντιοικονομική γραφειοκρατική βραδύτητα, ρουτίνα και απονέκρωση της γόνιμης εφευρετικότητας, πρωτοβουλίας και δραστηριότητας του δημιουργικού ανθρώπου και η δίκαια και λογική προστασία γίνεται ουσιαστικά νοσηρός προστατευτισμός σε βάρος του Συνόλου.

Βέβαια σε ορισμένες έκτακτες συνθήκες και οι δύο αυτές Σχολές έχουν αποδώσει χρήσιμα αποτελέσματα.

Η Φιλελεύθερη Οικονομική Σχολή,

κυρίως για την κατάργηση αποπνικτικών δεσμών και φραγμών φεουδαρχικών εποχών ή μεταγενεστέρων περιόδων νοσηράς γραφειοκρατικής οικονομίας και η Σχολή του Κρατικού Παρεμβατισμού σε διάστημα σοβαρών πολεμικών, οικονομικών και κοινωνικών κρίσεων, σπότε «η σωτηρία του λαού γίνεται υπέρτατος νόμος».

Επίσης σε δυσάρεστα αποτελέσματα οδηγεί συνήθως η προχειρόλογα λύση διάφορων φεουδαυτόνομων Οργανισμών που δεν ρυθμίζεται από επιστημονικά αγνωρισμένους κανόνες δικαίου, κυρίως σε δικτατορικά (φανερά ή κρυφλαρισμένα) διοικούμενη χώρα, όπου η αδυναμία της πρόδλεψης όλων των ενδεχόμενων περιπτώσεων οδηγεί στη συνεχή επέμβαση του Κράτους για την τροποποίηση ή συμπλήρωση του ιδρυτικού νόμου και σε επιζήμια για το σύνολο σύγκρουση μεταξύ των εννοιών της δικαιοσύνης, της εποπτείας και του ελέγχου.

Βασικό επίσης μειονέκτημα των φεουδαυτόνομων Οργανισμών (που εμφανίζονται συνήθως σαν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αλλ' επίσης με μεταμφίεση με μαγδύα συνήθως Ανώνυμης Εταιρείας) αποτελεί η δυσκολία της έγκαιρης και ικανοποιητικής χρηματοδότησης τέτοιων Οργανισμών για την απόκτηση συγχρονισμένων μέσων και εγκαταστάσεων και την απαραίτητη προσαρμογή τους προς τις απαιτήσεις της επιταχυνόμενης εξέλιξης της σύγχρονης Τεχνικής και Οικονομίας.

Στη σύγχρονη εποχή, ο αμείλικτος ανταγωνισμός ανθρώπων και Κρατών, επιβάλλει σε όλους όσους θέλουν να επιζήσουν τελικά, να κινούνται αποδοτικότερα, να παράκολουθούν από κοντά την επιταχυνόμενη εξέλιξη της Τεχνικής και Οικονομίας, να επωφελούνται από τις μεγάλες τεχνικές και οργανωτικές προόδους που απαιτεί η ολοένα περισσότερο μεγαιστόναμη Επιστήμη και έτσι έγκαιρα και αποτελεσματικότερα να προσ-

αριμόζονται με επιτυχία προς τις νέες συνθήκες που επιβάλλουν την οικονομικότερη, με ταχύτερο ρυθμό και σε μεγαλύτερη κλίμακα ορθή οργάνωση, ανάπτυξη και τελειοποίηση των επιδόσεων.

Οι ψευδοαυτόνομιοι Οργανισμοί, συγχέτως χωρίς ικανοποιητική πιστωτική επιφάνεια, βρίσκονται σε αδυναμία να αποκτήσουν τα απαραίτητα κεφάλαια και συγχέτως καταφεύγουν σε διάφορα τεχνάσματα που επιβαρύνουν την εθνική οικονομία. Όχι δε σπάνια, με απειλές ή πονηρούς συνδυασμούς, γραφειοκράτες και κερδοσκόποι επιβάλλουν την ολέθρια μιγάδα λύση της κοινωνικοποίησης των ζημιών και ιδιοποίησης των κερδών σε βάρος του συνόλου.

γ) Η Συνεταιριστική Αντιμετώπιση

Τελικά, αλλού νωρίτερα και αλλού αργότερα, άρχισε να αναπτύσσεται η σύγχρονη κίνηση του Συνεργατισμού.

Ο γνήσιος Συνεργατισμός, ελεύθερος και δημοκρατικός, δεν καταπνίγει τη δημιουργική πρωτοβουλία, εφευρετικότητα και δραστηριότητα του ατόμου αλλά τη συνδυάζει αρμονικά και γόνιμα με τη δύναμη και το κύρος της φωτισμένης συλλογικής ενέργειας και αυξάνει στο δυνατό μέγιστο τα ευνοϊκά αποτελέσματα προς όφελος τόσο του ατόμου, όσο και του συνόλου.

Ο Συνεργατισμός χωρίς δογματισμούς και μηχανιστικό χαρακτήρα, αλλά με σεβασμό της ελεύθερης βούλησης και της προσωπικότητας των ενδιαφερομένων, μπορεί και πρέπει να έχει τα πλεονεκτήματα των ιδιωτικού δικαίου επιχειρήσεων, χωρίς όμως και τα μειονεκτήματα των αντικοινωνικά κερδοσκοπικών και εκμεταλλευτικών επιχειρήσεων.

Χωρίς τα εμπόδια των κανόνων του δημόσιου λογιστικού μπορεί και πρέπει να υπάρχει η ευλυγισία των εμπορικών πράξεων, η διοικητική και διαχειριστική ταχύτητα, η ευκολία με ακριβή πάν-

τοτε τήρηση των κανόνων της ευθύνης και αποδοτικότητας.

Ο γνήσιος Συνεργατισμός, μπορεί και πρέπει να εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγικότητας, την καλύτερη ποιότητα και το μικρότερο κόστος.

Αλλά όπως ετόνισε ο GABRIEL ARDANT, άλλοτε Γενικός Επίτροπος της υπηρεσίας Παραγωγικότητας της Γαλλίας, «αν υπάρχει μια αλήθεια που κάθε προσπάθεια για αύξηση της παραγωγικότητας μας αποκαλύπτει, αυτή είναι η ατέλεια κάθε τεχνικής που επιβάλλεται απ' έξω, κάθε μαθήματος που πληροφορούνται οι ενδιαφερόμενοι, κάθε πρόδου που δεν στηρίζεται στην πρωτοβουλία, στη συμμετοχή όλων εκείνων που οφείλουν να την εφαρμόσουν.

Με τα «Κέντρα Τεχνικών Αγροτικών Μελετών» (4), ο γεωργός δεν υφίσταται παθητικά την πρόοδο, την εφευρίσκει, τη δημιουργεί ο ίδιος. Τη δημιουργεί ο ίδιος, αλλά με τη συνδρομή των άλλων — των γειτόνων του — των συναδέλφων του».

Πάνω από χίλια τέτοια Κέντρα Μελετών λειτουργούν στη Γαλλία με μεγάλη επιτυχία και αποτελούν πρωτοπαραγωγικές δυναμικές ομάδες αγροτικής πρόοδου. Με τις ομαδικές μελέτες τους οι προοδευτικοί αγρότες μελετούν και εφαρμόζουν τις μεθόδους της συνεχούς μόρφωσης των αγροτών στο επίπεδο των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων. Αυτά τα συνεταιρικά Κέντρα Μελετών χαρακτηρίζονται σαν «ομάδες αιχμής», σαν «ατμομηχανές του χωρικού κόσμου», και αποτελούν την πρωτοπαραγωγή της αγροτικής πρόοδου στη Γαλλία.

Στη σύγχρονη εποχή, παράλληλα με τη λεγόμενη «μακρο - συνεργασία», έχει επιβληθεί και η «μικρο - συνεργασία». Και έτσι αποφεύγεται η παρατηρούμενη «ασθένεια της συνεργατικότητας» σε πολύ μεγάλες οργανώσεις.

Η «εν σμικρώ» δυναμική συνεργασία των αγροτών της Γαλλίας (5) αποδίδει χρήσιμα αποτελέσματα σε τρεις κυρίως κλάδους.

α) Τα «Κέντρα Τεχνικών Αγροτικών Μελετών».

β) Τους «Συνεταιρισμούς χρησιμοποίησης αγροτικού υλικού».

γ) Τις «Αγροτικές Ομάδες από Κοινού Εκμετάλλευσης».

Πρόκειται για συνεταιρισμούς παραγωγής που χαρακτηρίζονται σαν «ομαδική γεωργία». Οι ιδιοκτήσιες παραμένουν οικογενειακές αλλ' η εκμετάλλευση τους γίνεται συνεργατική. Πρόκειται κυρίως για κίνηση νέων αγροτών με σοσιαλιστική τάση που εμπνέονται από τον χριστιανικό κοινωνικό καθολικισμό.

Η μικρο - συνεργασία θεωρείται σαν μαθητεία της μικρο - συνεργασίας και σαν φυτώριο συνεργατικότητας. Πολλές χώρες, όχι μόνο με ανταγωνιστική οικονομία, αλλά και με διευθυνόμενη κρατική, ενδιαφέρονται ζωηρά και μελετούν συστηματικά τη «μικρο - συνεργασία».

Σ' όλους θέβαια τους γνήσιους συνεταιρισμούς, που είναι ενώσεις ανθρώπων και όχι κεφαλαίων, η καλή ποιότητα του ανθρώπινου παράγοντα έχει βασική σημασία, αλλ' αυτό ακόμα περισσότερο ισχύει για την επιτυχία των συνεταιρισμών παραγωγής. Εκτός από τις απαραίτητες γνώσεις γενικές και ειδικές, που επιβάλλει ολοένα περισσότερο στη σύγχρονη εποχή η ραγδαία εξέλιξη της επιστήμης και της ειδικότερης τεχνικής σε κάθε παραγωγικό κλάδο, επιβάλλεται και η ανάπτυξη πραγματικού πνεύματος δημιουργικής συνεργασίας μεταξύ των συνεταίρων.

Σήμερα φαίνεται ότι οι συνθήκες είναι ευνοϊκότερες για την επιτυχία της συνεταιριστικής αγροτικής παραγωγής (ομαδικής καλλιέργειας). Σχετικές έρευνες του «Εθνικού Κέντρου Μελετών και Πειραματισμού των Αγροτικών Μηχανών», καθώς και του «Κέντρου των

Νέων Εργοδοτών», ενισχύουν αυτή την άποψη, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των μελών αυτών των συνεταιρικών ομάδων δεν θα υπερβαίνει ορισμένα όρια, ώστε να είναι εξασφαλισμένη η συνοχή, και η δημιουργική συνεργασία των μελών τους (6). Για τη Γαλλία σαν μέσος όρος θεωρείται ο αριθμός των 5 μελών και το ίδιο υποστηρίζεται για τη Νορβηγία.

Το πνεύμα της δημιουργικής συνεργασίας κατευθύνει με επιτυχία τα μικρά αλλά βασικά αυτά κέντρα αγροτικής πρόδου, που εξετάζουν τα προβλήματά τους κάτω από τα φως της συνεχούς πρόδου της επιστήμης και επωφελούνται έγκαιρα και επιτυχώς από τις νέες δυνατότητες που παρέχει ο επιταχυνόμενος ρυθμός εξέλιξης της σύγχρονης Τεχνικής Οικονομίας. Η σύγχρονη επιστήμη δίνει περισσότερα μέσα για τον μετριασμό, ή και την πλήρη ακόμα εξουδετέρωση σε αρκετές περιπτώσεις της δυσμενείας του γεωγραφικού παράγοντα.

Δεν φταίει πάντα η φύση, αλλ' ο άνθρωπος όταν αγνοεί ή περιφρονεί τους βασικούς χαρακτήρες του τόπου και δεν εφαρμόζει όσα η επιστήμη επιβάλλει να γίνονται με σύστημα και συνέπεια.

Σ' αυτούς τους δυναμικούς μικρο - συνεταιρισμούς, οι πρώτοι τεχνικοί γίνονται τα ίδια τα μέλη τους, που δεν περιορίζονται σε παθητικό ρόλο, αλλά μετέχουν ενεργά, ανάλογα με τις ικανότητες και την πείρα τους, στις εργασίες της συνεταιριστικής τους οργάνωσης.

Οι γεωπόνοι, καθώς και οι άλλοι ειδικοί, συνεργάζονται στενά, αρμονικά και δημιουργικά, με τους συνεταίρους, των οποίων η ενεργός συμμετοχή κρίνεται απαραίτητη.

Το γεγονός άλλωστε ότι δίνεται σε κάθε συνεταίρο η δέουσα πρωτοβουλία και υπεύθυνη εργασία, γίνεται χρήσιμο κίνητρο για τη συνεχή ουσιαστική μόρφωση του συνεταίρου, χωρίς την οποία

δεν εξασφαλίζεται πραγματική πρόοδος ατόμων και Συνόλου.

Έτσι κάθε συνεταίρος αισθάνεται σιγά - σιγά στην πράξη ότι ο συνεταρισμός του είναι πραγματικά κάτι δικό του μια μεγαλύτερη οικογένεια, μια αδελφική συντροφιά.

Οι υπεύθυνες εργασίες δεν επιβάλλονται αλλά του ανατίθενται γίνονται ελεύθερα και ευχάριστα αποδεκτές από τους συνεταίρους.

Στους προοδευτικούς αυτούς Συνεταιρισμούς η αρμονική και δημιουργική συνεργασία των ανθρώπων της πράξης με τους ειδικούς τεχνικούς επιστήμονες, οδηγεί στην ταχύτερη λύση των προβλη-

μάτων και δίνει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα προς όφελος τόσο της ιδιωτικής οικονομίας των ενδιαφερομένων συνεταίρων, όσο και γενικότερα του Συνόλου.

Χάρη δε στην αρμονική και δημιουργική συνεργασία όχι μόνο μεταξύ των μελών κάθε συνεταρισμού, αλλά και μεταξύ των διαφόρων συνεταρισμών τους, μελετώνται αρτιότερα και αντιμετωπίζονται καλύτερα και τα γενικής φύσης ζητήματα. Και οι συνεταίροι των προοδευτικών αυτών μικρο - συνεταρισμών, γίνονται επίσης δυναμικά ή χρήσιμα μέλη των μακροσυνεταιρισμών (πρόμηθευτικών, πωλησίσεως, μεταποίησης κλπ.) και πρωτοπόροι σε κάθε πρόοδο.

1) Αριστειδη Κλήμη: «Τι είναι και τί δεν είναι ο Συνεργατισμός - Συνεταιρισμός», Εκδόσεις Συνεργασία, Αθήνα 1980.

2) GALBRAITH J.K., AMERICAN CAPITALISM, 1952.

3) Παπαχρήστου Χ., «Ο Μύθος της Τέλειας Αγοράς των χωρών με Ανταγωνιστική Οικονομία», Αγροτική Αναγέννηση, Αθήνα 1953.

4) Παπαχρήστου Χ., α) Τα Κέντρα Τεχνικών Αγροτικών Μελετών εν Γαλλία, Αγροτική Οικονομία, τ. 29, Αθήνα 1962. β) Η Αγροτική Πρόοδος της Γαλλίας και τα Κέντρα Τεχνικών Αγροτικών Μελετών, Θέματα Συνεταιρισμών, τ. 29, Αθήνα 1974.

5) Παπαχρήστου Χ., α) Ο Συνεργατισμός στη Γαλλία, Θέματα Συνεταιρισμών, τ. 45, Αθήνα 1977. β) Οι Συνεταιρισμοί στις Χώρες με Ελεύθερη Ανταγωνιστική Οικονομία, Εκδόσεις Συνεργασία, Αθήνα 1982.

6) α) C.N.E.E.M.A., PREMIERS RESULTATS ET RESULTAT FINAL DE L' ENQUETE MENEES AUPRES DES COPPESONDANTS AGRICOLES DU C.N.E.E.M.A. SUR LES GROUPEMENTS ET ENTENTES ENTRE EXPLOITANTS AGRICOLES, «ETUDES», JUILLET - AOUT 1964 ET FEVRIER 1965. β) POUILLAIN B., LA NOUVELLE ENTREPRISE AGRICOLE, No SPECIAL DU JEUNE PAYSAN, JUIN - JUILLET 1963.

— Βλ. ακόμα τα κείμενα Χ. Παπαχρήστου: α) Άρτια Παιδεία και Δημιουργική Συνεργασία Κύρια Βάθρα για μια καλύτερη Ελλάδα, Αθήνα 1960. β) Αγροτικά Εκπαιδευτικά Προβλήματα, Αθήνα 1962. γ) Ανάγκη Εναρμόνισης της Βασικής Μορφώσεως και της Ειδικής Αγροτεχνικής Εκπαιδεύσεως, Αθήνα 1963. δ) REFLEXIONS SUR LE PROBLEME DE L' EDUCATION DU MONDE RURAL EN GRECE, ATHENES 1963. ε) FORMATION DE LA FEMME RURAL ET PROGRES AGRICOLE EN GRECE, ATHENES 1964.

ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
Σύστασή του υπ' αριθ. 1004/1985 (*)

Η Συνέλευση,

1. Σημειώνει ότι οι συνεταιριστικές κινήσεις των χωρών μελών, που είναι ελάχιστα γνωστές παρά την ιστορική σημασία τους, έχουν αξιόλογα αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, τόσο στους παραδοσιακούς τομείς, όπως της γεωργίας, των καταγωγικών και της πίστης, όσο και στον τομέα των παραγωγικών συνεταιρισμών εργασίας των εργατών, με τη διάδοσή τους σε τομείς όπου το συνεταιριστικό σύστημα δεν είχε παραδοσιακά δραστηριοποιηθεί, όπως στις κοινωνικές υπηρεσίες, την υγεία, τον τουρισμό, την πληροφορική, στη φαρμακευτική, τα πολιτιστικά, τη νεότητα, τα περιβάλλον, τα επενδυτικά σχέδια του Τρίτου Κόσμου, την κατοικία κλπ.

2. Θεωρεί ότι η εξέλιξη αυτή είναι ακόμη περισσότερο αξιοσημείωτη αν ληφθεί υπόψη η σημερινή κατάσταση της Ευρωπαϊκής κοινωνίας, που χαρακτηρίζεται από υψηλά επίπεδα ανεργίας, έναν ανησυχητικό ρυθμό πληθωρισμού, στασιμότητα επενδύσεων και ανάγκη μεταβολής της οργάνωσης εργασίας, εξαιτίας της κρίσης της οικονομίας και της τάσης των νέων, σε μερικές χώρες, να στρέφονται σε αυτόνομες και συλλογικές μορφές οργάνωσης της εργασίας.

3. Είναι πεπεισμένη ότι οι συνεταιρισμοί είναι παράγων που θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση της κρίσης παρέχοντας μια λύση πρωτότυπη όχι μόνο ως δημιουργοί ευκαιριών απασχόλησης, αλλά επίσης ως εξαιρετο πλαίσιο για την αποφυγή των παραδοσιακών συγχρούσεων εργοδότη - υπαλλήλου και για την επίλυση άλλων κοινωνικών στόχων.

4. Θεωρεί ότι έρευνες του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και του ΟΟΣΑ καθώς και άλλες διεθνείς μελέτες και μια πρόσφατη λεπτομερειακή μελέτη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν δείξει το θετικό ρόλο της συνεταιριστικής κίνησης στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, ειδικότερα για τους νέους και στη διόρθωση τομεακών και γεωγραφικών ανισορροπιών στην Ευρώπη.

5. Σημειώνει όμως:

α. ότι η υπάρχουσα δυσκολία για ακριθή καθορισμό του νομικού καθεστώτος των συνεταιρισμών αποτελεί πηγή προβλημάτων και σε μερικές περιπτώσεις οδηγεί σε καταχρηστική χρησιμοποίηση του συνεταιριστικού θεσμού.

β. ότι ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων τομέων και μεταξύ συνεταιριστικών κινήσεων εθνικού επιπέδου είναι αποσπασματικός, ότι οι επαφές είναι αναλόγιστες

(*) Η Σύσταση αυτή έγινε δεκτή από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης την 1η Φεβρουαρίου 1985 (29η Συνεδρίαση). Κρίθηκε σκόπιμη η δημοσίευσή της στη «Συνεταιριστική Πορεία» επειδή δεν είναι γνωστή δημοσίευσή της σε άλλη ελληνόγλωσση έκδοση.

(Το παρουσιαζόμενο κείμενο αποτελεί μετάφραση από το αγγλικό με τη βοήθεια και του γαλλικού κειμένου).

και ότι από την κίνηση φαίνεται να λείπει μια κοινή στρατηγική ανταποκρινόμενη στις δυνατότητές της·

γ. ότι η υφιστάμενη νομοθεσία, οι κανονισμοί και η πρακτική που αναφέρεται στη χρηματοδότηση είναι σε ορισμένους τομείς ανεπαρκείς για την προώθηση της συνεταιριστικής ανάπτυξης· και

δ. ότι η συνεταιριστική κίνηση οφείλει να καταβάλει ειδική προσπάθεια για να συμβάσει τους θεσμικούς περιορισμούς στην εξασφάλιση κεφαλαίων, την έλλειψη κεφαλαίων για ριψοκίνδυνες πρωτοβουλίες και την διόμορφη συνεταιριστική συγκρότηση με την ανάγκη για ειδικευμένη τεχνική διοίκηση και αποτελεσματικό επιχειρηματικό μάνατζμεντ, καθόσον η επιχειρηματική επιτυχία είναι για ένα συνεταιρισμό όσο αναγκαία είναι και για μια συμβατική επιχείρηση.

6. Θεωρεί ότι πρέπει να προετοιμαστεί μια ευρωπαϊκή συμφωνία για τους συνεταιρισμούς που να καθορίζει τις αρχές θελίωσης της συνεργασίας μεταξύ συνεταιρισμών, τόσο γεωγραφικά όσο και τομεακά, με σκοπό την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων που συχνά εκτείνονται πέρα από τα εθνικά σύνορα.

7. Είναι ενήμερη του ευρύτερου ρόλου που παίζουν οι γεωργικοί συνεταιρισμοί για την προάσπιση και εξυπηρέτηση των συμφερόντων των Ευρωπαίων αγροτών, τόσο ως καταναλωτών όσο και ως παραγωγών.

8. Συνειδητοποιεί, όμως, τις αυξανόμενες δυσχέρειες των γεωργικών συνεταιρισμών κατά τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας κυρίως του αυξημένου ανταγωνισμού από άλλες μορφές παραγωγής, διανομής και εμπορίας.

9. Πιστεύει ειδικότερα ότι πρέπει να θρεθεί τρόπος συμβίβασιμης της παραδοσιακής αφοσίωσης των γεωργικών συνεταιρισμών στην εσωτερική δημοκρατία — η οποία στο σημερινό κόσμο μπορεί να οδηγήσει σε βραδύτητα κατά τη λήψη αποφάσεων και σε καθυστερημένη προσαρμογή σε νέες συνθήκες της αγοράς — με τις απαιτήσεις του σύγχρονου μάνατζμεντ.

Με βάση τα παραπάνω: Συνιστά στην Επιτροπή Υπουργών:

α. Να δώσει οδηγίες σε επιτροπή εμπειρογνομητών να μελετήσει τη συνεταιριστική νομοθεσία στις χώρες μέλη, με σκοπό να επεξεργαστεί ένα σύνολο ελάχιστων κοινών κανόνων (MINIMUM STANDARDS) για την αποφυγή καταχρηστικής χρησιμοποίησης του συνεταιριστικού θεσμού — όσον αφορά το τελευταίο πρόβλημα, πρέπει ειδικότερα να προσεχθούν οι τρόποι μετατροπής, σε ορισμένες περιπτώσεις, επιχειρήσεων κεφαλαίου σε συνεταιριστικές οργανώσεις, αναφορικά ιδιαίτερα προς το δικαίωμα πρωτοπραξίας των εργατών σε περιπτώσεις χρεωκοπίας επιχειρήσεων.

β. Να καταρτίσει πίνακα των μορφών ενίσχυσης που η κεντρική διοίκηση και η τοπική αυτοδιοίκηση θα μπορούσαν να χορηγούν στους συνεταιρισμούς εθνικού και περιφερειακού επιπέδου, ώστε να εκλείψουν ορισμένες διακρίσεις που ενδεχομένως υφίστανται σήμερα εις βάρος τους και κατά κύριο λόγο για να προωθηθεί η ορθή ανάπτυξη ισχυρών και καλοδιοικούμενων συνεταιρισμών υπό την ευθύνη και με τη συμμετοχή των μελών τους.

γ. Να συντελέσει στην εγκαθίδρυση ενός ευρωπαϊκού συστήματος τεκμηρίωσης και πληροφόρησης σε θέματα έρευνας, στατιστικής και εμπειρίας εθνικού επιπέ-

δου, καθώς και στη διεύρυνση των δυνατοτήτων δημιουργίας ευκαιριών απασχόλησης για νέους, ιδιαίτερα σε τομείς πειραματισμού.

δ. Να ενθαρρύνει την ίδρυση ενός Ευρωπαϊκού Κολλεγίου ή Ινστιτούτου ή νέων τμημάτων σε υφιστάμενα ιδρύματα για την εκπαίδευση υπαλλήλων προς απόκτηση ικανοτήτων εφαρμογής σύγχρονου μάνατζμεντ στους συνεταιρισμούς και πληρέστερης προσαρμογής των συνεταιρισμών — ιδιαίτερα των μικρών — στο περιβάλλον τους, αυτής της εκπαίδευσης θεωρούμενης ως π ρ ώ τ η ς α ν ά γ η ς.

ε. Να αναθέσει σ' αυτό το Κολλέγιο ή Ινστιτούτο μελέτες αναφορικά με την ανάγκη εσωτερικών μεταβολών, ιδιαίτερα στους γεωργικούς συνεταιρισμούς, με σκοπό να δοθεί ευρύτερος ρόλος στις γυναίκες σε διευθυντικές θέσεις και αυξημένη υπευθυνότητα στα διευθυντικά στελέχη για τρέχοντα θέματα και μακροχρόνιο προγραμματισμό — με παράλληλη διατήρηση της ροής πληροφοριών προς τα μέλη και εξασφάλιση γι' αυτά του δικαίωματος ν' αποφασίζουν τελικά για θέματα στρατηγικής.

ζ. Να καλέσει τις κυβερνήσεις των χωρών μελών να ενθαρρύνουν τον αναπροσανατολισμό των γεωργικών συνεταιρισμών για καλύτερη προσαρμογή στις νέες συνθήκες της αγοράς, μεγαλύτερη ετοιμότητα στην υιοθέτηση νέας τεχνολογίας και διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους.

η. Να μεριμνήζει για τη σύγκληση, το ενωρίτερο δυνατό, ενός Ευρωπαϊκού συνεταιριστικού συνεδρίου, ως μέσου έναρξης διαλόγου μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών συνεταιριστικών οργανώσεων, εκπροσώπων τοπικής και περιφερειακής διάστασης, ευρωπαϊκών φορέων και κυβερνήσεων.

θ. Να θέσει το ερώτημα των συνεταιρισμών στην ημερήσια διάταξη μίας επόμενης συνόδου των Υπουργών Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης και να κληθεί η Συνέλευση να λάβει ενεργό μέρος σ' αυτή.

ι. Να καλέσει το Ταμείο Επανεγκατάστασης να επακτείνεται τη χρηματοδότησή του προς σχέδια επενδύσεων των συνεταιρισμών ως γενεσιουργών ευκαιριών απασχόλησης, σύμφωνα με το πνεύμα της Σύστασης (981/1984), με ειδική έμφαση στην ανεργία των νέων και στους πρωθυμμένους κλάδους του τριτογενή τομέα.

(Μετάφραση Κ.Α.Π.)

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Η ταχυδρόμηση των τευχών μας γίνεται έπειτα από έλεγχο (1 τεύχος κάθε τρίμηνο). Τυχόν μη παραλαβή οφείλεται σε τοπικές συνθήκες.

Σε περίπτωση μη παραλαβής τεύχους παρακαλούμε να μας το ζητάτε αμέσως με επιστολή σας. (Το 1ο τεύχος έχει εξαντληθεί).

Μη ξεχνάτε να εμπόσετε την ετήσια εισφορά σας, για να γίνεται δυνατή η αντιμετώπιση των εξόδων για έκδοση του περιοδικού.

ΘΕΣΕΙΣ — ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΦΙΛΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Η «ΜΑΧΗ» ΚΑΙ ΤΟ ΘΥΜΑ

Τώρα που κόπασε η μάχη για το ποιο κόμμα θα αναδειχθεί πρώτο στις εκλογές των πρωτοβάθμιων Αγροτικών Συνεταιρισμών, μια και οι εκλογές αυτές ολοκληρώθηκαν, ας καταμετρήσουμε τα θύματα απ' αυτή τη μάχη και ας στεφανώσουν άλλοι τους νικητές!...

Το θύμα είναι ένα και μόνο. Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ. Η θαυμασία αυτή ιδεολογία με την κομματική ουδετερότητα της, δημιούργησε μια αξιόπροςεκτη και σφριγγηλή πραγματικότητα με το σύνθημα ο καθ' ένας για όλους και όλοι για τον καθένα, όπως τόσο σφά εκφρα-

ζεται στο σύμβολο του Συνεργατισμού.

Τραυματισμένοι από τη μάχη και κατηφείς πρέπει να γύρισαν στους ιερούς χώρους του Συνεργατισμού όσο αντιπαράχθηκαν για άλλα και οπωσδήποτε όχι συνεταιριστικά συμφέροντα. Πώς ο πληγωμένος Συνεταιρισμός θα συνεχίσει την άλλοτε γεμάτη πάθος αποστολική διακονία του;

Ας αναλογισθεί καθένας τη δική του ευθύνη στο κακό που έγινε, γιατί αναμφισβήτητα μόνο κακό έγινε στο Συνεταιρισμό, το μεγάλο θύμα της κομματικής αντιπαράθεσης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΑΣΕΓΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Με αφορμή τις ανακοινώσεις των κομμάτων που το καθένα πρόβαλλε ως ανερχόμενη τη δική του δύναμη στις εκλο-

γές των συνεταιρισμών, η ΠΑΣΕΓΕΣ έδωσε στον τύπο την ακόλουθη ανακοίνωση:

«Η ΠΑΣΕΓΕΣ, κατά παγία τακτική και στην προσπάθεια να αποφευχθεί η κομματικοποίηση των εκλογών, δεν εκδίδει εκλογικά αποτελέσματα.

Τα εκλογικά αποτελέσματα που δίνουν στον Τύπο τα πολιτικά κόμματα αφορούν τα ίδια τα κόμματα και όχι την ΠΑΣΕΓΕΣ.

Σύμφωνα μ' αυτή την εικόνα και από τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα σε περίπου 400 πρωτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις της χώρας, φαίνεται ότι οι δημοκρατικές - προοδευτικές δυνάμεις που έχουν ως πρόγραμμα και στόχο την ισχυροποίηση του συνεταιριστικού κινήματος στη διακίνηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων και την ενίσχυση του ρόλου των συνεταιρισμών στην κοινωνική ζωή του τόπου ενισχύουν τις μέχρι σήμερα θέσεις τους.

Η ΠΑΣΕΓΕΣ, τέλος, επιθυμεί για άλλη μια φορά να τονίσει ότι το συνεταιριστικό κίνημα δεν μπορεί να αποτελεί χώρο ένταξης κομματικής αντιπαράθεσης, αλλά χώρο συναίνεσης, διάλογου και συνεργασίας, σύμφωνα με τις πάγιες και διεθνείς συνεταιριστικές αρχές.

Η ΠΑΣΕΓΕΣ θεωρεί ότι τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα επικυρώνουν αυτήν ακριβώς την ιδιομορφία και ιδιαιτερότητα του συνεταιριστικού κινήματος και πιστεύει ότι η νίκη θα ανήκει στην προοδευτική συνεταιριστική σκέψη που καθορίζει και την κατεύθυνση του συνεταιριστικού κινήματος και θα είναι τελικά μια νίκη ολόκληρου του συνεταιριστικού κινήματος».

Ούτε λίγο ούτε πολύ η ανακοίνωση αυτή από το ένα μέρος — και ορθά — τονίζει ότι η ΠΑΣΕΓΕΣ δεν εκδίδει εκλογικά αποτελέσματα ενώ από το άλλο ανακοινώνει αποτελέσματα! Δεν έχει σημασία ποιοι ανακηρύσσονται «νικητές» από την ΠΑΣΕΓΕΣ. Σημασία έχει ότι χωρίζει η ΠΑΣΕΓΕΣ τους συνεταιριστές σε αμνούς και ερίφια, σε νικητές και ηττημένους, ενώ ταυτόχρονα τάσσεται υπέρ της συναίνεσης, του διαλόγου και της συνεργασίας.

Για την κορυφαία οργάνωση των συνεταιρισμών, ένα μέρος από τους συνεται-

ριστές αποτελούν τις δημοκρατικές-προοδευτικές δυνάμεις, ενώ κατ' αντιδιαστολή το άλλο μέρος των συνεταιρισμών αποτελείται από αντιδημοκρατικές δυνάμεις που αρνούνται την πρόοδο.

Διερωτάται πράγματι κανείς, αν η ΠΑΣΕΓΕΣ που έκανε αυτή την ανακοίνωση, επικαλούμενη μάλιστα τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές, είναι η ίδια με την ΠΑΣΕΓΕΣ του περασμένου Δεκεμβρίου, που από στόματος του προέδρου της διακήρυξε την ανάγκη ενότητας στους κόλπους της συνεταιριστικής κίνησης.

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΣΩΣΤΗ ΠΑΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Πρέπει οι παράγοντες της δημόσιας ζωής να συνειδητοποιήσουν κάποτε, ότι τα στοιχεία που εμφανίζουν πρέπει να είναι ακριβή και υπεύθυνα, για να μην οδηγούν, με παραπληροφόρηση, στον κλονισμό της εμπιστοσύνης του κοινού.

Στην εισηγητική έκθεση του Ν. 1541/1985, αναφερόταν ότι μόνο 20 - 25 Γεωργικοί Συνεταιρισμοί είχαν αξιόλογη παραγωγική δραστηριότητα, ενώ ήταν βέβαιο ότι αυτοί ήταν 1829.

Αργότερα, ο τότε Υπουργός Γεωργίας μιλώντας από την τηλεόραση, ισχυρίστηκε ότι οι Γεωργικοί Συνεταιρισμοί ευρωπαϊκών χωρών έχουν χιλιάδες μέλη (και αυτά για να δικαιολογήσει την υποχρεωτική συγχώνευση με το νόμο), ενώ τα στοιχεία αυτά αφορούσαν Αστικούς Συνεταιρισμούς.

Κατά τη συζήτηση του Ν. 1667) 86 για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς στη Βουλή, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δήλωσε ότι λειτουργούν στην Ελλάδα μόνο 189 Αστικοί Συνεταιρισμοί, ενώ ο

πραγματικός αριθμός είναι πολλαπλάσιος.

Τελευταία ακόμη, ο Υπουργός Γεωργίας, μιλώντας στη Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ, ανέφερε ότι οι συνεταιρισμοί που αποδέχθηκαν την υποχρεωτική συγχώνευση ανέρχονται σε ποσοστό πάνω από 50 τοις εκατό, ενώ η ΠΑΣΕΓΕΣ, σε υπόμνημά της, αναφέρει ποσοστό 80) ο και οι αντιπρόσωποι Ενώσεων, με συγκεκριμένα στοιχεία δίνουν ποσοστό 250) ο. Για σωστή πληροφόρηση, από το Υπουργείο έπρεπε να δοθούν 3 αριθμοί: α) Αριθμός Συνεταιρισμών που υποχρεούνται να συγχωνευθούν, β) Αριθμός Συνεταιρισμών που έλαβαν θετικές αποφάσεις και γ) Αριθμός Συνεταιρισμών που έλαβαν αρνητικές αποφάσεις. Οι υπολειπόμενοι είναι ευνόητο ότι δεν ιεραρχησαν καμιά απόφαση.

Πότε θα κατανοήσουν οι αρμόδιοι και οι σύμβουλοί τους ότι η παραπληροφόρηση και αλλοίωση της πραγματικότητας εκθέτει τη δημόσια διοίκηση και υποβάλλει το κύρος της Πολιτείας;

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 1541)85

Με αλληπάλληλες τροποποιήσεις των διατάξεων του Ν. 1541) 85, προσπαθούν οι εκάστοτε Υπουργοί Γεωργίας να κατα-

σιγάσουν το σάλο που δημιούργησαν οι καταναγκαστικές διατάξεις του. Αλλά αντί για διόρθωση των κακώς κειμένων

δημιουργούνται νέα προβλήματα.

Οι τροποποιήσεις μάλιστα ακολουθούν την τακτική του αιφνιδιασμού, με Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου που δεν προβλέπονται από το Σύνταγμα, ενώ λειτουργεί η Βουλή. Και ακόμη, κατά τη νομοθετική επικύρωσή τους τροποποιούνται, διορθώνονται και συμπληρώνονται.

Πρέπει γ' αντιληφθούν οι αρμόδιοι ότι οι βελτιώσεις επιβάλλεται να είναι προϊόν επιμελημένης μελέτης και να ανταποκρίνονται στο δημόσιο αίσθημα.

Η ΠΑΣΕΓΕΣ υπέδειξε το σωστό δρόμο της συναίνεσης και της στήριξης σε αποφάσεις των Οργανώσεων, αλλά οι εκπρόσωποι της Πολιτείας επέμειναν στον καταναγκασμό.

Αποκορύφωμα της κρατικής τακτικής είναι η τελευταία ρύθμιση με την οποία

διατηρούνται μεν (δεν διαλύονται) οι συνεταιρισμοί που δεν δέχθηκαν την υποχρεωτική συγχώνευση και καταργούνται οι προθεσμίες για λήψη αποφάσεων, αλλά αυτοί οι συνεταιρισμοί αποκλείονται από τη συμμετοχή τους στη λειτουργία της Ένωσης, στην οποία όμως εξακολουθούν να είναι μέλη!! Τους χαρίζει τη ζωή, αλλά τους βάζει στην απομόνωση. Έτσι δημιουργούνται και προβλήματα στη λειτουργία των Ενώσεων. Ούτε καθεστώς που κατηγορεί η Κυβέρνηση είχαν αποτολμήσει τέτοια διάταξη.

Ανεξάρτητα από τη νομική αμφισβήτηση της εγκυρότητας τέτοιων διατάξεων δεν αντιλαμβάνονται οι αρμόδιοι ότι εκθέτουν γενικότερα τη χώρα μας που έχει ενταχθεί σ' ένα ευρωπαϊκό σύνολο; Κάποτε πρέπει να επικρατήσουν γρηγορότερες απόψεις και ενέργειες.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Στη συζήτηση που έγινε από την τηλεόραση για την εκκλησιαστική παρουσία, ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος διατύπωσε την άποψη ότι «οι συνεταιρισμοί δεν έχουν καλό όνομα».

Μια τέτοια γενίκευση ασφαλώς δεν είναι ορθή. Είναι απότοκος του πρόσφατου θορύβου που είδε το φως της δημοσιότητας, όπου μεμονωμένες περιπτώσεις και μάλιστα από το στάδιο της καταγγελίας, γενικεύθηκαν ανεξέλεγκτα και διέσυραν το συνεταιριστικό θεσμό. Αν και όπου υπάρχουν καταγγελίες, θα πρέπει να συνδέονται με συγκεκριμένο πρόσωπο και όχι με το θεσμό στο σύνολό του.

Οι συνεταιρισμοί αποτελούν το θεσμό

της συνεργασίας και της αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων, στα πλαίσια της καθημερινής πραγματικότητας. Έχουν πάρα πολλά να προσφέρουν και αυτοί έχουν δείξει κατά τη μακρόχρονη ιστορία τους. Αποτελούν δημοκρατικές δυνάμεις από τις πιο αναγκαίες για την προκοπή και την ενωτική πορεία της κοινωνίας μας. Γι' αυτό ένας τόσο γενικός και αναίτιολόγητος χαρακτηρισμός από εκπρόσωπο της Εκκλησίας υπήρξε τουλάχιστον ατυχής. Όπως φαίνεται και από άλλο κείμενο, που δημοσιεύεται σ' αυτό το τεύχος, από τον Κλήρο αναμένεται να συμπαρίσταται πολύπλευρα στους συνεταιρισμούς, γιατί αρκετά μπορεί να προσφέρει σ' ένα θεσμό με πολλές ομοιότητες προς τη χριστιανική διδασκαλία.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΓΚΛΟΝΙΖΟΥΝ

Μέσα σε εισαγωγικά, που σημαίνει ότι μεταφέρεται κατά λέξη, αναφέρει ο Μάριος Πλωρίτης, σε άρθρο του στο «Βήμα» της 15.3.87, δήλωση του Πρωθυ-

πουργού ότι «η Οργάνωση (δηλ. το Κόμμα) δεν είδε το Συνεταιρισμό ως μοχλό ανάπτυξης και ιδεολογικής δικαίωσης αλλά ως μέσο ανάδειξης προσώπων και

κατάκτησης κύρους και εξουσίας», προσθέτοντας ότι η αντιμετώπιση αυτή υπήρξε «θεμιτή κατά τα άλλα».

Είναι πάντοτε παρακινδυνευμένο να σχολιάζονται απόψεις που εκφράζονται όταν δεν αναφέρεται ολόκληρο το περιεχόμενο των δηλώσεων, όπως συμβαίνει στην τωρινή περίπτωση. Όμως, αυτό το απόσπασμα είναι αρκετά εύγλωτο για μια νοοτροπία που τη διακρίνει κανένας στην κατεύθυνση που δημιουργείται όχι

για την ανάπτυξη ιδεολογικών στόχων αλλά για την ανάδειξη προσώπων που θα ασκούν εξουσία.

Το περίεργο είναι ότι ενώ αυτά αναφέρονται από τον Πρωθυπουργό — με πνεύμα, υποθέτουμε, επικριτικό — ύστερα από μερικές μέρες άρχισαν οι θριαμβολογίες για τα κομματικά . . . επιτεύγματα στις συνεταιριστικές εκλογές. Αθυσσαλέα απόσταση μεταξύ λέξεων και πράξεων.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ Αγροτικές - Συνεταιριστικές

— Διπλάσια η αύξηση των καταθέσεων στην Α.Τ.Ε.

Διπλάσιες οι καταθέσεις της ΑΤΕ (μέσα στο πρώτο 4μηνο). Τη μεγαλύτερη αύξηση καταθέσεων σ' ολόκληρο το ελληνικό τραπεζικό σύστημα πέτυχε η ΑΤΕ στο πρώτο φετινό τετράμηνο.

Οι συνολικές καταθέσεις στην Αγροτική Τράπεζα, ανέρχονται τώρα σε 550,4 δισ. δρχ., έναντι 416,2 δισ. δρχ. της αντίστοιχης περυσινής ημερομηνίας. Το ποσοστό αύξησης σε ετήσια βάση είναι 25,8ο, κυμαίνεται δηλαδή στα υψηλά επίπεδα που εμφάνισε το τραπεζικό σύστημα προ διετίας, πριν από την εφαρμογή του σταθεροποιητικού προγράμματος, όταν η οικονομική συγκυρία ήταν ευνοϊκότερη.

Η ΑΤΕ προβλέπει ότι και το 1987 η αύξηση θα είναι μεγαλύτερη από την περυσινή και σφειλεται στο αυξημένο κύρος, τον συνεχή εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη του δικτύου της με απόκτηση κάθε χρόνο 40.000 νέων καταθετών.

— Ανοδική πορεία των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

Διευρύνεται συνεχώς η δράση των καταναλωτικών συνεταιρισμών που κάνουν σήμερα αισθητή την παρουσία τους στη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα, την Καβάλα, τη Δράμα, τις Σέρρες, τη Λαμία, τη Θήβα, τα Άσπρα Σπίτια, την Ελευσίνα, τη Χαλκίδα, την Πάτρα, την Καλαμάτα, ενώ ετοιμάζονται καταστήματα στην Κατερίνη, το Λαύριο και τη Λάρισα. Στις πρόσφατες γενικές συνελεύσεις των καταναλωτικών συνεταιρισμών τονίσθηκε η ανοδική πορεία τους καθώς και ο ρόλος της Ένωσης που ίδρυσαν και της οποίας η έδρα μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Στο μηνιαίο δελτίο του καταναλωτικού συνεταιρισμού Θεσσαλονίκης «Τα Νέα του Καταναλωτή» παρουσιάζονται τα οικονομικά αποτελέσματα του συνεταιρισμού για το 1986. Ο συνεταιρισμός εφαρμόζει σύγχρονες μηχανογραφικές μεθόδους διαχείρισης και ετοιμάζεται να ανοίξει το 10ο κατάστημά του.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΦΕΝΤΑΚΗΣ

Συγκίνηση προκάλεσε στους συνεταιριστές ο θάνατος του Ιωάννη Αφεντάκη, του ακούραστου πρώην Γενικού Διευθυντή της ΠΑΣΕΓΕΣ, που αφιέρωσε τη ζωή του στους αγώνες για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών και για τη βελτίωση της ζωής του αγρότη.

Στην κηδεία του, που έγινε στη γατετέιρά του Χαλκίδα, παραβρέθηκαν συνεταιριστές από πολλά μέρη της χώρας. Το νεκρό αποχαιρέτησαν ο κ. Ν. Κολύμβας, πρώην Γενικός Διευθυντής της ΠΑΣΕΓΕΣ, ο κ. Σ. Βελώνης, μέλος του Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ και Πρόεδρος της Ε.Γ.Σ. Λεβαδείας, ο κ. Α. Μαυραγάνης, αντιπρόσωπος της Ε.Γ.Σ. Εύβοιας στη Γ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ και ο κ. Ε. Σαγπάζης, Γεν. Διευθυντής της ΠΑΣΕΓΕΣ. Ο κ. Ν. Κολύμβας είπε περίπου τα εξής:

Με συγκίνηση και οδύνη η ελληνική συνεταιριστική οικογένεια συνοδεύει σήμερα στην τελευταία επίγεια κατοικία του ένα από τα πιο λαμπρά και πιο αγωνιστικά μέλη της, τον Ιωάννη Αφεντάκη, που κυριολεκτικά ανάλωσε τη ζωή του, στην εξυπηρέτηση των δικαιωμάτων του Έλληνα αγρότη και των συνεταιριστικών Οργανώσεων. Έναν από τους τελευταίους επιζώντες από τη γενιά των πρωτοπόρων της συνεταιριστικής ιδέας του μεσοπολέμου.

Από τους πρώτους απόφοιτους της νεοσύστατης, μετά το 1922, Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής, έπαιξε πρωτεύοντα ρόλο στην υπεράσπιση των δυναστευομένων καλλιεργητών της Κωπαΐδας και τον εποικισμό των ντόπιων και προσφύγων αγροτών.

Στη συνέχεια μέσα από το θεσμό των Γεωργικών Επιμελητηρίων, αγωνίστηκε σε πανελλαδική έκταση για προγραμματισμό στον αγροτικό τομέα και για την προβολή και μάχη για την επίλυση των προβλημάτων που πείζαν τον αγρότη, την ύπαιθρο, την ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Όλον αυτό τον εξοπλισμό του και το μαχητικό του δυναμισμό έθεσε μεταπολεμικά στην υπηρεσία του αγροτικού κόσμου μέσω της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών, μέσα στο ευρύτερο ρεύμα των δημοκρατικών ριζοσπαστικών ιδεών.

Από τη θέση του αυτή, δεν περιορίστηκε στα στενά υπηρεσιακά του καθήκοντα. Αλλά ανύψωσε τη Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών σε βασικό ουσιαστικό παράγοντα της δημόσιας ζωής για την εξυπηρέτηση των γενικότερων εθνικών, οικονομικών, αναπτυξιακών συμφερόντων του έθνους με κεντρική επιδίωξη την ανύψωση της οικονομικής και κοινωνικής θέσεως του αγροτικού κόσμου, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και ζωής του. Αγώνες, παραστάσεις, εκκλήσεις στους ισχυρούς της γης για τη δικαίωση των εθνικών μας δικαίων. Συνεχείς προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα για την εθνική ενότητα, το σταμάτημα του διχασμού και του εμφύλιου σπαραγμού που ερήμωσε την ύπαιθρο Ελλάδα. Και στη συνέχεια αγώνας

για την επιστροφή των αγροτών στα χωριά τους, στα σπίτια τους. Για τον εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα μέσα ώστε να αρχίσουν την παραγωγική τους προσπάθεια και να ξαναρχίσουν τη ζωή τους μέσα σε συνθήκες αφαντάστου πόνου και δυστυχίας. Αγώνας για την προστασία των αγροτών από τα διάφορα εκμεταλλευτικά συμφέροντα.

Μαχητικός σε κάθε κατεύθυνση, οραματιστής μιας οργανωμένης αγροτικής Ελλάδας με βάση το Συνεργατισμό, θυσίαζε τις περισσότερες ώρες του 24ώρου και τα προσωπικά οικονομικά του μέσα στο δράμα του. Στην Ελλάδα δεν είναι πολλοί όσοι αφιέρωσαν μίαν ολόκληρη ζωή στην υπηρεσία ενός κοινωνικού σκοπού, χωρίς υποχωρήσεις και συμβιβασμούς, με την ίδια πάντα πίστη, εντιμότητα και ανιδιοτέλεια. . . .

Ο κ. Ε. Σαχπάκης αναφέρθηκε στην πλούσια δράση του Ιωάννη Αφεντάκη και μεταξύ άλλων αναρίθμησε τις θέσεις από όπου αγωνίστηκε από το 1926 μέχρι το 1976. Και κατέληξε:

«... Δεν είναι απλώς τα συγγενικά και φιλικά πρόσωπα τα οποία έχασαν ένα φίλο, αλλά και ο συνεργατισμός γενικότερα στερήθηκε έναν επίμονο υπηρέτη του. Υπηρέτησε το Συνεταιριστικό Κίνημα με ειλικρινή και ανιδιοτελή διάθεση, έζησε τις πολυποικίλες εκφάνσεις του και υπέστη μαζί του τις ίδιες ευχάριστες και δυσάρεστες επιπτώσεις του. Εθιμάτισε στον παραγωγικό χώρο, πόνεσε και έζησε με τον κόσμο του τις αντίξοες συνθήκες και δυσκολίες της κατά κανόνα σκληρής και μαρτυρικής αγροτικής ζωής. . . .

Αναφέρθηκε στη συνέχεια στους αγώνες του για το Κωπαϊδικό και πρόσθεσε ότι το πλούσιο έργο της ΠΑΣΕΓΕΣ από το 1946 (στο οποίο αναφέρθηκε σε έκταση), συνδέεται άμεσα με τη δημιουργική, πολυσχιδή και ενεργό παρουσία του Ι. Αφεντάκη και των συνεργατών του από αιρετούς και υπηρεσιακά στελέχη, που σε πολλές περιπτώσεις διώχθηκαν με διάφορες προφάσεις, για ν' ανασταλεί η δραστηριοποίηση του Συνεταιριστικού Κινήματος.

Και κατέληξε:

Οι Συνεταιρισμένοι αγρότες και η Συνεταιριστική Κίνηση γενικότερα, οι οποίοι επωφελήθηκαν από τη θερμή και την πνοή σου, αποθέτουν στο μόνιμο πια περίβολό σου, ό,τι διαλεκτό σε φυσική ωραιότητα και αρωματικότητα έχει να παρουσιάσει ο παραγωγικός χώρος. Η ζωή, η αγωνιστικότητα και το έργο σου ως αποτελούν για τους νεότερους παράδειγμα προς μίμηση.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της «Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού» που έλαβε γνώση στη σημερινή συνεδρίασή του για το θάνατο του συνεταριστή και επί σειράν ετών Γενικού Διευθυντού της ΠΑΣΕΓΕΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΦΕΝΤΑΚΗ

αποφασίζει ομόφωνα:

1. Να εκφραστούν τα συλλυπητήρια στους οικείους του.
2. Να κατατεθεί στέφανος στο νεκρό.
3. Να εκπροσωπηθεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην κηδεία.
4. Να δημοσιευθεί το παρόν στο συνεταριστικό τύπο

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματίου «Αγροτική Συνεταιριστική Αλληλεγγύη» (Α.Σ.Α.) σε έκτακτη συνεδρίασή του, μετά το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του επιφανούς Συνεταιριστή και Επίτιμου Γενικού Διευθυντή της ΠΑΣΕΓΕΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΦΕΝΤΑΚΗ

που υπηρέτησε πάνω από μισό αιώνα την Αγροτική Συνεταιριστική Κίνηση και πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στον Συνεργατισμό και στον αγροτικό κόσμο γενικότερα, ψηφίζει:

1. Να παρακολουθήσουν την κηδεία εκπρόσωποι του Σωματίου.
2. Να εκφραστούν τα συλλυπητήρια του Σωματίου στην οικογένειά του.
3. Να κατατεθεί στεφάνι στο νεκρό.
4. Να διατεθεί χρηματικό ποσό δραχμών 30.000 στη μνήμη του, υπέρ της «Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού».
5. Να δημοσιευθεί στον τύπο το παρόν Ψήφισμα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΕΤΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ

Σε βαθύ γήρας αλλά με σχετικά καλές τις σωματικές του δυνάμεις και διαυγές όπως πάντα το μυαλό του, πέθανε την 1.4.1987 από συγκοπή της καρδιάς ο για πολλά χρόνια προϊστάμενος της 26ης Επιθεώρησης Συνεταιρισμών της ΑΤΕ Πέτρος Πρωτονοτάριος.

Γόνος αρχοντικής οικογένειας της Νάξου ο Πέτρος Πρωτονοτάριος γεννήθηκε το 1901 στο χωριό Κορηνός. Ο πατέρας του ήταν κτηματίας και για πολλά χρόνια πρόεδρος της Κοινότητας. Το 1925 ο Πέτρος Πρωτονοτάριος διορίσθηκε στην Εθνική Τράπεζα και ήταν από τους πρώτους υπαλλήλους που μετατάχθηκαν στην Αγροτική Τράπεζα όταν ιδρύθηκε το 1929.

Αφοσιωμένος στο καθήκον του, πρσος και λάτρης του Συνεργατισμού αναδείχθηκε γρήγορα βασικό στέλεχος της Διεύθυνσης Συνεταιρισμών της ΑΤΕ και από τη θέση του αυτή πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες στο Αγροτοσυνεταιριστικό κίνημα και ιδιαίτερα στη Λέσβο και στις κεντρικές Συνεταιριστικές οργανώσεις που επόπτευε από την 26η Επιθεώρηση Συνεταιρισμών της ΑΤΕ μέχρι και το 1967 που συνταξιοδοτήθηκε.

Ο Πέτρος Πρωτονοτάριος ξεκίνησε την υπαλληλική του σταδιοδρομία στην ΑΤΕ από τη Σάμο και παρά το νεαρό τότε της ηλικίας του, βοήθησε σημαντικά στα πρώτα βήματά της την Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου, η οποία το 1984 που εόρτασε τα 50 χρόνια δράσης της, του απένειμε δίπλωμα «για τη βοήθεια που πρόσφερε στην Ένωση την εποχή της ίδρυσής της το 1934».

Αυτό το δίπλωμα ήταν για τον γηραιό συνταξιούχο της ΑΤΕ μεγάλη ικανοποίηση γιατί — όπως ο ίδιος έλεγε σε κάθε ευκαιρία — δεν γνώριζε κανένα από τα μέλη του Δ.Σ. που του το απένειμε και μάλιστα διερωτάτο πώς τον βρήκαν.

Είχε δικίο ο ακέραιος αυτός άνθρωπος, γιατί πράγματι πολύ σπάνια οι μεταγενέστεροι ανατρέχουν στο παρελθόν για να εκτιμήσουν το παρόν και να τιμήσουν έναν έναν άγνωστό τους για το δικό του λιθαράκι στο δικό τους οικοδόμημα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του 1984 της Ένωσης Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου, αποτελεί μία εξαίρεση. Προς τιμή του.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΟΜΜΕΧ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με πληροφορίες από τον ΕΟΜΜΕΧ η δραστηριότητα που έχει αναπτύξει για τη συνεργασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, για την ανάπτυξη του συνεταιριστικού πνεύματος και την υποδομή της βιοτεχνίας, είναι περιληπτικά η ακόλουθη:

1. Προσφερόμενη βοήθεια

Στον ΕΟΜΜΕΧ λειτουργεί ένα Τμήμα Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών το οποίο έχει σαν αποστολή τη μελέτη και έρευνα της πρόωθησης του θεσμού της Κοινοπραξίας και του Συνεταιρισμού των Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.).

Το Τμήμα Συνεταιρισμών - Κοινοπραξιών με τα 20 ειδικά στελέχη που διαθέτει προσφέρει τεχνική και οργανωτική βοήθεια σε βιοτεχνικούς Συνεταιρισμούς και Κοινοπραξίες ολόκληρης της χώρας.

Συγκεκριμένα, το Τμήμα Συνεταιρισμών-Κοινοπραξιών:

— Διοργανώνει ομιλίες - συζητήσεις ενημερωτικού χαρακτήρα σε ομάδες βιοτεχνών - χειροτεχνών.

— Διερευνά τις προϋποθέσεις και δυνατότητες συνεργασίας ομάδων βιοτεχνών - χειροτεχνών προσφέροντας τις παρακάτω υπηρεσίες:

Βιδικό στέλεχος του, αναλαμβάνει να συντονίσει και να καθοδηγήσει την όλη προσπάθεια με τρόπο μεθοδικό και αντικειμενικό.

Διοργανώνει τακτικές συναντήσεις με τους ενδιαφερόμενους με συγκεκριμένα κάθε φορά θέματα για συζήτηση και λήψη αποφάσεων.

Μεθοδεύει ιδιαίτερες επαφές και συζητήσεις με κάθε μέλος της ομάδας.

Εκπονεί προκαταρκτική μελέτη για τη σύσταση της Κοινοπραξίας - Συνεταιρισμού.

Εκπονεί οριστική μελέτη οργάνωσης και λειτουργίας της Κοινοπραξίας - Συνεταιρισμού με αναλυτικό προϋπολογισμό εσόδων - δαπανών.

Υποδηλώνει στη σύνταξη του καταστατικού. Εκπονεί Κανονισμό λειτουργίας της Κοινοπραξίας - Συνεταιρισμού.

Παρακολουθεί την πορεία των εργασιών αυτών στο πρώτο στάδιο και παρέχει κάθε είδους οργανωτική βοήθεια.

2. Συνοπτική δραστηριότητα του Τμήματος Συνεταιρισμών - Κοινοπραξιών για την περίοδο 1982 - 1986.

Η Διοίκηση του ΕΟΜΜΕΧ έδωσε ιδιαίτερη

εαφύτητα και προτεραιότητα στην πρόωθηση της συνεταιριστικής και κοινοπρακτικής οργάνωσης των Μ.Μ.Ε.

Το έργο που πραγματοποιήθηκε (ποιοτικά και ποσοτικά) χαρακτηρίζεται πρωτοποριακό και ιδιαίτερα σημαντικό.

Ειδικότερα

α) Θεσμικό πλαίσιο.

Σύνταξη του νόμου για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς (Ν. 1667/86) που ψηφίστηκε από τη Βουλή και αντικατέστησε το Ν. 602)1914.

Σύνταξη σχεδίου Νόμου για την καθιέρωση της νομικής μορφής της Κοινοπραξίας. Το σχέδιο νόμου έχει υποβληθεί στο ΥΠΕΘΟ.

β) Δημιουργία και τήρηση μητρώου των βιοτεχνικών - χειροτεχνικών Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών κατά κλάδο και Νομό.

Δημιουργήθηκε στον ΕΟΜΜΕΧ μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών Μ.Μ.Ε., το οποίο περιλαμβάνει 400 περίπου Συνεταιρισμούς και Κοινοπραξίες.

γ) Πρόωθηση και διάδοση αρχών συνεταιριστικής και κοινοπρακτικής οργάνωσης.

Διοργάνωση 187 κλαδικών συγκεντρώσεων με θέμα το θεσμό του Συνεταιρισμού και της Κοινοπραξίας, τις οποίες παρακολούθησαν 6.000 περίπου βιοτέχνες.

Διοργάνωση του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Συνεταιρισμών - Κοινοπραξιών Μ.Μ.Ε., με εξαιρετικό ενδιαφέρον και επιτυχία.

Διοργάνωση ειδικών εκπομπών και συναντήσεων στην τηλεόραση και ραδιόφωνο για την προβολή του θεσμού.

δ) Παροχή τεχνικής και οργανωτικής βοήθειας.

Διερεύνηση προϋποθέσεων και δυνατοτήτων συνεργασίας σε 260 ομάδες βιοτεχνών.

Εκπόνηση 105 μελετών ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας Συνεταιρισμών.

Παροχή συμβουλευτικών, νομικών και οργανωτικών υπηρεσιών.

ε) Συνεταιριστικά στελέχη

Επιλογή και εκπαίδευση 42 συνεταιριστικών στελεχών, τα οποία έχουν τοποθετηθεί και εργάζονται σε αντίστοιχους Συνεταιρισμούς και Κοινοπραξίες που επιχορηγήθηκαν από τον EOMMEX για το σκοπό αυτό, με ποσό ύψους 60 εκατ. δρχ.

στ) Βελτίωση των όρων χρηματοδότησης των Συνεταιρισμών - Κοινοπραξιών απ' ευθείας από τον EOMMEX.

ζ) Πρόγραμμα Νήσων της Περιφέρειας για κοινές Υπηρεσίες Μ.Μ.Ε.
Έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα 36 Συνεται-

ρισμοί και Κοινοπραξίες για συνολικά αναπτυξιακά προγράμματα ύψους 310 εκατομ. δρχ. Το συνολικό ύψος της επιδότησης πρόκειται να ανέλθει για την περίοδο 1985 - 1988 στο ποσό των 171 εκατομ. δρχ.

η) Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα Έχει εκπονηθεί κανονισμός για την ένταξη κοινών υπηρεσιών βιοτεχνών - χειροτεχνών στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Μ.Ο.Π.).

Τα συνολικά προγράμματα προβλέπονται για την περίοδο 1987 - 1993 ύψους 6,7 δισεκατομ. δρχ., η δε συνολική επιδότηση 3,7 δισεκατομ. δραχμών.

**Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑΣ**

Μια από τις τελευταίες δραστηριότητες που υποστήριξε ο EOMMEX, είναι η 4η Έκθεση Συνεταιρισμών Καλλιτεχνικής βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, οικοτεχνίας, που έγινε στην Αθήνα 3 - 11 Απριλίου 1987.

Ο πίνακας των εκθετών Συνεταιρισμών με τις επωνυμίες, διευθύνσεις και προϊόντα τους, είναι ο ακόλουθος:

ΑΤΤΙΚΗΣ

— Συνεταιρισμός Αγγειοπλάστων Αμαρουσίου Αττικής, Α. Κηφισίας 207 και Σαλαμίνας Μαρούσι, Τ.Κ. 15124 τηλ. 8025332 - 8021. 673, (σερβίτσια, πιάτα, πλακάκια, κανάτες κλπ.)

— Συνεταιρισμός Κατασκευής και πώλησης Χειροποίητων Ειδών της Λαϊκής μας Παράδοσης από τα Μέλη του Συνεταιρισμού. Οδός: Ταυγέτου και Παπαρηγοπούλου (γωνία) Αιγάλεω Αττικής Τ.Κ. 12244, τηλ. 4124024, 4893444, 4963449 (κεντήματα, πλεκτά είδη Γεν. Χειρ)νίας κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό Σύσταση) Κεντητριών Μικρασιατικής Βελονιάς, Συνεργασία Μικρασιατικού Ιδρύματος Κερεσετεζή και EOMMEX. Πλατεία Β. Κων)νου 2 Ν. Σμύρνη, Αθήνα Τ.Κ. 17121, τηλ. 9330782 (σεμέν, καρπέ κλπ.).

— Συνεταιρισμός TERRA - COTTA Συνεργαζόμενοι Κεραμιστές. Φυλής 43 Αθήνα Τ.Κ. 10434, τηλ. 8225630 (κεραμικά).

— Γυναικείος Συνεταιρισμός Αλ(μου «Σενάλ». Αγ. Δημητρίου 88 και Πρωγώνιου Αλιμος Τ.Κ. 17456 τηλ. 9822046, 4136603, (πλεκτά, πουλόβερ κλπ.).

ΑΡΚΑΔΙΑΣ

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Συνεργασία Κοινότητας Νυμφασίας Αρκαδίας και EOMMEX

Νυμφασία Βυτίας Αρκαδίας Τ.Κ. 22010 τηλ. 0795)22180 (υφαντά ταγάρια, πετσέτες κλπ.)

ΑΧΑΪΑΣ

— Συνεταιρισμός Ελεύθερης Χειροτεχνίας Νομού Αχαΐας «Η ΔΑΝΗΘΑΙΑΔΑ». Σολωμού 16 Πάτρα Τ.Κ. 26222, τηλ. 061)330451, 220107 (κεντήματα σε μαξιλάρια, σεμέν, πλεκτά με βελονάκι κλπ.)

ΒΟΙΩΤΙΑΣ

— Γεωργοτουριστικός και βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Αράχωβας «Η ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ». Αράχωβα Βοιωτίας, Τ.Κ. 32004 τηλ. 0267) 31519. (υφαντά, κεντήματα κλπ.).

ΓΡΕΒΕΝΩΝ

— Συνεταιρισμός Υφαντριών «Αγία Παρασκευή», Σμίξη Γρεβενών, οδός 25ης Μαρτίου 8 Λάρισα, Τ.Κ. 41500 τηλ. 041)220257.

(φλοκάτες, κουβέρτες, κιλ(μια, χοντρά υφαντά)
— Συνεταιρισμός Υφαντριών Σαμαρινάς Γρεβενών, οδός Καρανάσου 7, Λάρισα, Τ.Κ. 41500 τηλ. 041)252124. (φλοκάτες, υφαντά, κουβέρτες, κιλ(μια χοντρά υφαντά κλπ.).

— Συνεταιρισμός Χειροτεχνικός Εκκλησιαστικών Ειδών και Λαϊκής Τέχνης, Δεσκάτης Γρεβενών Τ.Κ. 51200, τηλ. 0493)31737 (χρυσοκεντητικής εκκλησιαστικά είδη κλπ.).

— Συνεταιρισμός Λαϊκής Τέχνης Νομού Γρεβενών «Η Μέλισσα», οδός Θεοδ. Ζάχα Γρεβενά Τ.Κ. 51100, τηλ. 0462)23437, 28780,

(κούκλες, υφαντά κλπ.).

— Συνεταιρισμός Αποκομιμάτων Γούνας, Κατασκευής Στρατιωτικών Στολών Παραδοσιακών Στολών και ενδυμάτων Δεσκάτης Γρεβενών, Δεσκάτη Γρεβενών Τ.Κ. 51200, τηλ. 0193)31452 (ρούχα, τοπικές φορεσιές κλπ.).

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ

— Συνεταιρισμός Οικοτεχνίας - Χειροτεχνίας Γυναικών Καλύμνου, Κάλυμνος Δωδ(νήσου Τ.Κ. 85200, τηλ. 0243)28616 (κεντήματα, πλεκτά με βελονάκι, υφαντά κλπ.).

— Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Σύμης «ΣΥΜΑΪΣ», Σύμη Δωδεκανήσου Τ.Κ. 85600, τηλ. 0241)71374 και 71032 (κούκλες, χράμια, κεντήματα κλπ.).

— Συνεταιρισμός Γυναικών Χάλκης «Η ΧΑΛΑΚΗΤΙΣΣΑ» Τ.Κ. 85100, τηλ. 0241)57244, (πλεκτά με κορδονέτο και βελονάκι σε κουρτινες, τραπεζομάντηλα σεμν κλπ.).

ΕΒΡΟΥ

— Πρώτος Συνεταιρισμός Αγροτοβιομηχανίας, Σηροτροφίας Οικοτεχνίας, Κτηνοτροφίας Αγροτών «Το Κουκούλι», Κορυμφλιά Σουφλίου Έβρος Τ.Κ. 68400, τηλ. 0554)22437, 51416 (κουρελούδες, πετσέτες κλπ. υφαντά).

— Συνεταιρισμός Αιτικής Τέχνης Γυναικών Οινός Ορεσιάδος ΣΥΝ.ΠΕ., Οινός Ορεσιάδος, Έβρος Τ.Κ. 68200, τηλ. 0551)23898, (υφάσματα υφαντά με το μέτρο κλπ.).

ΕΥΒΟΙΑ

— Πρώτος Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός Οικοτεχνίας - Σηροτροφίας - Αγροτοβιομηχανίας περιοχής Κύμης, Κύμη Ευβοίας Τ.Κ. 34003, τηλ. 0222)23373, 22246, (κάδρα από κουκούλι, υφαντά).

— Συνεταιρισμός Παραδοσιακής Καρυστινής Αιτικής Τέχνης «Ο Κάθο Ντόρος» Κάρυστος Ευβοίας Τ.Κ. 34001, τηλ. 0224)22027, 23679, 22246, 22472, (υφαντά, πλεκτά, κέντημα μηχανής κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Ξυλογλυπτών Σκυριανού Επίπλου, συνεργασία ΠΡΟΜΕΤ - ΕΟΜΜΕΧ. Σκύρος Τ.Κ. 34007, τηλ. 0222)91106* (Κασέλες, καρέλες κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Γυναικών Δροσιάς, Δροσιά Χαλκίδας, Εύβοια Τ.Κ. 34100 τηλ. 0221)20563, 98327, 31137, 2972 (ρούχα, φορεσιές κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Υφαντών, Κεντήματος και Γενικής Χειροτεχνίας Δήμνης Ευβοίας, συνεργασία Δήμου Δήμνης και ΕΟΜΜΕΧ. Δήμη Ευβοίας Τ.Κ. 34005, τηλ. 0227)31222.

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

— Συνεταιρισμός Υφαντριών Κερασοχωρίου, Κερασοχώρι Ευρυτανίας Τ.Κ. 36071, τηλ. 0237)31235, 31222, 31221 (υφαντά, χάλκια ταγάρια κλπ.).

— Συνεταιρισμός Πλεκτικής και Ελεύθερης Χειροτεχνίας «Η Πρόδος», Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας Τ.Κ. 36075, τηλ. 0237)22024, 24195 (πλεκτά πουλόβερ).

ΖΑΚΥΝΘΟΥ

— Γεωργικός Συνεταιρισμός Οικοτεχνίας - Χειροτεχνίας Αγροτισίων Ζακύνθου, Λομβάρδου και Αγ. Ελευθερίου 33 Ζάκυνθος Τ.Κ. 23100 τηλ. 0695)22644, 24990, 23531, (κεντήματα, πλεκτά με βελονάκι, υφαντά σε σεμν, μαξιλάρια κλπ.).

ΗΛΕΙΑΣ

— Συνεταιρισμός Υφαντριών Σκυλουντίας Ηλείας «Η Αράχηνη» Σκυλουντία Κρεσταινών Ολυμπίας Ηλεία Τ.Κ. 27055, τηλ. 0625)51255 51256 (κουρελούδες, ταγάρια τσάντες κλπ.).

ΗΜΑΘΙΑΣ

— Συνεταιρισμός Υφαντουργίας Γυναικών Πολυπλατάνου Ημαθίας Πολυπλάτανο Ναούσης Ημαθίας Τ.Κ. 59200, τηλ. 0332)47216, (χοντρά υφαντά, χάλκια κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Πλεκτριών Νάουσας Ζαφειράκη 48, Νάουσα Τ.Κ. 59200 (πλεκτά πουλόβερ κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Μακροχωρίου, Μακροχώρι Βεροίας, Ημαθία Τ.Κ. 59033 τηλ. 0332)41302 (υφαντά χοντρά).

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

— Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Κ. Ακρωτίων Ν. Ηρακλείου Τ.Κ. 70013, τηλ. 081)861204, 861225, (κεντήματα, υφαντά, πλεκτά κλπ.).

— Συνεταιρισμός Αγγειοπλαστών Θραψάνου, Θραψάνο, Ηράκλειο Κρήτης Τ.Κ. 70006, τηλ. 0891)41407, 41224, 41598 (πιθάρια σε πολλά μεγέθη, καλιές φόρμες κλπ.).

— Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Αρχανών ΣΠΕ, Άνω Αρχάνες, Ηράκλειο Κρήτης, Τ.Κ. 70100, τηλ. 081)751965 (ασπρ-κέντημα σε τραπεζομάντηλα, σετ φαγητού, κουρτινες, σεμν κλπ.).

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

— Γενικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Μετσόβου ΣΥΝ. ΠΕ. Έδρα Μέτσοβα Ιωαννίνων, Τ.Κ. 44200, τηλ. 0656)41445, 41587 (χάλκια, μαξιλάρια, πάντες κλπ.).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Ελαφτόπου (Ζαγόριου) Ιωαννίνων, Ελαφτόπος Ιωάν-

νινα, Τ.Κ. 44007, τηλ. 0653)61237, (ξυλό-
γλυπτα σε εταξέρες, κασέλες κλπ.).

— Γυναικείος Συνεταιρισμός Κεφαλοχωρίου
Ιωαννίνων, Κεφαλοχώρι Κόνιτσας, Ιωάννινα Τ.
Κ. 44015, τηλ. 0655)31243, (κούκλες και
υφαντά υφάσματα κλπ.).

— Γυναικείος Συνεταιρισμός (υπό σύσταση)
Κάτω Πεδινών (Ζαγορίου) Ιωαννίνων, Κάτω
Παδινά Ιωάννινα Τ.Κ. 44007, τηλ. 0653)
61380 (ρούχα, μαντήλια κλπ.).

ΚΑΡΑΪΤΣΑΣ

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Κοινότητας
Αμάραντου Καρδίτσας, Αμάραντος Καρδίτσας
Τ.Κ. 43100, τηλ. 0441)83214, 83370, (υφαν-
τά, πλεκτά, κεντήματα κλπ.).

ΚΕΡΚΥΡΑΣ

— Συνεταιρισμός Ειδών Αιχτής Τέχνης
«Φαίανδρος» ΣΥΝ. ΠΕ., Νικηφόρου Θεοτόκη
Β', Πάροδος 12, Κέρκυρα Τ.Κ. 49100, τηλ.
0661)43114, 41377, (ψευτοκομμήματα, ζώνες,
σκουλαρίκια κλπ.).

— Γυναικείος Βιοτεχνικός και Εμπορικός
Συνεταιρισμός ειδών ένδυσης και διαμόρφωσης
με παραδοσιακά στοιχεία ΣΥΝ.ΠΕ. «Αλκυόνες»
οδός Ι. Θεοτόκη 77, Κέρκυρα Τ.Κ. 49100, τηλ.
0661)22788, 25793 (πουκαμίτσες, φούστες).

ΚΟΖΑΝΗΣ

— Συνεταιρισμός Κεντητικής Νεάπολης Κο-
ζάνης, Νεάπολη Βοτού Κοζάνης, Τ.Κ. 50001,
τηλ. 0468)22485, 22533 (κουρτίνες, πλεκτά,
κουρτινάκια, αποπροκέντημα κλπ.).

— Συνεταιρισμός Υφαντιών Λιδαδερού Κο-
ζάνης, Λιδαδερό Σερβίων Κοζάνης, Τ.Κ. 50500
τηλ. 0464)41251, 41355, (μυξιλάρια, χαλά-
κια, χοντρά υφαντά κλπ.).

— Γεωργικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός
Βελβενδού Κοζάνης, Βελβενδός Σερβίων Κοζά-
νης, Τ.Κ. 50400, τηλ. 0464)31227, 31993,
(κουρελούδες, πανύ, κεντήματα, πλεκτά κλπ.)

— Συνεταιρισμός Ταπητουργιών Βοτού, Πεν-
τάλοφο Βοτού Κοζάνης, Τ. Κ. 50007, τηλ.
0468)41242, (τάπητες κομβίων).

ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

— Πρότυπος Συνεταιρισμός Βιοτεχνίας και
Οικοτεχνίας Αιχτικής Τέχνης Ν. Κορινθίας Λέ-
χαιον Κορινθίας Τ.Κ. 20100, τηλ. 0741)86-
207, 86308, (κεντήματα).

ΚΥΚΛΑΔΩΝ

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Εργαστη-
ρίων Μακροαπολυπτικής Κυκλάδων, Πύργος
Τήγνου, Τ.Κ. 81200, τηλ. 0283)31365 (βρύ-
σες, υπέρθυρα, τέμπλα, μικροαντικείμενα κλπ.)

— Συνεταιρισμός Χειροτεχνίας Αμοργού, Κοι-
νότητα Αρχαίωνης Αμοργού, Τ.Κ. 84008, (κεν-
τήματα σε μαντήλια, σεμίν κλπ. και χοντρά
υφαντά).

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Μονής Νά-
ξου, συνεργασία ΕΟΜΜΕΧ και ΝΕΑΕ, Μονή
Χαλκείο Νάξου Τ.Κ. 84302, (λεπτά υφαντά).

ΛΑΡΙΣΑΣ

— Συνεταιρισμός Υφαντιών Λαρίσης, οδός
Τζαβέλα 32, Λάρισα Τ.Κ. 41500, τηλ. 041)
223751, (φλοκαττές, κουβέρτες, χοντρά υφαν-
τά, κλπ.).

— Συνεταιρισμός Υφαντιών Τυρνάβου, Τύρ-
ναβος Λάρισας Τ.Κ. 40100, τηλ. 0492)22743,
(κάπες παντόφλες, χοντρά υφαντά, φλοκαττές)

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Συνεργα-
σία ΕΟΜΜΕΧ Δήμου Φαρσάλων και Κοινοτή-
των επαρχίας Φαρσάλων Αγ. Γεωργίου, Αίλο-
φο, Πολυδάμιο, Ρήγγαιον, Φάρσαλα Λάρισας
Τ.Κ. 40300, τηλ. 0491)22491, (κουρτίνες υ-
φαντές με κέντημα, τραπεζομάντηλα, πάντες).

— Αγροτουριστικός και Παραγωγικός Συ-
νεταιρισμός Γυναικών Κέντρο Βαφής Αμπελά-
κια Λάρισας, Γόννοι Λάρισας Τ.Κ. 40004 τηλ.
0495)31495, 31362, (υφαντά χαλάκια, μαξι-
λάρια κλπ.).

ΛΑΣΙΘΙΟΥ

— Συνεταιρισμός Ξυλογλυπτών και Υφαντι-
ών Κρούστας, Κρούστα Ασσιθίου Κρήτης Τ.
Κ. 72100, τηλ. 0841)51654, 51222, 51400.

ΛΕΣΒΟΥ

— Γεωργικός - Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός
«Μηθύμνη» Λέσβου, Μηθύμνη Λέσβου (Μέλυ-
δος) Τ.Κ. 81108, τηλ. 0253)71253, 71313,
(κεντήματα σε σεμίν κλπ., με μικρασιατική
βελονιά).

— Γεωργικός Συνεταιρισμός Κεντήματος
Χειροτεχνίας Οικοτεχνίας και Ετοίμων Ενδυ-
μάτων Αγροτισσών Τήγρας, Σκόπελος Γέρας, Ν.
Λέσβου Τ.Κ. 81106, τηλ. 0251)82602, (υφαν-
τά, κεντήματα κλπ.).

— Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναι-
κών Πέτρας Λέσβου, Πέτρα Λέσβου, Τ.Κ. 81
109, τηλ. 0253)41238, 41340, (τραπεζομάν-
τηλα, πετσέτες, υφαντά ψιλά κλπ.).

— Συνεταιρισμός υφαντιών Αντίσσας, 'Αν-
τίσσα Λέσβου Τ.Κ. 81103 τηλ. 0253)56399,
(χοντρά και λεπτά υφαντά).

— Συνεταιρισμός Οικοτεχνίας Γυναικών 'Α-
γρας Λέσβου, 'Αγρα Λέσβου, Τ.Κ. 81400, τηλ.
0253)53247, (πλεκτά με βελονάκι, ασημοκέν-
τημα, υφαντά κλπ.).

ΑΗΜΝΟΙ

— Παραγωγικός - Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Γφαντικής και Κεντήματος Δήμου Π. Ε., Κομποπούλι Δήμος, Τ. Κ. 81400, τηλ. 0254)41319 (φιλά υφαντά σε πετσέτες, χοντρά υφαντά σε χαλάκια κλπ.).

ΑΕΥΚΑΔΑΣ

— Συνεταιρισμός Κεντητριών - Γφαντριών Λευκάδος, Ι. Μελά 103, Λευκάδα Τ.Κ. 31100 τηλ. 0645)23522, (σεμμέν, καρέ, τραπεζομάνθηλα κλπ.).

ΜΑΡΝΗΣΙΑΣ

— Παραγωγικός Εμπορικός Συνεταιρισμός Βιοτεχνών Επίπλου «Κένταυρος» ΣΥΝ. Π.Ε, Παλατίου 17, Βόλος Τ.Κ. 38500, τηλ. 0421)98266, (τραπέζια, καρέκλες, βιβλιοθήκες).

— Συνεταιρισμός Οικοτεχνίας Παραδοσιακού Γφαντού και Εργαλείων, Νομού Μαγνησίας «Το Αντί», οδός Εγγλεζονησιού 1, Βόλος Τ.Κ. 38500, τηλ. 0421)28647, (κουρτίνες, κιλίμια κλπ.).

ΕΑΝΘΗΣ

— Κλωστοϋφαντουργικός Συνεταιρισμός Σμίνθης Εάνθης Π.Ε., οδός Βασ. Κων)νου 1, Εάνθη, Τ.Κ. 67100, τηλ. 0541)25105, (υπόμικτα, υφαντά με το μέτρο κλπ.).

ΠΙΕΡΙΑΣ

— Συνεταιρισμός Παραγωγικός και Καταναλωτικός Γυναικών Λιτοχώρου, Λιτόχωρο, Ν. Πιερίας, Τ.Κ. 60200, (πλεκτά με το βελονάκι).

ΡΕΘΥΜΝΟΙ

— Συνεταιρισμός Γφαντριών Ανωγείων, Ανώγεια Μυλοποτάμου, Ρέθυμνο Κρήτης, Τ.Κ. 74100, τηλ. 0834)31380, (πατανίες, φορέματα, χαλάκια, βούργιες, κλπ.).

— Συνεταιρισμός Καλαθοπλεκτών Μιξόρουμα Αγ. Βασιλείου Ρεθύμνου Κρήτης, Τ.Κ. 74053, τηλ. 0832)22361, 22267.

— Συνεταιρισμός Μεταποιητικών Επιχειρήσεων Χειροτεχνίας - Βιοτεχνίας Ρεθύμνης, Σουλίου 23, Ρέθυμνο Τ.Κ. 74100, τηλ. 0831)26565.

— Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Ζωνιακών Ρεθύμνου, Ζωνιακά Μυλοποτάμου, Ρέθυμνο Κρήτης Τ.Κ. 74051, τηλ. 0834)61231.

ΣΑΜΟΙ

— Συνεταιρισμός Ααϊκής Τέχνης Σάμου (υπό σύσταση), Σάμος Τ.Κ. 83200, τηλ. 0273)33358 (κεραμικά, υφαντά, κεντήματα κλπ.).

ΣΕΡΡΩΝ

— Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Παραδοσιακής Τέχνης «Ιερό Πανχατήριο Τιμίου Προ-

δρόμου» Ακριτοχώρι Σιδηρόκαστρο Σερρών Τ. Κ. 62300, τηλ. 0323)71310, (υφαντά χαλάκια πετσέτες κλπ.).

ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

— Γεωργικός Συνεταιρισμός (υπό σύσταση) Συλλόγου Γυναικών Αμφίκλειας, Αμφίκλεια Λοκρίδος Λαμία Τ.Κ. 35002, τηλ. 0234)221.50, 22387, (κουβέρτες, μαξιλάρια, υφαντό μηχανής με κέντημα στο χέρι).

ΦΛΩΡΙΝΑΣ

— Γεωργικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Κορυφής, Τριβούνου Συνοικισμός Σ.Σ. Ιωαννίδας, Φλώρινα Τ.Κ. 53100, τηλ. 0385)22844, 22.466, (χαλάκια, σεμμέν, καρέ, τραπεζομάνθηλα).

— Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Πρεσπών «Αγ. Γερμανός», Αγ. Γερμανός Πρέσπες Φλώρινα, Τ.Κ. 53077, τηλ. 0385)51470, (μαξιλάρια, υφαντά, χαλάκια κλπ.).

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

— Συνεταιρισμός Προβολής Προϊόντων Χειροτεχνίας και Ααϊκής Τέχνης ΣΥΝ.Π.Ε., Αρναία Χαλκιδικής Τ.Κ. 63074, τηλ. 0372)22.166, 22119, (χαλάκια, κιλίμια, μαξιλάρια).

ΧΑΝΙΩΝ

— Συνεταιρισμός Γφαντριών Έλους, Έλος Κισσάμου Χανίων Κρήτης, Τ.Κ. 73012, τηλ. 0822)61256, 61296, (σεμμέν, καρέ, πετσέτες, φιλά υφαντά κλπ.).

— Συνεταιρισμός Παραγωγών Καλλιτεχνικής Χειροτεχνίας και Βιοτεχνίας Νομού Χανίων, Χανιά Κρήτης Τ.Κ. 73100, τηλ. 0821)58352, 41885, (κεραμικά, κεντήματα κλπ.).

— Προμηθευτικός Βιοτεχνικός Καταναλωτικός Συνεταιρισμός Γφαντικής Οικιακής Βιοτεχνίας Κολυμπάρι Κισσάμου, Χανίων Κρήτης Τ.Κ. 73006, τηλ. 0824)22339, (χαλάκια, υφαντά κλπ.).

— Αγροδοιοτεχνικός Συνεταιρισμός Βουδάς Σφακίων Τ.Κ. 73011, τηλ. 0825)91225, 91.231, (πάντες, βούργιες, χαλάκια κλπ.).

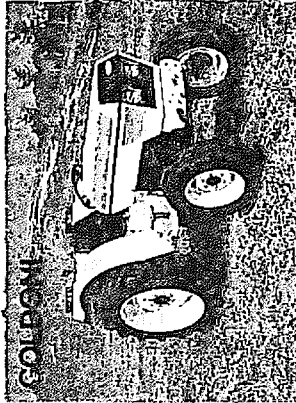
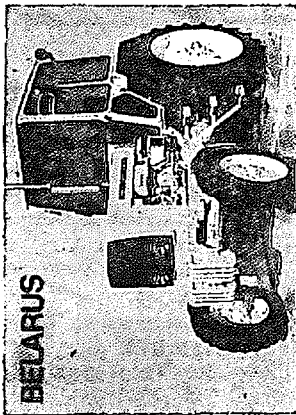
ΧΙΟΥ

— Συνεταιρισμός Χίου Χειροτεχνίας και Ειδών Ααϊκής Τέχνης, Καλλιμασιά, Χίος Τ.Κ. 82100, τηλ. 0271)28728, 51180, 51377, (σετ φαγητού, κούκλες, ποικαμίσιες κλπ.).

— Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Νοτιοχώρων Χίου, Πυργί Χίος Τ.Κ. 82102, τηλ. 0271)72496, (πετσέτες, υφάσματα, κλπ. υφαντά).

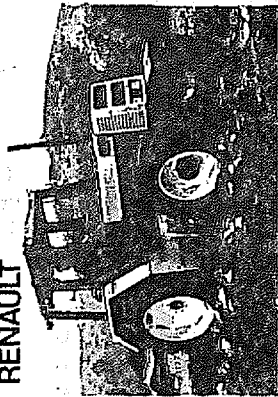
— Συνεταιρισμός Ευλογιών Επιπλοπιών Χίου ΣΥΝ.Π.Ε., Χίος Ταχ. Θυρίς 51, Τ.Κ. 82100, τηλ. 0271)23779, (καναπέδες, κασέλες).

20.000 τρακτέρ

**έχουν πουληθεί από τη
ΣΠΕΚΑ
και οργώνουν σήμερα
την Ελληνική γη**

RENAULT

120
εξοισοδότημένοι
αντιπρόσωποι της ΣΠΕΚΑ
είναι στη διάθεσή σας
για κάθε εξυπηρέτηση.

Επισκεφθείτε την Έκθεσή μας.
Εκεί, θα μπορείτε να διαλέξετε από τις
4 μικρές τρακτέρ που αντιπροσωπεύουμε.
Το τρακτέρ που θα καλύπτει τις δικές σας
ανάγκες.

Με την εγγύηση της ΣΠΕΚΑ
της μεγαλύτερης Ελληνικής
Εμπορικής και Τεχνικής
Συνεταιριστικής Επιχείρησης.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΕΙΣΑΓΟΓΕΙΣ

ΣΠΕΚΑ Α.Ε.

ΑΘΗΝΑ - Σολωμού 55-57, Τηλ. 51 45 913
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Γιαννιτσών 113 Τηλ. 515 880
ΛΑΡΙΣΑ - Τέρμα οδού Σακράτου, Τηλ. 237 268

σέβεται τον αγρότη

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Ο Συνεταιριστικός, Αλληλοδοθητικός και μη κερδοσκοπικός Τομέας και οι Οργανώσεις του στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (THE COOPERATIVE, MUTUAL AND NON - PROFIT SECTOR AND ITS ORGANIZATIONS IN THE EUROPEAN COMMUNITY), Ευρωπαϊκές Κοινοότητες, Λουξεμβούργο, 1986 (σ. 900).

Ο γιγάντιος αυτός τόμος ετοιμάσθηκε από το Τμήμα Μελετών και Ερευνών της Γενικής Γραμματείας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σκοπός του είναι να κάνει ευρύτερα γνωστά το μέγεθος και το ρόλο των οργανώσεων των 10 χωρών της Κοινότητας που στηρίζονται όχι στο κέρδος αλλά στην αλληλεγγύη μεταξύ των μελών τους.

Το ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας για τους συνεταιρισμούς, τις αλληλοδοθητικές και τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ξεκίνησε με ένα Συμπόσιο κατά το 1978 που οργανώθηκε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και συνεχίσθηκε με τη συζήτηση στο Ευρωκαινοδόμιο και το φήφιμα MIR (το 1983) και με το Συμπόσιο του 1986 για το οποίο έγινε λόγος στο προηγούμενο τεύχος μας.

Το μεγαλύτερο μέρος του τόμου το καταλαμβάνει η παρουσίαση κατά χώρα όλων των κατηγοριών οργανώσεων που στηρίζονται στην αλληλεγγύη, δημιουργώντας έτσι ένα πολύτιμο απόθεμα πληροφοριών για τις 12 χώρες της ΕΟΚ.

Εξίσου όμως σημαντικά είναι τα δύο πρώτα μέρη του τόμου. Σ' αυτά παρουσιάζονται οι περιπτώσεις αναγνώρισης του ρόλου των συνεταιρισμών και των συγγενών τομέων από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και το Συμβούλιο της Ευρώπης, η νομική, οικονομική και κοινωνική βάση αυτών των οργανώσεων, οι υπάρχουσες εθνικές και ευρωπαϊκές οργανώσεις καθώς και η οικονομική τους σημασία.

(Όπως είναι εύλογο, ο τόμος αυτός αναφέρεται κυρίως στους συνεταιρισμούς, που αποτελούν τον κύριο όγκο αυτών των οργανώσεων επεκτεινόμενοι, εκτός από τη γεωργία, στο εμπόριο, στις τραπεζικές εργασίες, στις ασφα-

λίσεις, στην παραγωγή, στους καταναλωτές, και στον τουρισμό.

Η αξία αυτού του τόμου είναι πραγματικά μεγάλη και θα ήταν χρήσιμο να μελετηθεί από πολλούς. Ας σημειωθεί μόνο ότι σε οργανώσεις που στηρίζονται στην αλληλεγγύη, μετέχει τουλάχιστον το 50οο του πληθυσμού της Ε.Ο.Κ.

Κ. Α. Π.

— ΑΤΕ, Διεύθυνση Συνεταιρισμών « Έκθεση Πεπραγμένων έτους 1985 με στοιχεία της αγροτικής συνεταιριστικής κίνησης », Αθήνα 1986, σελ. 68 συν 23 στατιστικός πίνακας. (Πολυγρ.).

Η Δ' αγωγή Συνεταιρισμών της ΑΤΕ παρουσιάζει και πάλι — κατά την αξιόπαινη παράδοση που καθιέρωσε εδώ και πολλά χρόνια — τεύχος που αναφέρεται συνοπτικά στα επεπραγμένα της κατά το 1985 και με πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία από τις δραστηριότητες και την εξέλιξη της συνεταιριστικής κίνησης, τα μέσα που συγκεντρώνονται συστηματικά και δίνουν μια, θεμελιωμένη σε αριθμούς, εικόνα για το θεσμό.

Η εποπτεία από την ΑΤΕ ασκείται τώρα με βάση τα άρθρα 42 και 71 παρ. 2 του ν. 1511) 1985.

Στην υπηρεσία Εποπτείας υπηρετούσαν στο τέλος του 1985 μόνο ο 270 άτομα από τα οποία τα 12 στην Κεντρική υπηρεσία, τα 222 στις περιφέρειες και 30 σε άλλες υπηρεσίες της ΑΤΕ. Πρόκειται δηλαδή για προσωπικό με μεγάλη παραγωγικότητα.

Στις σελίδες του τεύχους περιλαμβάνονται και πολύτιμα στοιχεία:

— για την αριθμητική δύναμη και συγκρότηση των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων στις 31.12.85.

— για τις εργασίες των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων κατά το 1984 και τα σημαντικότερα επιτεύγματά τους κατά το 1985.

— την οικονομική θέση των οργανώσεων αυτών στο τέλος του 1984 (αναλυτικοί πίνακες).

Α. Ν. Κλ:

Η ΝΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

(Ν. 1667/1986)

(Συνέχειν από τη σελ. 58 προηγ. τεύχους και τέλους)

Άρθρο 5.

7. Στους συνεταιρισμούς που έχουν πάνω από εκατό μέλη η εκλογή των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου γίνεται με βάση συνδυασμούς υποψηφίων και μεμονωμένες υποψηφιότητες και με το σύστημα της απλής αναλογικής. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τους υποψηφίους οι οποίοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαβητική σειρά.

Το καταστατικό μπορεί να ορίσει ότι οι εκλογές γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι χωριστά για κάθε όργανο.

Κάθε μέλος του συνεταιρισμού ψηφίζει όλους υποψηφίους του συνδυασμού της προτίμησής του επιθυμεί, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού όλων των μελών του εκλεγόμενου οργάνου με σταυρό που σημειώνεται δίπλα στο όνομα κάθε υποψήφιου.

Ψηφοδέλτια, που δεν έχουν σταυρό προτίμησης ή έχουν σταυρούς περισσότερους από τον αριθμό των συμβούλων που θα εκλεγούν, είναι έγκυρα και υπολογίζονται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί προτίμησης. Οι έδρες του διοικητικού συμβουλίου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου. Το πηλίκο της διαίρεσης και σε περίπτωση ύπαρξης κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο διοικητικό συμβούλιο όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Μεμονωμένος υποψήφιος εκλέγεται μόνο αν λάβει αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων ίσο τουλάχιστο με το εκλογικό μέτρο. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες κατανέμονται

από μία στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μία έδρα και συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1)3 του εκλογικού μέτρου κατά τη σειρά του αριθμού των υπολοίπων. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες και μετά την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση. Από κάθε συνδυασμό εκλέγονται όσοι συγκεντρώσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι του συνδυασμού είναι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του αριθμού σταυρών προτίμησης που πήραν. Σε κάθε περίπτωση ο συνδυασμός που λαμβάνει την απόλυτη πλειοψηφία πλειοψηφεί και στο διοικητικό συμβούλιο.

8. Απόφαση της γενικής συνέλευσης αντίθετη στο νόμο ή στο καταστατικό είναι άκυρη. Την ακυρότητα κηρύσσει το δικαστήριο, αν εγείρει σχετική αγωγή ένα μέλος που δεν συμφώνησε ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η αγωγή αποκλείεται όταν περάσει ένας μήνας από τότε που πάρθηκε η απόφαση. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα ισχύει έναντι όλων.

Άρθρο 6.

1. Η γενική συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο και αποφασίζει για όλα τα θέματα του συνεταιρισμού.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης υπάγονται ιδίως:

α) Η τροποποίηση του καταστατικού.

β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση και η αναδίωξη του συνεταιρισμού.

γ) Η έγκριση των ειδικών κανονισμών εργασίας και προσωπικού.

δ) Η συμμετοχή σε εταιρεία και η αποχώρηση από αυτή.

ε) Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας του

συνεταιρισμού, ανάλογα με τους σκοπούς τους, ιδίως της συγκέντρωσης και της από κοινού πώλησης των προϊόντων τους.

στ) Η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.

ζ) Η εκλογή και η απαλλαγή κάθε ευθύνης του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου καθώς και των αντιπροσώπων του συνεταιρισμού σε δευτεροβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις.

η) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση έκτακτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων.

3. Η γενική συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταδιδάξει την αρμοδιότητα του εδ. ε' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 7.

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε τουλάχιστο μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Αν στο συνεταιρισμό εργάζονται περισσότερα από είκοσι μη μέλη του συνεταιρισμού, ή αν το προβλέπει το καταστατικό, το ένα τουλάχιστον από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται από τους εργαζομένους αυτούς. Το μέλος αυτό χάνει τη θέση του στο διοικητικό συμβούλιο όταν πάψει να εργάζεται στο συνεταιρισμό. Με πρόκληση του συμβούλου που πλειοψήφησε, το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και τον ταμία. Το διοικητικό συμβούλιο μέσα σ' ένα μήνα πρέπει να δηλώσει την εκλογή του για καταχώριση στο αρμόδιο μητρώο συνεταιρισμών. Η διάρκεια της θητείας του διοικητικού συμβουλίου είναι 2ετής και μπορεί να παραταθεί μέχρι την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου το πολύ για έξι μήνες, εάν το προβλέπει το καταστατικό.

2. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον μία φορά το μήνα και σε έκτακτη όταν το συγκαλέσει ο πρόεδρος ή το ζητήσει το ένα τρίτο των μελών αλλά όχι λιγότερα από 2 μέλη. Βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Εκπροσώπηση μέλους δεν επιτρέπεται. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερπείρει η ψήφος του προέδρου. Οι αποφάσεις καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.

3. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου δε συμμετέχει στις συνεδριάσεις ούτε έχει δικαίωμα ψήφου, όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν άμεσα αυτό, σόζυγα ή συγγενή πρώτου βαθμού.

4. Το διοικητικό συμβούλιο διοικεί και εκπροσωπεί το συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να μεταδιδάξει αρμοδιότητές του σε ένα ή περισσότερα μέλη, στο διευθυντή ή σε άλλον υπάλληλο του συνεταιρισμού. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου σφαιλούν να καταβάλλουν την επιμέλεια που καταβάλλουν στις δικές τους υποθέσεις κατά τη διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού.

5. Το αξίωμα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο. Κατ' εξαίρεση, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης να παρέχεται αποζημίωση ανάλογη με το χρόνο απασχόλησής τους. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί δικαιώματα ή αξιώσεις από τις διατάξεις της εργατικής ή ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Άρθρο 8.

1. Το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από τρία τουλάχιστο μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να μετέχει και στο διοικητικό και στο εποπτικό συμβούλιο. Τα μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν επιτρέπεται να έχουν μεταξύ τους συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού. Αν τα μέλη του συνεταιρισμού είναι λιγότερα από είκοσι πέντε δεν απαιτείται η εκλογή εποπτικού συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, οπότε ο ελάχιστος αριθμός των μελών μπορεί να είναι και δύο.

Μείωση για οποιονδήποτε λόγο του αριθμού των μελών κάτω των εικοσιπέντε δε θίγει τη σύνθεση και λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου μέχρι τη λήξη της θητείας του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 7 και 7 παρ. 1 και 2.

2. Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα και καθήκον να λαμβάνει γνώση οποιοδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείων του συνετι-

ρισμού; να διενεργεί λογιστικό και διαχειριστικό έλεγχο και να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Για τη διενέργεια λογιστικού και διαχειριστικού ελέγχου μπορεί να διορίσει έως τρεις ειδικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες. Το εποπτικό συμβούλιο αν διαπιστώσει παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης ή παρατυπίες ως προς τη διαχείριση, υποδεικνύει στο διοικητικό συμβούλιο την επανόρθωσή τους και συγκαλεί τη γενική συνέλευση, όταν θεωρεί ότι πρόκειται για σοβαρές παραβάσεις ή παρατυπίες που μπορεί να βλάψουν τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

Άρθρο 9.

1. Ο συνεταιρισμός τηρεί τα βιβλία που προέβλεπε η φορολογική νομοθεσία και επί πλέον:

α) Βιβλίο μητρώου των μελών στο οποίο καταχωρίζονται με χρονολογική σειρά ή ημερομηνία εγγραφής, το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός των μεριδίων και η αξία τους και η χρονολογία τυχόν διαγραφής των μελών.

β) Βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης.

γ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

δ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου.

2. Τα βιβλία υπό στοιχεία α' έως δ' θεωρούνται πριν από τη χρήση τους από τον ειρηνοδίκη στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός. Το καταστατικό μπορεί να προβλέψει την τήρηση και άλλων βιβλίων.

3. Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια και λήγει την 31η Δεκεμβρίου. Η πρώτη διαχειριστική χρήση λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και τους υποβάλλει στην τακτική γενική συνέλευση για έγκριση. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης στο εποπτικό συμβούλιο για έλεγχο τριάντα ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα σύγκλησης της τακτικής

γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο συντάσσει έκθεση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή των παραπάνω στοιχείων. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου πρέπει να είναι στη διάθεση των συνταίριων δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα σύγκλησης της συνέλευσης. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης δημοσιεύονται μέσα σε ένα μήνα από την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση σε εφημερίδα του νομού όπου ο συνεταιρισμός έχει την έδρα του.

4. Τα καθαρά κέρδη του συνεταιρισμού διατίθενται για το σχηματισμό τακτικού, έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών και για διανομή στους συνταίριους. Για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παρακρατείται τουλάχιστον το ένα δέκατο των καθαρών κερδών της χρήσης. Η παρακράτηση δεν είναι υποχρεωτική όταν το ύψος του αποθεματικού έχει εξισωθεί με τη συνολική αξία των συνεταιριστικών μεριδίων. Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει για το σχηματισμό ειδικών και έκτακτων αποθεματικών. Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των αποθεματικών διανέμεται στους συνταίριους.

Αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, τα μισά από τα κέρδη αυτά διανέμονται ανάλογα με τις συνεταιριστικές μερίδες και τα άλλα μισά ανάλογα με την ποσοστιαία συμμετοχή τους στις συναλλαγές του συνεταιρισμού. Το καταστατικό καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού της ποσοστιαίας συμμετοχής. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς η διανομή μερίσματος δεν είναι δυνατή σε ποσοστό που θα υπερβαίνει τα τρία τέταρτα των καθαρών κερδών. Στα καθαρά κέρδη συνυπολογίζονται σύμφωνα με το καταστατικό τα επιστρεφόμενα ποσά, εκπτώσεις ή άλλες μορφές παροχών. Το μέρος των κερδών που δεν διανέμεται διατίθεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης για τους σκοπούς του συνεταιρισμού.

Άρθρο 10.

1. Ο συνεταιρισμός διαλύεται:

α) Αν τα μέλη του μειωθούν κάτω των 10 ή κάτω των 66 προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς.

β) Όταν λήξει ο χρόνος διάρκειάς του που ορίζει το καταστατικό και δεν αποφασίση

η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.

- γ) Αν αποφασίσει η γενική συνέλευση.
- δ) Αν κηρυχτεί σε πτώχευση.

Η διάλυση καταχωρίζεται στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός.

2. Τη διάλυση του συνεταιρισμού ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν ο συνεταιρισμός κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του εμπορικού νόμου. Την εκκαθάριση διενεργεί το εποπτικό συμβούλιο, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει τον ορισμό ειδικών εκκαθαριστών. Ο συνεταιρισμός λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη διάλυσή του, εφόσον διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη του συνεταιρισμού. Το υπόλοιπο διανέμεται στους συνεταιριστές ανάλογα με τις μερίδες τους εκτός εάν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.

3. Αν ο συνεταιρισμός διαλύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του ή λόγω της πτώχευσής του, η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναδίωσή του με απόφαση της γενικής συνέλευσης που καταχωρίζεται στο μητρώο της παρ. 3 του άρθρου 1.

Σε περίπτωση διάλυσης του συνεταιρισμού για το λόγο που αναφέρεται στην παρ. 1, περίπτωση α', η αναδίωξη είναι δυνατή, αν μέσα σε τρεις μήνες συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών και ακολουθήσει μέσα σε ένα μήνα απόφαση της γενικής συνέλευσης που συγκαλείται εκτάκτως για να αποφασίσει για την αναδίωξη του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση αναδίωξης λογίζεται ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει ποτέ διαλυθεί. Η αναδίωξη αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή υπολοίπου στους συνεταιριστές.

4. Δύο ή περισσότεροι συνεταιρισμοί μπορούν να συγχωνευτούν για τη συγχώνευση απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων και καταχώριση του νέου καταστατικού κατά το άρθρο 1 παρ. 6 στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου εκείνου, στην περιφέρεια του οποίου θα έχει την έδρα του ο μετά τη συγχώνευση συνεταιρισμός. Από την καταχώριση αυτήν ο νέος συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταιρισμών που συγχωνεύτηκαν. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται απ' αυτόν χωρίς διακοπή.

Άρθρο 11.

1. Αν ο συνεταιρισμός αδυνατεί να πληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ή αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού διαπιστωθεί ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των συνεταιριστών, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους συνεταιριστές. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση του συνεταιρισμού και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά. Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα μέλη κατ' αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων, αν το αποφασίσει η γενική συνέλευση με την απαρτία του άρθρου 5 παρ. 4 και απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως από το διοικητικό συμβούλιο στο ειρηνοδικείο και κηρύσσεται απ' αυτό εκτελεστός.

2. Συνεταιρισμός κηρύσσεται σε πτώχευση στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου:

α) Με αίτηση οποιουδήποτε δανειστή αν το διοικητικό συμβούλιο δε συγκαλεί τη γενική συνέλευση για την επιβολή έκτακτης εισφοράς.

β) Με αίτηση του συνεταιρισμού ή οποιουδήποτε δανειστή, αν η επιβολή έκτακτης εισφοράς αποτύχει. Αρμόδιο για την πτώχευση δικαστήριο είναι το ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού. Καθήκοντα εισηγητή δικαστή εκτελεί ο ειρηνοδίκης. Ξύνδικος διορίζεται αυτός που υποδεικνύει η πλειοψηφία των πιστωτών, εκτός αν σπουδαίος λόγος δεν το επιτρέπει.

Άρθρο 12.

1. Πέντε τουλάχιστο συνεταιρισμοί, που διέπονται από αυτόν το νόμο και έχουν την έδρα τους στον ίδιο νομό, μπορούν να συστήσουν ένωση συνεταιρισμών με σκοπό το συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων των συνεταιρισμών αυτών του νομού. Η γενική συνέλευση της ένωσης συνεταιρισμών απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών που μετέχουν στην ένωση. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών σε αναλογία ένας στα πενήντα μέ-

λη του συνεταιρισμού. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό είκοσι πέντε, ο συνεταιρισμός εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμός με λιγότερα από πενήντα μέλη εκλέγει έναν αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμός με περισσότερα από πεντακόσια μέλη εκλέγει δέκα αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της ένωσης. Οι συνεταιρισμοί του ίδιου κλάδου κάθε ένωσης συναποτελούν το αντίστοιχο κλαδικό τμήμα της. Η λειτουργία του τμήματος ρυθμίζεται από το καταστατικό της ένωσης. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο, ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

2. Οι κλαδικοί συνεταιρισμοί όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν την αντίστοιχη ομοσπονδία συνεταιρισμών για το συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Η γενική συνέλευση της ομοσπονδίας απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτή. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται στις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών σε αναλογία ένας στα πενήντα μέλη τους. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών είναι μεγαλύτερο του αριθμού είκοσι πέντε, ο συνεταιρισμός εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμοί με λιγότερα από πενήντα μέλη εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμοί με περισσότερα από πεντακόσια μέλη εκλέγουν δέκα αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της ομοσπονδίας. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

3. Οι ομοσπονδίες των κλαδικών συνεταιρισμών και οι ενώσεις συνεταιρισμών όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν τη Συνομοσπονδία των Συνεταιρισμών της Ελλάδας για το συντονισμό και τη γενικότερη εκπροσώπηση του συνεταιριστικού κινήματος της Χώρας. Η γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των ομοσπονδιών και των ενώσεων.

Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των ομοσπονδιών σε αναλογία ένα

στα πενήντα μέλη των συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτές. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό είκοσι πέντε, η ομοσπονδία εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Ομοσπονδία με λιγότερα από πενήντα μέλη πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτήν εκλέγει έναν αντιπρόσωπο. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας. Στη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας συμμετέχουν όλες οι ενώσεις συνεταιρισμών με δύο αντιπροσώπους η καθεμιά.

4. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

5. Για τη σύσταση, την είσοδο νέων μελών, τη λειτουργία και τη διάλυση της ένωσης, της ομοσπονδίας και της συνομοσπονδίας των συνεταιρισμών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου αυτού.

Για την εκλογή αντιπροσώπων οι διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 7 και 8 ισχύουν αναλογικά. Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης συνεταιρισμών καλούνται να λάβουν μέρος, χωρίς ψήφο, ένας εκπρόσωπος του εργατικού κέντρου και ένας εκπρόσωπος της ένωσης δήμων και κοινοτήτων του νομού. Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας καλούνται να λάβουν μέρος, χωρίς ψήφο, ένας εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ένας εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) και ένας εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.).

Άρθρο 13.

1. Η μέριμνα για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών καθώς και η εποπτεία τους ανήκει στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Για την άσκησή τους συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Υπηρεσία Συνεταιρισμών.

Στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας ανήκει:

α) Η υποδοθήση της ανάπτυξης του συνεταιριστικού κινήματος.

β) Η υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων σε θέματα κυβερνητικής πολιτικής που σχετίζου-

ται με τους συνεταιρισμούς.

γ) Η επεξεργασία σχεδίων νόμων, διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη δράση των συνεταιρισμών.

δ) Η επεξεργασία πρότυπων καταστατικών και η διοργάνωση συνεταιριστικών σεμιναρίων, μαθημάτων και διαλέξεων.

ε) Η προώθηση της συνεταιριστικής εκπαίδευσης και έρευνας.

στ) Η υποβοήθηση των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών όλων των μορφών και βαθμών στην άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Η οργάνωση και η λειτουργία της υπηρεσίας συνεταιρισμών ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Οικονομίας μέσα σ' ένα έτος από τη δημοσίευση αυτού του νόμου. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα προβλέπεται η σύσταση, οργάνωση και λειτουργία περιφερειακών υπηρεσιών καθώς και η κατάρτιση, η υπαγωγή ή ο συντονισμός τυχόν άλλων υπηρεσιών που έχουν το ίδιο ή παρόμοιο αντικείμενο.

3. Συνίσταται συμβούλιο συνεταιρισμών που εδρεύει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με γνωμοδοτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες στα θέματα των συνεταιρισμών. Το Συμβούλιο Συνεταιρισμών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Το συμβούλιο συνεταιρισμών αποτελείται από τον πρόεδρο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, το διευθυντή της υπηρεσίας συνεταιρισμών, έναν ειδικό επιστήμονα με συνεταιριστική κατάρτιση και εμπειρία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατιών Ελλάδας, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας, καθώς και έξι αντιπροσώπους των συνεταιρισμών, που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας και από τους οποίους ένας τουλάχιστον είναι αντιπρόσωπος των καταναλωτικών συνεταιρισμών. Με περίπτωση δημιουργίας περισσότερων Συνομοσπονδιών, οι έξι αντιπρόσωποι αναδεικνύονται ανάλογα με τη δύναμη των μελών που αντιπροσωπεύουν οι Συνομοσπονδίες. Έως τη σύσταση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών τους έξι αντιπροσώπους ορίζει ο Υ-

πουργός Εθνικής Οικονομίας μεταξύ των προτεινόμενων από τις ενώσεις συνεταιρισμών.

4. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ζητεί τη γνώμη του συμβουλίου συνεταιρισμών σε θέματα συνεταιριστικής πολιτικής.

Άρθρο 14.

1. Το ειρηνοδικείο τηρεί μητρώο των συνεταιρισμών που εδρεύουν στην περιφέρειά του. Το μητρώο περιέχει:

α) Την επωνυμία και το σκοπό του συνεταιρισμού.

β) Την κατηγορία του συνεταιρισμού σε σχέση με την ευθύνη των συνταξίων.

γ) Τα ονοματεπώνυμα των νόμιμων εκπροσώπων του συνεταιρισμού.

Στο ειδικό διδύλο καταχωρίζεται κάθε μεταβολή των παραπάνω στοιχείων. Αν μεταφερθεί η έδρα του συνεταιρισμού γίνεται η σχετική σημείωση και στο μητρώο της αρχικής εγγραφής.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, καθορίζεται ο τύπος του μητρώου και κάθε λεπτομέρεια σχετική με αυτό και τη τήρησή του.

3. Ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να αντιτάξει σε τρίτο, πριν από την καταχώριση στο μητρώο, γεγονότα που έπρεπε να είχαν καταχωρισθεί κατά το προηγούμενο άρθρο, εκτός αν ο τρίτος τα εγνώριζε. Καθένας μπορεί να λαμβάνει γνώση των εγγραφών του μητρώου και να παίρνει επικυρωμένα αντίγραφα ή αποσπάσματα από αυτό και των δικαιολογητικών του. Το ειρηνοδικείο χορηγεί πιστοποιητικά για την ύπαρξη ή όχι ορισμένης εγγραφής.

Άρθρο 15.

1. Τιμωρούνται με φυλάκιση έως ένα έτος εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι υπάλληλοι συνεταιριστικών οργανώσεων, αν:

α) Εν γνώσει παρέχουν στη γενική συνέλευση ή σε εκείνον που διενεργεί το διαχειριστικό έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνούνται ή αποκρύπτουν αληθή στοιχεία - γεγονότα ή περιστατικά που αφορούν την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού.

β) Εν γνώσει τους προβαίνουν σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία του συνεταιρισμού ή συντάσσουν ψευδείς ή εικονικούς ισολο-

γισμούς του συνεταιρισμού.

γ) Αρνούνται να παραδώσουν ή αποκρύπτουν από εκείνον που διενεργεί διαχειριστικό έλεγχο τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο τη διενέργειά του.

2. Με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρούνται τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ή εκείνου που διενεργεί διαχειριστικό έλεγχο, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους παρέχουν εν γνώσει τους ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτουν ή αρνούνται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν τη διαχείριση ή την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού και περιήλθαν σε γνώση τους από την εποπτεία ή τον έλεγχο που έκαναν.

3. Τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των συνεταιριστικών οργανώσεων, χρησιμοποιώντας σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης.

4. Τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:

α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή εποπτείας ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.

β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή ψηφίζει πολλές φορές ή δίνει πολλαπλή ψήφο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος εκλογής ή νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, εποπτικών συμβουλίων και αντιπροσώπων των συνεταιριστικών οργανώσεων.

Άρθρο 16.

1. Επιτρέπεται η μετατροπή κάθε τύπου εταιρείας σε συνεταιρισμό του νόμου αυτού.

2. Για τη μετατροπή ανώνυμης εταιρείας και εταιρείας περιορισμένης ευθύνης απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, που λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 29 παρ. 3 - 5 και 31 παρ. 2 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 ή της συνέλευσης των εταίρων που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 1 του ν. 3190/1955.

3. Για τη μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρ-

ρυθμης εταιρείας απαιτείται ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

4. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση πρέπει να περιβληθεί τον απαιτούμενο για τη σύσταση του συνεταιρισμού τύπο και να περιέχει τα απαραίτητα κατά τον παρόντα νόμο στοιχεία του καταστατικού.

5. Από την καταχώριση της απόφασης στο μητρώο συνεταιρισμών συντελείται η μετατροπή και ο συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταιρειών που μετατράπηκαν και συνεχίζει τις εκκρεμείς δίκες χωρίς διακοπή τους.

Άρθρο 17.

1. Για θέματα που δε ρυθμίζονται από το νόμο αυτών εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του εμπορικού και του αστικού δικαίου.

2. Οι συνεταιρισμοί που υπάρχουν σήμερα, πρέπει να εγγραφούν στο μητρώο συνεταιρισμών και να προσαρμόσουν το καταστατικό τους στις διατάξεις αυτού του νόμου μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη της ισχύος του.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, είναι δυνατή η παράταση της παραπάνω προθεσμίας.

3. Από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου παύει να ισχύει ο ν. 602/1915, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτών ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

4. Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί και οι συνεταιρισμοί φαρμακοποιών διέπονται και από την ισχύουσα για αυτούς νομοθεσία.

5. Σε υφιστάμενους συνεταιρισμούς με περισσότερα από χίλια μέλη, η γενική συνέλευση, που συγκαλείται για να επιφέρει την αναγκαία προσαρμογή στο καταστατικό προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 5 βρίσκεται σε απαρτία με το ένα τρίτο των μελών και η σχετική απόφαση λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψηφισάντων μελών.

6. Οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που αφορούν τους συνεταιρισμούς διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 18

1. Η ίδρυση συνεταιρισμού και η τροποποίηση του καταστατικού του, η μετατροπή εταιρείας καθώς και η εισφορά μηχανικού εξοπλι-

σμού σε αστικό συνεταιρισμό υπόκειται μέχρι τις 31.12.89 στο ήμισυ των υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενων τελών ή φόρων.

2. Παρέχεται προσωρινή ατέλεια στις εισαγωγές πρώτων υλών, που πραγματοποιούνται από συνεταιρισμούς επαγγελματιοδοτεχνών εφ' όσον πρόκειται να μεταποιηθούν σε έτοιμα προϊόντα στα εργαστήρια των μελών τους με σκο-

πό την εξαγωγή, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για τις διαμηχανικές επιχειρήσεις.

3. Οι παραπάνω απαλλαγές και ατέλειες εφαρμόζονται και στις ενώσεις συνεταιρισμών.

Άρθρο 19.

(Άσχετο με Συνεταιρισμούς).

Μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τις συζητήσεις που έγιναν στις 5 συνεδριάσεις της Βουλής κατά τη συζήτηση του παραπάνω νομοσχεδίου περί Αστικών Συνεταιρισμών:

— Εισηγητής πλειοψηφίας: «Παρόλο ότι έχω υπόψη μου κάποιες παρατηρήσεις κάποιων σοβαρών επιστημόνων που αποτελούν την Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού, νομίζω ότι έχουν άδικο και ότι δεν θα έπρεπε να γίνει τροπολογία του κλιού 602, αλλά πολύ ορθά δίνονται το καινούργιο πλαίσιο νόμου που συζητάμε σήμερα».

Αν ο ομιλητής είχε προσέξει περισσότερο το 12σέλιδο υπόμνημα, θα έδλεπε ότι η Εταιρεία ήταν αντίθετη με την κατάργηση του Ν. 602 και υποστήριζε τις αναγκαίες συμπληρώσεις - τροποποιήσεις στο αρχικό κείμενό του.

— Βουλευτής: «Ξέρουμε ότι ευθύνονται για τα δάνεια (του Συνεταιρισμού) προσωπικά ο Πρόεδρος και ο Γραμματέας του Συνεταιρισμού, πράγμα που δυσκολεύει την τραπεζιτική χρηματοδότηση».

Πρόκειται για σοβαρή παρεξήγηση. Τέτοια διάταξη δεν υπάρχει, ούτε υπήρξε ποτέ σε νόμο για συνεταιρισμούς, ούτε θα μπορούσε να υπάρχει.

— Υπουργός Εθνικής Οικονομίας: «Ο νόμος είναι ξεπερασμένος. Ο Υπουργός Εργασίας έχει δικαίωμα να συγκαλεί γενική συνέλευση του Συνεταιρισμού και να τον διαλύει με απόφασή του».

Ο κ. Υπουργός, ως Καθηγητής, όφειλε να εξηγήσει ότι δεν είναι διατάξεις του αρχικού Ν. 602 αλλά του Α.Ν. 23.1.1936, που η ισχύς του αμφισβητείται γιατί δεν κινήθηκε από τη Βουλή. Ακόμη θα έπρεπε να γνωρίζει ότι η Γερμανική νομοθεσία που ήταν η πηγή του Ν. 602, διατηρείται επί 150 χρόνια μέχρι σήμερα και για την τροποποίηση μόνο ορισμένων άρθρων χρειάστηκαν 20 χρόνια μελέτης!

Ο ίδιος μιλώντας, αναφέρει ότι «μέχρι το 1981 είχαμε 187 ενεργούς Αστικούς Συνεταιρισμούς», χωρίς να κατονομάσει την πηγή των στοιχείων. Όμως, κατά τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας, το 1960 λειτουργούσαν 2.754 Συνεταιρισμοί. Μια σοβαρότερη έρευνα πριν από την ανακοίνωση στοιχείων στο Κοινοβούλιο δεν θα έβλαπτε.

Στη συνέχεια είπε: «Οι Αστικοί Συνεταιρισμοί φορολογούνται με 30οο για τα μη διανεμόμενα κέρδη και οι διστεχνικοί με 25οο μόνο».

Εκτός του ότι από 1.1.85 φορολογούνται αυτοί αντίστοιχα με 33οο και 23οο, πρέπει να κατανοηθεί ότι οι Συνεταιρισμοί δεν έχουν κέρδη, αλλά πλεονάσματα μόνο και τα μη διανεμόμενα αποτελούν εισφορές των συνεταιριτών προς το Συνεταιρισμό και γι' αυτό δεν έπρεπε να φορολογούνται.

— Βουλευτής: «Ο κ. Υπουργός χαρακτήρισε το νέο νόμο αναπτυξιακό. Σε τί διαφέρει από το Ν. 602)15 και τί συμπληρώνει εκείνον ή τον αναιρεί; Διότι εδώ ελέγχθησαν χθες απόψεις ότι ο Ν. 602 πράγματι ήταν νόμος προοδευτικός για την εποχή του. Σε τί διαφέρει λοιπόν η σημερινή απόπειρα για τη βελτίωση του συνεταιριστικού κινήματος από τον Ν. 602»;

Δεν δόθηκε απάντηση.

— Υφυπ. Εθν. Οικονομίας: «Στην παρ. 4 του άρθρου 5 σχετικά με τις απαρτίες, λέμε ότι υπάρχει απαρτία, όταν είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον μέλη. Εννοείται, τα μισά συν ένα τουλάχιστον, μέλη».

Η αυθεντική αυτή ερμηνεία, που θα προκαλέσει ζητήματα, είναι πρωτότυπη και να ιδούμε αν θα γίνει αποδεκτή στη νομολογία.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ (CONSUM)

Η δραστηριότητα του καταναλωτικού Συνεταιρισμού Αθήνας

Από την έκθεση πεπραγμένων της Διοικήσεως για τη χρήση 1986, προκύπτει ότι ο Συνεταιρισμός ξεπέρασε τις σοβαρές δυσχέρειες και τα προβλήματα που αντιμετώπισε τα τελευταία χρόνια και με την αναδιοργάνωση που πέτυχε προχώρηε σταθερά στην ανάκαμψη και περαιτέρω προώθηση της δραστηριότητας και των εργασιών του.

Η χρήση 1986 παρουσιάζει θετικό οικονομικό αποτέλεσμα της τάξεως των 16 εκατομμυρίων δραχμών, που οφείλεται στα εξής:

α) Στη σημαντική, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, βελτίωση του συντελεστή αποτελέσματος —μικτού κέρδους— που διαμορφώθηκε γύρω στο 13,31% έναντι 8 - 11% της προηγούμενης οκταετίας 1978 - 1985.

β) Στη μείωση της μέσης τιμής κόστους των πωλουμένων εμπορευμάτων, που προήλθε απ ότην οργανωτική βελτίωση και αποτελεσματική λειτουργία της υπηρεσίας αγορών και την απόκτηση υψηλής διαπραγματευτικής ικανότητας, χάρη στη συνεργασία στον τομέα των αγορών με τους αδελφούς Συνεταιρισμούς μέσω της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

γ) Στη διεύρυνση της πελατείας και αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 29% έναντι της προηγούμενης χρήσεως 1985, και

δ) Στον περιορισμό και στη συγκράτηση των δαπανών λειτουργίας σε λογικά επίπεδα και την αύξηση της αποδοτικότητας του προσωπικού με κατάλληλη επιλογή και αξιοποίησή του.

Για σωστή και αντικειμενική εκτίμηση του έργου και του αποτελέσματος της χρήσης πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ, στερούμενος ιδίων κεφαλαίων κινήθηκε αποκλειστικά με τις θραχυπρόθεσμες πιστώσεις της αγοράς και τις διευκολύνσεις της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών. Αποτελεί δε πολύ ενθαρρυντικό στοιχείο για την περαιτέρω εξέλιξη του Συνεταιρισμού το γεγονός ότι ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων διαμορφώθηκε στο 10%. Ωστόσο, το πρόβλημα της ρευστότητας παραμένει οξύ ενώπιει και της εφαρμογής του προγράμματος για περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας του Συνεταιρισμού.

Στις 3 Ιουνίου έγινε η Γενική Συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού που ενέκρινε παμψηφεί τα πεπραγμένα και τον Ισολογισμό ύστερα από σχετική ανάπτυξη των θεμάτων από τον Πρόεδρο του Δ. Συμβουλίου κ. Θαν. Παπαγεωργίου και το Γενικό Διευθυντή κ. Ι. Αλεξανδρόπουλο.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31.12.1986

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

Αξία εγκαταστάσεων - Επίπλων - Μεταφορικών	Δρχ.	9.005.824
Συμμετοχή σε οργανώσεις	»	110.000
Εμπορεύματα	»	73.326.862
Απαιτήσεις εν γένει	»	108.760.147
Διαθέσιμα - Ταμείο - Καταθέσεις	»	15.254.831
Ζημίες προηγούμενων χρήσεων	»	96.751.141

Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο

Συνεταιρικές μερίδες και Αποθεματικά κεφάλαια	»	36.307.534
Υποχρεώσεις εν γένει	»	266.901.272

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1986

Σύνολο εσόδων	»	118.349.480
Σύνολο εξόδων διαχειρίσεως	»	102.364.267
Καθαρά κέρδη	»	15.985.212

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ (Από το Δελτίο ICA NEWS της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης)

— Γραμματεία Συνεταιρισμών στον Καναδά.

ΟΤΤΑΒΑ. Η Κυβέρνηση του Καναδά συγκροτεί Γραμματεία Συνεταιρισμών για την καλύτερη κατανόηση συνεταιριστικών θεμάτων. Ο Διευθυντής της Γραμματείας θα προέρχεται από το χώρο των συνεταιρισμών. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση θα συγκροτήσει επίσης μια Συνεταιριστική Επιτροπή και μια Συμβουλευτική Ομάδα από πρόσωπα που γνωρίζουν τα θέματα των συνεταιρισμών για να συμβουλευθούν την κυβέρνηση σε θέματα πολιτικής. Τέσσερις στους δέκα Καναδούς είναι μέλη συνεταιρισμών. Οι συνεταιρισμοί απασχολούν 70.000 εργαζόμενους.

— Συνεταιριστικό Καφενείο στη Μόσχα.

ΜΟΣΧΑ. Ένα πειραματικό συνεταιριστικό καφενείο άρχισε να λειτουργεί από το Μάρτιο στη Μόσχα με την προοπτική της θέσπισης ενός νέου νόμου που θα επιτρέπει περιορισμένη ιδιωτική πρωτοβουλία στη Σοβιετική Ένωση. Οι αρχές της πόλης παραχώρησαν στο συνεταιρισμό το κτίριο και άτοχο δάνειο που θα εξοφληθεί σε πέντε χρόνια. Τα επιτρεπόμενα αρχικά περιθώρια κέρδους θα είναι 16,70ο. Το καφενείο σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

— Η Σουηδική ΚΕ διευρύνει την παρουσία της στα καύσιμα.

ΣΤΟΚΧΟΑΜΗ. Η Σουηδική Ένωση Καταναλωτικών Συνεταιρισμών COOPERATIVA FORBUNDET, ΚΕ, αποκτά ουσιαστικά την πλήρη κυριότητα της Ένωσης Συνεταιρισμών Πετρελαιοειδών ΟΚ, αυξάνοντας το κεφάλαιό της από 130 εκατ. Σουηδικές κορώνες σε περίπου 400 εκατ. Η διεύρυνση της συμμετοχής της ΚΕ αποτελεί το τρίτο δήμε της αναδιάρθρωσης των συνεταιρισμών πετρελαιοειδών της

Σουηδίας. Το πρώτο ήταν η ίδρυση της εταιρείας ΟΚ PETROLEUM στην οποία η Ένωση ΟΚ έχει 53οο των μετοχών, το Σουηδικό κράτος 30οο και η κρατική Φινλανδική εταιρεία NESTE 17οο. Το δεύτερο ήταν η αναδιοργάνωση των συνεταιρισμών λιανικής πώλησης πετρελαιοειδών που είναι μέλη της ΟΚ και διαθέτουν περίπου 400 σταθμούς εξυπηρέτησης αυτοκινήτων. Η ΟΚ προμηθεύει το 20οο των αναγκών της Σουηδίας σε καύσιμα.

— Συνεταιρισμοί των ΗΠΑ μεταξύ των μεγαλύτερων επιχειρήσεων.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Δεκατέσσερις συνεταιριστικές οργανώσεις περιλαμβάνονται στον κατάλογο των 500 μεγαλύτερων βιομηχανικών επιχειρήσεων των ΗΠΑ, που κατάρτισε το περιοδικό FORTUNE. Όμως σε σύγκριση με το 1986 έχουν κατώτερη σειρά. Η FARMALAND INDUSTRIES και η AGWAY (που είχαν αντίστοιχα την 87η και την 95η θέση το 1986), κατέβηκαν στην 112η θέση η AGWAY και στην 142η θέση η FARMALAND το 1987. Η τρίτη σε μέγεθος, η LAND O' LAKES, έπεσε από την 161η θέση στην 167η.

— Διακρατικό Σεμινάριο ΕΟΚ.

Έξι φορείς συνεταιριστικής εκπαίδευσης στο χώρο της ΕΟΚ οργάνωσαν σεμινάριο στη Βαρκελώνη μεταξύ 15-19 Ιουνίου με χρηματοδότηση Κοινωνικής Οργάνωσης για την εκπαίδευση. Θέμα του σεμιναρίου: «Η συμβολή της συνεταιριστικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης στην υποδομή των συνεταιρισμών να μειώσουν την ανεργία και να προωθήσουν την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη σε περιφερειακές οικονομίες της ΕΟΚ». Μεταξύ των οργανωτών είναι η ΠΑΣΕΦΕΣ, το Κέντρο Συνεταιριστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του CORK Ιρλανδίας και άλλοι φορείς της Ιταλίας, Ισπανίας και Πορτογαλλίας.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Οι εργασίες να είναι όσο το δυνατό συνοπτικές και συνεκτικές και η έκτασή του, να μην ξεπερνά το ισοδύναμο 6 τυπωμένων σελίδων. Η Συντακτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα δημοσίευσης ή μη εργασιών που της παραδίδονται, καθώς και καθορισμού του χρόνου δημοσίευσης, ανάλογα με τις δυνατότητες. Κείμενα που δημοσιεύονται ή όχι δεν επιστρέφονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Τα κείμενα που υπογράφονται ή για τα οποία αναφέρεται η προέλευσή τους, δεν απηχούν, κατ' ανάγκη και σ' όλα τα σημεία τους, και τις θέσεις της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού.

«SINETERISTIKI PORIA»

Cooperative Review -Published by the " FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY " ,25 Koumoundourou Str., 104 37 Athens,Greece.

CONTENTS of No. 6/1987

	page
- The elections in the cooperatives	65
-D.Th.Panou, The Clergy and the Cooperatives	66
- C.L.Papageorgiou, Cooperative Ideology and the "Powers " of PASEGES	70
- F.Th.Tjortzakis, Pedagogic Role and Contributions of School Cooperatives	74
- Cooperative Issues in Parliament	80
- V.Lambropoulou-Dimitriadou, Recent Cooperative Legislation	81
- Ch. Papachristou, Agricultural Economy and Cooperation	88
- The Interest of the Council of Europe in Cooperative Development - Recommendation 1004/ 85	93
- Our Views	96
- Obituaries, Ioannis Afandakis - Petros Protonotarios	100
- The Role of the Organization for the Small and Medium size Enterprises in Cooperative Development	103
- New Books	108
- The New Law on Non- Agricultural Cooperatives (Law 166786)	110
- Report on Activities, KONSUM Consumers' Cooperative	118
- World Cooperative News	119

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ — ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τρίμηνη έκδοση του Επιστημονικού - Ιδεολογικού Σωματίου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφεία: Κουμουνδούρου 25 (4ος όροφος) Αθήνα 10437 (τηλ. 52.47.162)

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού

Υπεύθυνος κατά νόμο: Γιάννης Στρογγύλης (Πρόεδρος της Εταιρείας)
οδός Αιγίνης 62-64 Αθήνα 113 62 τηλ. 82.39.502.

Διεύθυνση για τη Σύνταξη: Αριστ. Ν. Κλήμης, Ασκληπείου 37, Γλυφάδα
16675 (τηλ. 89 49 123)

Συντακτ. Επιτροπή: Β. Δημητριάδου - Κ. Παπαγεωργίου - Γ. Σελλιανάκης

Εισφορές 1987: Για Νομικά Πρόσωπα δρχ. 2.000. Για άτομα δρχ. 1.000.

Εμβόσματα: Στον Ταμία κ. Νικ. Πατρίκιο, οδός Καλλιρρόης 12

Αθήνα 117 43 (τηλ. 92.26.777)

Τυπογραφείο: Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανού 7 - Τηλ. 52 33 965

Κυκλοφορία 30.6.1987

Σ Ε Κ Ε

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΠΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

39 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΠΝΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΕΞΑΓΕΙ, τό 15% περίπου των συνολικών εξαγωγών και εισάγει πάνω από 25 εκατομ. δολλ. κάθε χρόνο.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΕΙ, με Ελληνικά καπνά, Καπνοβιομηχανίες, Κρατικούς Οργανισμούς και Μονοπώλια στις περισσότερες αγοράστριες χώρες.

ΔΙΑΘΕΤΕΙ, για τη διεξαγωγή των εργασιών της:

- δικά της κεφάλαια 753 εκατομ.δρχ.
- αποθηκευτικούς χώρους, μηχανικό και λοιπό εξοπλισμό δυναμικότητας 15.000 τόννων καπνών, των οποίων η λογιστική αξία ανέρχεται σε 443 εκ. δρχ., πολλαπλάσιας σημερινής αξίας.
- δίνει δουλειά σε 120 μόνιμους εργατοϋπαλλήλους και 2.500 καπνεργάτες εποχιακής απασχόλησης για την επεξεργασία και συντήρηση των καπνών της.

ΔΙΑΝΕΜΕΙ, κάθε χρόνο (κατά μέσο όρο) πάνω από 40 εκατ. δρχ. μερίσματα στις συνεταιριστικές οργανώσεις που είναι αποκλειστικοί μέτοχοί της.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΟΡΓΑΝΙΚΑ στη ΣΠΕΚΑ και την κοινοπραξία ΣΕΚΕ—ΔΗΜΗΤΡΑ που εισάγουν τρακτέρ και άλλα γεωργικά μηχανήματα και υποβοηθούν το εξαγωγικό της έργο.

ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ, στην αγροτουσυνεταιριστική ανάπτυξη του τόπου μας **ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑΣ** στο κεφάλαιο μεγάλων συνεταιριστικών γεωργικών βιομηχανιών.

ΣΥΝΕΒΑΛΕ, στην ίδρυση και οργάνωση σειράς συνεταιριστικών εταιρειών.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

της ΣΕΚΕ, είναι η ανάπτυξη και διεύρυνση των εξαγωγών καπνών προς όφελος των ίδιων των παραγωγών και της Εθνικής Οικονομίας, μέσα στα πλαίσια των νέων ευνοϊκών συνθηκών για την ενίσχυση του ρόλου και της αποστολής των συνεταιριστικών οργανώσεων, που διαγράφονται από το νέο Νόμο για τους συνεταιρισμούς.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης σε όλους τους ζωτικούς κλάδους και εξασφαλίζει:

- τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση
- την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση
- τον σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

- Από το 1978, η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους 60 Συνεταιριστικές Οργανώσεις και με κεφάλαια και αποθεματικά πάνω από 300 εκατομμύρια δραχμές.
- Αντασφαλιστική κάλυψη από τα μεγαλύτερα διεθνή συνεταιριστικά και ιδιωτικά αντασφαλιστικά συγκροτήματα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Κεντρικά Γραφεία:

Ακαδημίας και Γ. Γενναδίου 8 - Αθήνα, Τηλ. 36.42.611 - 15

Υποκατάστημα Θεσσαλονίκης:

Τσιμισκή 17 - Θεσσαλονίκη - Τηλ. 268.503

Πρακτορεία και γραφεία σ' όλη την Ελλάδα και στις Ενώσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών.